

**De magistratibus Atheniensium Liber : Gulielmo Poyeto totius
Galliae Cancellario dicatus, ad intelligendam non solum
Graecorum, sed et Romanorum politiam, ac omnem ueterum
historiam, lectu utilissimus**

<https://hdl.handle.net/1874/452589>

quod dicitur in
epistola ad romanos
et in epistola ad
colossenses
in q^o q^o dicitur sic

in q^o dicitur sic
in q^o dicitur sic

in q^o dicitur sic

in q^o dicitur sic

in q^o dicitur sic

in q^o dicitur sic

**Dit boek hoort bij de Collectie Van Buchell
Huybert van Buchell (1513-1599)**

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:

<http://repertorium.library.uu.nl/node/2732>

Wegens onderzoek aan deze collectie is bij deze boeken ook de volledige buitenkant gescand. De hierna volgende scans zijn in volgorde waarop ze getoond worden:

- de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

**This book is part of the Van Buchell Collection
Huybert van Buchell (1513-1599)**

More information on this collection is available at:

<http://repertorium.library.uu.nl/node/2732>

Due to research concerning this collection the outside of these books has been scanned in full. The following scans are, in order of appearance:

- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

U. oct.
19

Ar huc m fco qu appo
t mcha i mup t u fte res coit
uenes qm bbi u flur m lactap
ponam mo ap m eo p z b vbi
acol tur remeat me m manu
tur ponat me ib pede t ac
for ille qui mltu studuit m h
nat ille q ad mectur d i fac
manu p

19

5248

Antiquarii et Numismatici

Octovo n°. 19.

uo ad p

it p ma ac
ex loca p p

1 Iste sermo m ell 93 i na p

102

Omnia q qm curit
salubres nocant

a
p
u
a
h
p
a
p
c
m

111

N III. a.

U. 8019

8

DE MAGISTRA

TIBVS ATHENIEN-

sium Liber,

GVLIELMO POYETO TOTIVS

Galliae Cancellario dicatus, ad intel-
ligendam non solum Graecorum, sed
& Romanorum politiam, ac omnem
ueterum historiam, lectu

utilissimus,

GVLIELMO POSTELLO BARENTONIO,

*Mathematicum in Academia Parisiensi
professore regio, autore.*

Ex domo Baziliensi

BASILEAE.

DE MAGISTRIS
MAYI ANNI 1582

STYLIANO ROTTOLO
Gulio Castellano deus, et magister
Hortensius de Felice deus, et magister
G. Romanus deus, et magister
Hortensius deus, et magister
Hortensius deus, et magister

STYLIANO ROTTOLO
Gulio Castellano deus, et magister
Hortensius de Felice deus, et magister
G. Romanus deus, et magister
Hortensius deus, et magister
Hortensius deus, et magister

EX LIBRIS

3

G V L I E L M V S

POSTELLVS MATHEMA-
tum et peregrinarum linguarum regius in Aca-
demia Parisiensi interpres Gulielmo
Poyeto Gallia Cancellario

S. P. D.

VLTIS nomini-
bus sum adductus,
Cancellarie æquissi-
me, ut hanc tenuita-
tis ingenioli foeturā,
qua (ut parentibus
prole) nil mihi in hac uita charius, nil
dulcius esse potest, tibi dicarē. Primò,
ut in amicitia hoc paruo quidem, sed
magno labore composito & collecto
opere, me tibi respondere ostenderem,
qui singulari beneuolentia me incogi-
tantem fouere cœperis : ut quū autho-
ris curam susceperis, etiam eius in lite-
ris diligentia testimonium habeas. Al-
terum est, ne ingrati animi notam, qua
a a nil

nil turpius, nil ab humanitate alienius
 esse debet, desidia, atq; tuorum in me
 meritorum silentio subirem. Tertium,
 ut meum de magistratibus opus, meo
 nomine parum fultum, autoritateq;
 destitutum, eū adiret patronum, quo
 nec autoritate maior, nec prudentia re-
 rumq; cognitione ac usu assiduo supe-
 rior, magistratuū uerò creandorū emē-
 dandorūue nullus peritior, in ipsis aut
 uiros optimos idoneosq; deligēdo nul-
 lus esset exactior: cuius auspicijs & in
 publicum prodiret, & autoris tenui-
 tatem sarcire atq; compensare posset.
 E' diuerso uerò, dicare tibi iam pridem
 illæ occupationes uetuerant, quibus
 tantum non obrueris. In te enim quū
 totius Gallicæ reip. molem incumbe-
 re atq; quiescere uiderem, à te æqui bo-
 niq; fontē expeti, dimanare, leges per
 te conseruari, instaurari, uigere, mille li-
 bellos tibi legendos, probandos, & (ut
 sic dicam) cācellandos, causas innume-
 ras audiendas, te iudicijs præscribere,
 te

te unum afflictis succurrere, & ut semel finiam, quæcunq; ad æquitatem inter mortales conseruandam faciunt, te administrare cernerem: profectò uehementer terrebar, atque apud me res eiusmodi perpendens dicebam: Qui poterit superesse tuis legēdis tempus? oleum & operam perdis. ne inspicere quidem licebit, delituisse præstiterit. Verum in hoc animi fluctu uicit timorem benemerēdi ardor: statuiq; potius dum ea quæ ab officio meo non abhorrent persequor, minus opportunè me ingerere, quàm quiescendo tibi animū in te meum non significare. Animi nō parum ad eam rem fecerat Budæus, quo, quandiu uixit, nunquam in hoc summo honorum quo es insignitus cumulo, participando carere potuisti: cuius mortis acerbicatem ut es lachrymis copiosissimis ac continuo mœrore testatus, ita maximum illius nomine fauorem eius liberis, patre quidē dignis, exhibes, locoq; patris es. Auxit & La-

zarus Bayfius, uir quidem certè omni
 bonarum doctrinarum cognitione, at-
 que utraq; literatura apprime ornatus,
 cuius eam ob rem assiduo conuictu &
 literatis colloquijs quotidie uteris. Id
 suasilit Chryforeus noster, cuius in lite-
 ris magnas animi dotes præmio digno
 ornandas cen suisti, curastiq;. Nolo hîc
 attingere (quod me potissimum inci-
 tare debebat) quot præclara ingenia
 euexeris: & cõtrà quot fucata, fauoreq;
 atq; ambitione nixa, ueluti reip. incom-
 moda ab usu fori & iudiciorum repule-
 ris. Taceo quàm honorificè de doctis
 omnibus & probis sentias, loquare:
 quòd noctes totas, quum interdiu nõ
 liceat, memoriã illam, qua nec Simo-
 nides nec Mithridates fuit superior, in
 omni disciplinarũ genere ita exerceas,
 ut facile ipsarũ professores uincas, inq;
 admirationẽ trahas. Me uerò uehemen-
 ter permouere debebat illa tua sollicitu-
 do, qua in nostris salarijs nobis repre-
 sentandis, quum aulam ea de re secta-
 rer,

rer, usum te sciunt omnes. Debebat præterea (nisi te aliò urgentiores curæ raperent quotidie) studium illud tuū, crebraq; apud regem cōmemoratio de trilingui Collegio, communi Regiæ liberalitatis atq; in literas animi testimonio, & regionum professorū nomine, ædificando, deq; prouentu & salario rege digno constituendo. Quum etiā uiderem, rem literariam, unicum futuræ uirtutis seminarium, abs te ueluti à suo fonte pendere, promanareq; ab ea quam de te concepit spe: non tamen me confirmabant ista omnia, nisi Gabriel Bouerius Andium pontifex, tibi ex sorore nepos, in cuius cliētelam etiā me adscriptum uoluisti, me penè continuis cōuicijs omnino egisset diuersum: cui sanè ut obsequar, præter amicitiam & illius singularis uirtus & integritas facit. Mei itaq; magistratus tuū adeunt patrociniū. Meos enim cur etiā non appellem, qui iam totos mille annos ipsis Græcis peculiari opere desiderati, Latī

nis nunq̄ uisi, à me unà & instauratio-
nem & nascendi habent principium:
Græca quidem ex quibus uerti, antea
adscriseram: uerum omittere partim
ideo fuit consilium, ne eandem senten-
tiam bis percurrere lector cogeretur,
ne ue libri moles duplo excreceret: at-
que quia Latinis scribebam, uisum est
tantum Latina e Græcis uersa seruare.
Satis porrò sum habiturus, meq̄ maxi-
mum operæ precium fecisse credam, si
nostra uel semel abs te lecta, tui grauis-
simi acerrimiq̄ iudicij censuram acci-
pient, inc̄ tutelam tuam recipientur,
atq̄ clientuli animum de te bene
merendi cupidum tibi
significabunt.
Vale.

9

IN LIBRUM DE MAGI-
stratibus Atheniensium
Præfatio.

PRÆCIPVA antiquo-
rum omnium, quicunq; de re-
bus humanis præclare ali-
quid commentari aut tracta-
re uoluerunt, sententia con-
suetudoq; fuit, ut antiquitatē ob oculos sibi tan-
quam exemplar proponerent: meritò sanè rati,
ea ratione maiorem diuturnitatem suis adferre
operibus. Cōstat enim nimis crebro experimē-
to, sine magna illa cūm hominū tum rerumpu-
blicarum disciplina, institutione & exemplo,
ita infeliciter uersatos fuisse in suis tractationi-
bus, qui antiquitatis cōtempserē placita, ut qui
in tenebris ea conati sunt opera exequi, quæ lu-
cis potissimum adminiculo absoluuntur. Vnde
egregij rerum humanarum auctores & instau-
ratores, ut secula semper proficere ostenderēt,
ea quæ paucis & simplissimè dicta, scripta, fa-
cta ue a maioribus erant, uoluerunt aut laudan-
do probandoq; extollere, aut addendo amplifi-
care,

care, aut quadam adiuncta diligentia magis il-
 lustrare & absoluere. Quum enim una origine
 olim producti, aut ab illuionum conflagratio-
 num ue periculo seruati homines essent: neces-
 se fuit post iustum in primum habitatis locis ac-
 ceptum incrementum, eamq; hominum multitu-
 dinem illic natam, cui regio illa nataleq; solum
 alendæ impar esset: illam inquam multitudinem
 in uarias traduci colonias: idq; diu post suæ ori-
 ginis tempora. Sic uerò dispersos homines sen-
 sum ita adoleuisse, ut congressu mutuo, & astu-
 tia (quæ ab asty, id est ciuitate dicta est) cultio-
 ris uitæ usum paulatim reciperet, credi par est:
 quum iam scilicet illorum uix nomine fama ue
 noti maiores, conuersationis assiduitate uitam
 induerant docuerantq; humaniorem. Con-
 uersationem enim & crebrum hominum con-
 cursum, omne uel ferocissimum hominum ge-
 nus reddere mansuetius, nemo facile negaue-
 rit, cui recta adsit ratio. Nam quis dubitet, quin
 eadem ratione loquela, artes, ipsaq; comparatu
 difficillima uirtus, demum rerum omnium ueri-
 similitudo (quum uerum ipsum in occulto mor-
 talibus lateat) summa indagine sensum inter
 mortales

mortales adoleuerit, eo modo quo perpetuo sibi constantis naturæ opera solent lentius consurgere? Porro ubi aliquid incrementi in quodam solo acceperit, iam illam transplantari contingit, atq; ita ad exteros, uel commercio tantum familiares, rerum assiduo usu ab his passim ad alios transeunte, migrare certū est. Quis enim non credat opus fuisse ad leges condendas, & uirtutem ob oculos reuera ponendam, longissimo tempore, quum illam ipsam uitij loco haberi apud multos certum sit: ut contra uitij illius loco substitui, etiam passim uulgare? quum præcipue uideat insolitorum facinorum authores, artium instrumentorumq; inuentores passim celebrari, & mortalium numero eximi, quod scilicet in uita uel artis appendicem reperissent. Inde deorum & falsæ persuasionis orta colluuiēs. Maxime itaq; patet, secula semper proficere (nisi uis prouidentiae nobis cōtra humanum iudicium utilissima, bello, fame, peste, aut insolita ruina antiquitatem totam literis & hominū memoriæ commendatam deleat, & superstites principia quædam humilia agere doceat) inq; dies humanæ cognitioni quicquā addi. Quibus
 rationibus

rationibus adductus Plato, emendandarū legū
 summum remedium scriptum reliquit, si uideli-
 cet omnibus seculis (quibus uel præstantissimas
 mortalium corrūpi, hominumq; fraude & uer-
 sutia inuerti certum est) omniū, aut saltē præ-
 stantissimarum rerumpublicarū leges moresq;
 in unum conferrentur, ac una uirtute duce &
 arbitra per prudentes uiros ex singulis sume-
 retur quod ad mutuam omnium emendationem
 faceret, unumq; corpus morbo uacans compo-
 neretur: id ea sententia iudicans, quod proban-
 dum susceperam. Res enim eo magis est uegeta,
 quo altius egit radices. Ut igitur illa imitatione
 etiam ego aliqua in re prodesse Reip. coner, uo-
 lui è priscorum monumentis erutam præstan-
 tissimam rerumpublicarum imaginē Athenien-
 sium politiam in manus hominum dare: cuius
 etsi exacta comparatio cum nostra, propter di-
 uersam monarchiæ & democratiæ administra-
 tionem fieri non poterit, spero tamen futurum
 ut hinc aliquod remedium ad eius emendatio-
 nem desumere possit. Atque non tantum leges
 Atheniēsium à Romanis expetitas fuisse me o-
 stensurū spero, sed & diuisionis populi, & ma-
 gistratum

gistratum exempla inde sumpta clarissimis argumentis me demonstraturum confido. Quia uerò exemplis res humanæ, ut sentit Plato, aut conseruantur, aut instaurantur: non tantū cōparatione rerum nostrarum sum usus, uerū Romanæ, quādoq; Venetæ, nō rarò Turcicæ, quas ipsis in locis diligentissimè perspectas habui, cōparationes adducere uisum est: alioquin Turcicam diligenter lingua Gallica conscriptam, Francisco Valesio Galliarum regi præstantissimo, & Margaretæ illius sorori dicaui duobus libris: in quorum primo, quæ ad religionis persuasionem & ceremonias attinent, adq; iurisdictionem: in secundo, de magistratibus & regio censu ad minima usq; tractaui. Romanã & Venetam non pauci scriptam reliquere. Hæc nostra si minus absolutè tractata prodierit, nemo æquus alieni laboris æstimator mirabitur, quū ire per extentum huiusmodi funem primus tetauerim, remq; deperditam penè ab inferis reuocauerim. Adductus porrò sum in hæc tractationem, librorum quos de ea inter cæteras respublicas scripserat Aristoteles, desiderio, quū nil eius operis præter crebras apud uarios auctores

14. DE MAGISTRATIB.

thores citationes extare iam ante mille annos
comperi. Vnde nõ ex ipso authore, præter pau-
ca, sed ex Demosthene, Aeschine, Isocrate, Li-
banio, Vlpiano, Demosthenis interprete, Poly-
bio, Plutarcho, Harpocrate, et eius notæ au-
thoribus uisum est Latinis potius malè latinè tra-
dere, quàm tanta mea diligentia fraudare cui-
sum natus rempub. unica minus tersæ dictionis
compositæ ue orationis opinione. Per me igitur
præstantissimã reipub. speciem, operis præstan-
tissimi instaurationem, accipient literarũ Græ-
carum candidati, quibus ista scribimus: ex qua
non paruam lucem accessuram eius linguæ dif-
ficultati spero. Nullum enim antiquitatis moni-
mentum potest exactè cognoscere, qui reipub.
administrationis partes non cognoue-
rit. Sed de populo dicere
aggredior.

ATHENIENSIVM. 19
DE POPVLI DIVISIONE.
ne. Cap. I.

ATHENIENSES, qui
& αὐτόχθονες, id est indigenæ
nuncupari altius referendæ ori-
ginis gratia gaudebant, tribus di-
stinctos fuisse nominibus, scriptum non pauci
reliquerunt. Inter illos enim erant ὑπαρχοί-
ται, γεωμόγοι, ἀμειβεγοί. Primo nobilitas, ut
Romæ patricij, appellari uolebat. Geomori erāt
rustici, ita dicti, quod illis iampridē pars aliqua
agri Attici ad colendum cessisset. Artifices, qui
artes mechanicas & mercimonia in urbe ex-
ercebant, tertio uocabulo uocari solebant. Si-
gnificabat et Demiurgi uox, præter sellularios,
& eos qui uilioribus artibus uictum sibi para-
bant, etiam id munus quod Romani publica-
num uocant. Iis qui erant aut ætate aut honori-
bus maiores, inter cæteros dicebantur Demo-
gerontes, quasi Senatores, quibus à popula-
ribus præcipuè summa deferebatur authoritas.
Primum alioqui nomen αὐτόχθονων non po-
puli fundi aut ciuitate donati fuit, sed illorū quo-
rum maio-

rum maiores communi omnium consensu tantum Athenis uixisse, nec aliunde originem traxisse assererentur. Ambitionis itaque illius gratia *Δημοπόνηροι* uocabantur populi fundi. Qui autem ex tribus unius parte tertia (quæ quot essent, statim aperiam) *ὁμογαλακτοί*, id est (si uerbum licebit fingere) collactanei dicti sunt, suprema literarum memoria illa nomina seruauere: donec sibi factionum nomina, unde pestis deterrima & rerumpub. et popularium oritur, sibi fecere, quo tempore adhuc *ἐφετῶν* magistratum, à Dracone primo Athenis legislatore institutorum, oligarchia regebantur. Erant uerò hæc nomina, *πεδίαοι*, *διακροί*, *πάγκαλοι*, *ἐκτιμόοι*. Illi, ut solidiores in reipub. opibus fauebant oligarchiæ, paucorum uidelicet potentia: diacrii popularem flagitabant administrationem, iniquo animo potentiores in republica primas partes obtinere ferentes: parali pro rerum fluctu modo huic modo alteri factionis parti studentes, sibi & alijs uiam ad libertatem impeditam reddebant. Interim omnis iniuriæ fluctus in miseros hectemorios redundabat. Erant enim ita appellati tenuiori fortuna homines, quod potentiorum

tentiorum tyrā:di sextam suarum rerum par-
tem quotannis pendere cogentur. Fiebat ita
que (quod semper in simili rerum statu euenit)
ut summum ius summa esset iniuria (ut in parte
corporis malè affecta solent aut uitiosi aut ni-
mij humores incumbendo dolorem augere) in
miserorum ciuium & fauoribus destitutorum
caput procumbens. Vt autem cognosci possit;
& uelut ob oculos poni populus Atheniensis:
ut præterea constet quam uigili cura, quamq;
acri magistratuū ingenio ad illum in officio re-
tinendum opus fuerit, uisum est illius ingenium
ex Polybij libro sexto depingere. Fuit (ait) po-
pulus Atheniensis perpetuò nauibus nauarcho
destitutis similis. Quū enim in ipsis aut propter
hostium terrorem, aut hyemis sæuitiam, animi
affectus classiarijs imperauerit esse animo simul
concordi, atq; parère nauarcho, tunc fit ab ipsis
nautis officium diligentissimè: sin quadam secu-
ritate semel inceperint duces contemnere, ac
inuicem mouere seditiones (ob id scilicet quòd
sunt diuersa omnes sententia) tunc his adhuc
nauigare cupiētibus, illis portum petere guber-
natorem cogentibus, deformis quædam rerum
facies intuentibus apparet, ob seditionem & li-
b

tem inter illos obortam, his scilicet rudentes aqua
 uela contrahere, illis è diuerso laxare uolenti-
 bus: socijs uerò et nauigationis consortibus in-
 gens imminet periculum. Vnde nõ raro ubi ma-
 gnas pelagi procellas atq; hyemes sæuissimas
 effugere, in ipso portu impingūt, atq; adeo pro-
 pe ipsam terram naufragium faciunt. Quod sa-
 nè iam sæpius reipub. Atheniensium contigit.
 Superatis enim maximis grauissimisq; periculis,
 quum propter populi tum propter magistratuū
 ducumq; uirtutem, in facillimis, nulliq; aduersæ
 fortunæ rebus obnoxijis temere est periclitata.
 Quamobrem de hac amplius dicere non licet,
 in qua, turba rerum summam habet, quodam ir-
 rationabili impetu illo animi libidine conducto
 & instructo, isto ardore & uehementia im-
 pulso. Hactenus ille. Qui res illorum aliquan-
 do perspexerit, appositam admodum compara-
 tionem Polybium scripsisse uidebit. Verum ad
 motus factiosorum reprimendos est redeundū.
 Illi certè ob tam diuersas partes & sententias
 non poterant aliter quam monarchia, aut uno
 capite quod tam disparia regeret membra cõpo-
 ni. Omnium ergo consensu, & præcipuè popu-
 lariū, ob uitæ insignem integritatē, quodq; gra-
 nationi

uationi populari nunquam consensisset, Solon
est ad hoc munus delectus: quam prouinciā
periculi plenā, ancipitisq; exitus, homo integer
rimus suscipere his uerbis renuit. Dū tyrānidē
in patriā exercere refugio, dū uim mortaliū ne-
mini infero, quū lædere quod mihi aut minue-
re possit honorē, nil admisi, sic uideor mihi faci-
le omnibus absq; tyrānide superior. hæc Plutar-
chus. Quū uero rideretur à multis quòd illā re-
nuisset dignitatē, quam pleriq; fauore, precibus,
atq; amplissimis muneribus ambirēt, subiunxit.
Ὁ κ' ἐφ' ὅλῳ βαθύφρω, ὃ δὲ βελείης ἀνίης.
Ἐδλά γ' ἔδει δισίωνος, αὐτὸς δ' ἐδέξατο.
Πορὶ βαλῶν δὲ ἄγραυ ἀγαθεῖς, δ' ἐπ' ἄσπε μέ-
γα δίκτυον.

Θυμὸς δ' ἁμαρτῶν καὶ φρενῶν ἀποσφαλείς.
Non est Solon magna prudentia aut consilio ho-
mo. bona enim deus quum dedisset, is non acce-
pit: intuensq; ἔ' prædā miratus, non traxit am-
pla præda refertum rete, animi et mentis inops.
Quamuis tamen monarchiam recusarit, noluit
desperatae plenēq; deploratae reipub. deesse: ue-
rum, qua arte ualebat plurimum, consilio pru-
dentiaq; illā leuauit, primūq; σεπέχθεσιν, id est
oneris quo tenuiores à potentioribus premebā-

tur, excusionem excogitauit. uox illa ἐξ τῆς
 σείδου τὸ ἀχθῆ, id est, ab excutiendo onere di-
 cta est. Per eam æs alienum à pauperibus ad op-
 pignerata usq; seruituti corpora factum, disso-
 lutum est. Sanxit uerò, ne liceret ulli ob usuras
 ius in corpus habere. Multi credunt illam σεί-
 σάχθειαν fuisse debitorum omnium recisionē.
 unde illi quibus cum legem illam antequā pro-
 mulgaretur communicasset, dicti sunt ἕρωτο-
 πιδῶα, id est æris alieni recisores, quod maxi-
 mum fecerant, à quo de lege sancienda audiue-
 rant. Habuere uerò id nominis, quod nulli am-
 plius fecissent, quodq; in legis et creditorū frau-
 dem. Volunt alij, ut tenuiori fortuna homines
 possent ære alieno liberari, auxisse per sisach-
 thian pecuniæ percussæ precium: ut quod antè
 septuaginta drachmis mutabatur, idem centum
 minis postea æstimaretur: & secundū uetustam
 rationem persoluerent. At neutra ratio uidetur
 per se sine altera tolerabilis, fuisse enim ἕρω-
 τοπῆ, id est, alieni æris recisio, creditoribus tā
 ingrata, quā grata & optāda pauperibus: un-
 de illud non extinguere, sed alere incendium
 fuisset. Incrementū uerò minarū adiectarū non
 potuisset satis esse tenuioribus ad persoluendū.
 unde

unde utrunq; unà instituisse credi par est, ut diuitibus cresceret, quod à pauperibus recuperare per legem non poterant. Ipse uerò primū ut legem à se incipere cæteris legislatoribus ostenderet, de suo sex talenta auri, quæ quadragintaquinq; millia aureorum nostratium proximè reddunt, remisit. Sub ipso autem rerū innouandarum tempore (solet enim omnis mutatio uel utilissima ægrè admitti) lex lata non statim placuit (diuites enim secum iniquè actum contēdebant, pauperes Attici agri more Laconico expectabant) tempore tamen procedente, & perspecta pace ex sanctione comparata, usq; adeo omnium est iudicio probata, ut sacra instituerēt *Sisachthiæ* nomine. Paulatim ergo cōpositis rebus cauendum more medici optimi statuit, ne rursus in eandem calamitatem incideret, cōpositis singulis pro cuiusq; dignitate membris. Primū itaq; populi censum æstimādum duxit, ut quisq; pro *Iuarū* facultatum modo (si adesset uitæ innocentia) dignitatem in *Repub.* assequi posset, nulla habita plebeij aut patricij ratione: id tamen præcauendo, ne ulli potentiorū qui tunc in magistratu essent, inuito se abdicare liceret. Facile itaq; hoc tēperamento summos

imis coniunxit, & ediuersò. nec enim antea licebat plebeio magistratū administrare. Quatuor ergo ex census ratione, populi partes fecit, *τετρακοσιομεδίμνος*, *ἰππεῖς* uel *τριακοσιομεδίμνος*, *ἑδριτὰς*, & *δῦτὰς*. Modijs quingentis censebantur primæ dignitatis. Modium uerò de solo in quo possis modium serere, dici, Varro his uerbis ait: Iugerum, quod quadratos duos actus habet. Actus quadratus, qui & latus est pedes 120. longus totidem: is modius & mina latinè dicitur. Medimna Cicero uocare solet, quorum in quolibet feri ut mensura Parisiorum sex modij solent. Is erat primus census. hi erāt post senatorij ordinis uiros primo in honore. Patricij autē solebant in *ἐφεταρὸ ὀλιγαρχία* eligi, antequā Ariopagiticus senatus à Solone institueretur. Munus pentacosiomedimnorū erat, quū urgebat necessitas, aliquid reipublicæ conferre pro rerum usu. quos statim sequebantur eodem in munere secundi, trecentis censi modijs: dicti *ἰππεῖς*, quod et equos domi per facultates alere possent, & tēpore belli *ἰπποδία* persoluere, id est quantū homini & equo in annū alendo sat esset. Bini idē *ἑδριτὰς*, quasi dicas mutuò iuncti, quia per facultates unus nō poterat, præstare solebant.

re solebant. unus itaq; illorum censebatur circi-
 ter 150 medimnis. Aristoteles in Solonis insti-
 tutis, quæ in Politicorum libris describit, horũ
 nõ meminit. Opificum, cerdonum, proletario-
 rũq; loco erant $\delta\eta\tau\omega\iota$, nec aliud reipub. pende-
 bant quàm numulum, qui ab illis $\delta\eta\tau\iota\sigma\tau\omicron\upsilon$ uoca-
 batur. Fuisse uerò loco proletariorum, uocis ar-
 guit ratio. Nam $\delta\eta\sigma\omega$ prisca pro $\pi\omicron\iota\eta\sigma\omega$, id est
 faciã, edam, dicebant: unde $\pi\alpha\iota\delta\omicron\lambda\omicron\pi\omicron\iota\eta\sigma\tau\omicron\upsilon$, id
 est prolis procreatores sunt dicti. $\delta\eta\tau\omega\iota$ alioqui
 significatio, mercenariorũ nomen est. Nullũ ius
 illis assequendi magistratus erat, quãdiu census
 tenuitas eos in infimo cõtineret ordine. Hoc ita-
 que pacto Solon constitutis ueluti in certamine
 ad quos singuli contenderent finibus, morbo la-
 borantem remp. reddidit sanam. Ut enim natura
 sapientissima magistra, quum uidet aliquid à se
 compositum ita uehementer omnes intendere
 neruos, ut loco fœlicitatis & boni, ad quod o-
 mnia tendunt, sibi infœlicitatem suopte ingenio
 comparet, aut illud idem partium simul agen-
 tium in æqualitate sese conficere: sapientissima
 inquam traducit aut rem aut rei partem uitio in-
 tentam, ad aliquod institutum, ubi relicta pri-
 sca contentione adolescat, finem consequendo

Propositum : sic sapienti legum instauratori est
faciendum, qua potissimum industria usus est So-
lon. Ut uero probandarum legum fieret maior
potestas, imponens & patricijs et plebeijs, illis,
dum pollicetur tabularum stabilitatem, his, At-
tici agri ex æquo, ut dixi, diuisionem, omnium
consensu, anteq̄ rogaretur lex probata, utrisq̄
imposuit: quod suo maximo bono esse cū omnes
cognouissent, usq̄ adeo gratam habuere, ut sa-
crorum memoria illam consecrarent immorta-
litati. quibus cōpositis, ubi omnia ex animi sen-
tētia euenisse uidit, protulit hæc carmina. (κεί,
Δήμων Μ' ἔδλοκα τόβου κρατὸς ὅσοον ἐπαρ-
τιμῆς ἔτ' ἀφελῶν ἔτ' ἐπορεξάμενος.
Οἱ δ' εἶχον δύνάμιν κ' ἡγήμασιν ἤσαν ἀγνῶσι,
Καὶ τοῖς ἐφρασάμεν μινδὲν ἀεὶ κίς ἔχει.
Ἔσιν δ' ἀμυθιαλῶν κρατῶν σένης ἀμφοτέ-
ρικῶν δ' ἔκείας ἔδλετέρας ἀδίκως. (ρονσι
Nūc populo quantū satis est, permissa potestas,
Detractus nulli est, estue negatus honos.
Viribus atq; opibus qui nomina clara ferebant,
Hos uetui, & tenues quæ minus æqua pati.
Me obijciēs scuti in morē, quod seruet utrosq̄:
Neutra permissi uincere parte nephas.

De tribubus & alijs populi parti-
bus. Cap. 11.

Restituta populo pace, nobis de tribubus dicendum altius repetita origine uidetur. Solent ferè omnes populi, nationes, urbesq; ut inquit Linius, suas consecrare origines, à claris scilicet hominibus, aut ab illis quos rudis et rerum ignara uetustas, mundi; adolescentia indeorum reposuit numerum, nomina sibi imponentes. ita alij Iouem (cuius uocabulum ex ueteris testamenti uocabulo יהוה factum ab ethnicis est) Martem alij, Mercurium, Pallada, Vulcanum, & huiusmodi portentosa deorum uitio nobilium monstra, ad maiorem uirtutis et antiquitatis opinionem, suarum urbium aut gentis aucthores, protectores, instauratores uendicant. Athenienses ergo quum non uiderentur sibi satis una $\alpha\theta\lambda\omega\alpha$, id est Pallade nobiles, uarijs etiã sui populi partibus, quas tribus dicunt nomina ab eponymis dedere. Erant uerò $\epsilon\pi\omega\nu\upsilon\mu\omicron\iota$, heroes, primi scilicet illi quos suprema hominum memoria nouerat, qui uirtutis ergo statuas Athenis habebant, habuerãt uero in eo Athenarum loco qui non longè à buleuterio quingentorum uiro- rum erat: ut illis statuis tam uirtutis per memo-

riam præmiū illis referri cognosceretur, quān-
 incitarentur omnes his exemplis ad uirtutem.
 Primum itaq; fuere quatuor tribus: Vna à Ce-
 crope prisco (nam si Pausaniæ credimus, fuere
 duo) dicta Cecropis est: Altera αὐτόχθων, id
 est indigena, peculiari gentis uocabulo. Tertiā
 Ἀκταῖος ἀκτοῖαυ dixit. Quartā à maris uici-
 nia nomen fuit παραλιὰ. quibus uocibus anti-
 quatis, Cranaus quatuor diuersas indidit: Cra-
 nain à se, Atthida, Diacrin, & Mesogæan. Al-
 tera uocabulo gentis, Diacris à summo loco ur-
 bis (sunt enim Athenæ in colle sitæ) Mesogæa
 à media parte uocata est. Vt autem mater adulte-
 rium tegeret, Iouem patrem habuisse creditus
 est Erichthonius: qui ut patri falso credito gra-
 tiam referre simularet, abrogatis his, à dijs uo-
 cabula imposuit quatuor. Ἀιολία itaq; primam
 à Ioue dixit, alteram ἀθηναιώλια à Minerua,
 sequentem ἠφαισιώλια à Vulcano illic summo-
 pere coli solito nominauit, quartā à Neptuno
 ποσειδωνιάς nomen fuit. Inde unaquaq; harū
 in tres partes (quas ita tribus à tribus, nō à tri-
 buendo ut putant dictas nouimus) diuisa, nume-
 rus ad 12 peruenit. Nomen græcū est, etymi ar-
 gumento. τριτῆς enim uocat ἀπὸ τῶν τριῶν, id
 est à tribus,

est à tribus: ut Latini primum etiam à ternaria
 populi partitione in Tatiensem, Lucerè, & Rhā
 nensem facta. Hæ duodecim partes tertiæ du-
 rauere ad tempora usq; Alcmaeonis 660 annis,
 aut circiter. Iste oraculi Apollinis responso 10.
 tribus à principibus, qui ante illum regnauerāt,
 maiori fama, nominauit. Cecropis à Cecrope,
 Erechtheis ab Erechtheo dicta: Aegæis, Pan-
 dionis, Acamanthis, Leōtis, Oeneis, Hippotho-
 ontis, Antiochis, Aeantis, quibus adiectæ sunt
 Antigonias & Demetrias, ut 12 numerū cōple-
 rent: quæ ipsæ singulæ (ut pridem quatuor) in
 tres partes diuisæ reddebant sex & triginta tri-
 buū numerū: quas Romani una minus sunt imi-
 tati. Vnde patet, non tātum legū, sed et diuisio-
 nis populi Attici exemplo usos fuisse. Ista quàm
 magni sint momenti, in rebus reipub. Atticæ
 perpendendis, postea uidebitur. A quibus por-
 rò principibus, tribus nomina sumpsissent, illi
 12 Eponymi dicebantur, quos nescio an uocet
 duodecim Atheniensiu deos Herodotus in Era-
 rō: quoniam idem author quum aliquot nomina
 illorum ibidem adscripsisset, in Euterpe ait, 12
 deos primum in Aegypto cultos, indeq; in At-
 ticam portatos, habuisse Pisis aram cōmunem,
 quæ

quæ δλώδεκα θεῶν βῶμος, id est XII deorum
 ara uocabatur. Reges uerò deos uocari, quòd aut
 regnarèt quadã æquitate, aut aliquando regna-
 uissent, mihi præter copiosam amplissimamq; tã
 græcæ quàm barbaræ historiæ fidẽ author est
 primo Politicorũ Aristoteles. Vnde & deos &
 reges potuisse uocari cõstat, & illos XXIIII
 deos fuisse, 12 Aegypto aduectos, totidẽq; Atti-
 cæ reges. Pausanias in Atticis ubi de Eponymis
 dicit se adferre sententiam Herodoti de illis, ta-
 men longè diuersis nominibus et summa ab illo
 id facit. Pauciores enim 12 adfert, ijsq; Attalũ,
 Ptolemæum, atq; Hadrianũ cuius tempore scri-
 bebat, addit. usq; adeò gloriæ ardor, & popula-
 rium blandimenta ualebant, ualentq; ubi in ali-
 quam opinionis partem procubuit ambitio. Sed
 de Eponymo magistratu, suo loco. Cognito po-
 pulo, illiusq; partibus explicatis, nunc ad magi-
 stratum narrationem est ueniendum.

Quomodo eligerentur magistratus
 Athenis. Cap. III.

T Riplex fuit eligendorum magistratuum
 ratio: fors, populare suffragium, stemma-
 tum claritas. Primam rationem græci ἀλλοτριῶν,
 alteram χειρὸς ὑψίαις, id est manuum extensionẽ
 (quæ

(quæ in sublime à populo dū aliquem probaret, fieri solebat) tertiam αἰρεσιμ vocant, id est electionem. Sorte sortitione deligebatur in eo loco quæ Græci eā ob rem κληρωτικῆς dicūt, quicunq; iudicandi fungerentur officio: quo modo dux & singuli ferè magistratus Venetorum eligi solent. Illam uerò rationem amplissimè suo loco tradam. Senatus ille qui Athenis ita eligebatur, ἡ βουλὴ τῶν πεντακισίων, id est consilium D. uirorum dici solebat. Populari suffragio duces, tribuni militū, rei bellicæ & maritimæ præfecti suo munere fungebantur. Quibus suū munus concedebat propter opes & nobilitatē electio, illi erant χορηγοί, id est Choragi in ludis sacris & sacrificijs: quo in munere liberalitatem summam exercebant, impensas proprio ære & facultatibus suppeditantes. Hi erāt numero X. quo in honore se fuisse Demosthenes in oratione aduersus Mediam ostēdit. His tribus generibus omnia reipub. uincula cōstare abunde patet. Ab iniurijs enim domesticis, uicinorum, exterorūq; ius dicendo iudices defendūt, fines conseruat et auget miles, religio expiat animos. Nūc quo se ordine singulæ dignitates offerēt, eas describam, ab Ariopagitis exordium ducendo.

30 DE MAGISTRATIB.
De Ariopagitarum Sena-
tu. Cap. III.

ET literarum omnium memoria, & sua æ-
quitate seueritateq; lōgè celeberrimus est
habitus senatus Ariopagiticus, quē Graij πλω-
γῦ ἀρείω πύγῳ τ̄ ἀρεδοπαιγιδῶν Βαλλῶ appel-
lant. Vt maximo honore erat, ita numero ciuiū
non paruo quāuis incerto cōstabat. Incertus nu-
merus inde procedebat, quod ex nouē Thesmo-
thetis, de quibus suo loco, solerent in eū ordinē
annuo magistratu statim defuncti, reddita totius
anteactæ uitæ apud Logistas ratione, quidam
cooptari. Accessuri Logistæ, qui à publicis ratio-
nibus magistratus erant, nomē præconi edebāt,
proclamareq; his uerbis iuebant: Quis uult ta-
lem tali et tali functum magistratu de anteactæ
uitæ accusare facinoribus? Qua proclamatione
quiuis, modo probando esset, accusator admit-
tebatur. uerū ista in Logistis melius. Illa seue-
ra quidem certè admodum ratio paucos reperie-
bat usq; adeò omni nota carentes, ut innocentia
freti augerent eum ordinem. Qui uel sordium
(quæ res alioqui plerisque satis familiaris uide-
tur, cum si ad uictus rationem munerum illa re-
ceptio pertineat, iudicibus lege sit permissa) uel
favoris

fauoris uel admissi criminis notam inustā semel
 habuisse probabatur, is nunquā in tam inuiola-
 bile consortium admittebatur. Et ne ullus frau-
 di locus relinqueretur, sub dio palām præsē-
 teq; populi totius corona illa ratio corām sena-
 tu putabatur. Quotannis itaque illa ipsa ex
 Thesmothetis plures eximens, & numerum
 relinquebat incertum, & deteriora in hac mor-
 talitate longē melioribus superiora esse ostē-
 debat. Lectus ille ordo ac institutus à Solone
 antiquata *ἔφετος* seueritate legitur. Erāt enim
 ante Solonis instituta 51 Ephetae, id est præfe-
 cti, qui de capitalibus causis ac furtis senten-
 tiam (quod ante illos regis fuerat officiū) fere-
 bant. Istorum ergo nomine Solon præsentē se-
 natum constituit, summæ in Rep. authoritatis:
 qui non solum de capitalibus causis ius dicebat,
 uerū de quibuslibet grauioribus, non secus q̄
 olim iudicum decuriæ sortitō & subsortitō à
 prætore apud Romanos delectæ: & hodie in
 Gallia primū de criminalibus supprætores,
 secundo de uillata: ac supremus in summis cu-
 rijs senatus tam primū quā ex prouocatio-
 ne cognoscit. Quum uerò causæ postulabat
 grauitas, Ariopagitis addebantur ex cæteris
 magistratibus.

52 DE MAGISTRATIB.

magistratibus non pauci ueluti subadiuuæ, quæ admodum in delegatis à supremo senatu causis hodie fieri est in usu. Si magistratus noui eligerentur aut instituerentur, si reipub. gratia aliquid quod ad omnes æquè pertineret, in deliberationem proponeretur, si lis sæpius ob ambiguitatem dilata se offerret, cogebatur illa iudicium multitudo, ex qua quæri non liceret: uocabulo uerò Attico cœtus ille ἡ σύγκλητος Βουλὴ, aut ἡ ἐκτεκκλησία, id est cōgregatio uniuersorum dicebatur. Porro Ariopagitarum magistratum dicere Græci consueuerant ἀλῶν κῆρ & ἀδωάδοχος, id est perennem, & uicissitudinis expertem, ad cæterarum scilicet dignitatum discrimen, quod illæ certis temporis periodis exui & deponi solerent, is nunquam. Quæuis autem sine ullo discrimine omnia nefaria publice uindicarent, tamē peculiaris erat illorum cognitio de ueneficijs, incendio, cæde, & uulneribus consultò atq; extra primum animi motum illatis, deq; insidiarum aut proditionis in patriâ molitione (quæ res in populari statu, par est læsæ maiestati in monarchia) & plurimis alijs. Mos uerò iudicandi illorum, quantum literarū monumentis est proditū, talis fuit. Statuto reo,

aut accusato pro reo, post primam quaestionem
 testibus & coniecturis atq; probationibus ador-
 natam (nam alioqui accusare non licebat, nisi
 talionis poena) statim sententia ferebatur, nec
 in multum tempus differri solebat: ut ferè solet
 Venetijs fieri apud decemuiros: ubi tamè prius
 ab aduocatoribus & quadraginta uiris crimi-
 nalibus accusationes sunt prolatae. Nolo mul-
 torum iudicum criminalium negligentiam hic
 saepius expertam attingere, quum ipsa se satis
 aperiat. Non licebat Ariopagitis ad misericor-
 diam flecti. In hoc enim cū seueritate *εφετων*
 conueniebant, quòd pari poena par delictū mul-
 tabatur. Id uerò sacrosanctū ueluti ac summū in
 ipsis laudat Aristoteles principio Rhetorices,
 dum ait, *ἀπαντες γὰρ, οἱ μὲν οἰονταὶ δεινὸν τῶν*
τῶν νόμων ἀγορεύειν, οἱ δὲ καὶ χρωδντου καὶ κω-
λύσσειν ἔξω τῶ προθυματὸς λέγειν, καθάπερ
καὶ ἐν ἀρείῳ πάγῳ ὁρθῶς εἶπεν νομίζοντες. Quo-
 rum uerborum sententiam paucis admodum &
 elegantissime Quintilianus 6. Instit. orat. ap-
 pendit. Athenis, inquit, (quo nomine Ariopagū
 intelligebat) affectus mouere etiā per praconē
 prohibebatur orator. Hoc etiam illis fuit cū de-
 cemuiris Venetis commune: nunc etiam inci-

pit & in nostris summis curijs esse familiare. Nouerunt enim senatores clarissimi longo rerū usu edocti, nil esse quod rhetorum & causidicorum eloquentia uersutia ue non possit euertere, inq; diuersum trahi, ita ut ex summa æquitate summam iniuriam, et ediuerso, procreare uideatur, si semel auditorum aut iudicū animos in suā sententiam traduxerint. qua peste et si hodie careant curiæ nostræ, tamen longè crudelius monstrum domi alebāt causidici quidam, opiniones doctorum opinionibus addēdo, diuersasq; iuris scripti in æqui boniq; euerfionem allegādo, & si nihil aliud, curiam ipsam occupādo, ne aduersarij causam intelligat: donec tu Poyete Cancellarie æquissime, illis nebulonibus præscribendum regia sanctione curasti, ne quid adferret allegationis in simplici rerū narratione, pariter in quæstionibus & probationibus, uetuisi. Verū ad institutū redeo. Tāta erat Ariopagitis in iudicando fides et integritas, ut si quis etiā scelestus admodum creditus, post causam apud illos dictā euaderet impune, nulla eum uis, nulla authoritas posset de ea causa appellare. Nulla illis erroris propositio, nulla secunda senatus occupatio locum habebat. Forma iudicij talis

lis fuit. Coniecto in uinculæreo (finge de cæde
 agi) per præcones & apparitores vocabantur
 interfecti hominis necessarij, domestici, paren-
 tes, amici: quorum arbitrio (quod hodie iudicij
 æquitate fit) de pœna statuebatur, ferebaturq;
 sententia secundum damni accepti rationẽ: qui
 mos hodie quia est Turcis in usu, à me referri
 amplius potest. Cadhi, quod nomen apud Ara-
 bes iudicem significat, comprehenso reo homi-
 cida, curat statim sisti parentes perempti: & si
 illi desint, necessarios, aut illos ad quos ex illius
 uita utilitas peruenire poterat. Alioqui si desint
 illi, nomine principis & legũ, more procurato-
 ris aut advocati regij, iuris scripti et talionis pœ-
 na punit. Rogat præsentis, utrum malint homi-
 nem talione an multa puniri: ferturq; pro illorũ
 uoto, si tamen modum non excedat, sententia.
 Aestimant hominem solidum sexaginta asporũ
 millibus: quæ summa ad nostram pecuniã æsti-
 mata, mille & ducentos aureos numos reddit.
 Nam asprum genus argenteæ monetæ est, no-
 stro Caroleo numo penè par. Id æris compensat
 mortis damnum. Dimidium, hominis dimidij
 loco adiudicatur. Dimidius homo est, cui pes,
 manus, oculus, aut præcipuæ partis corporis
 c 2 usus

usus deest. Paris proportionis ratio in corporibus aut inutilioribus partibus obseruatur. Verum ista compensatio ideo rarius fit, quod non statim, flagrantiq; (ut aiunt) delicto possunt una sisti reus & affines. Pupillis, mutis, linguaq; impedita hominibus succurrit praetor, in rebus pro conditione aestimandis. morte itaq; aut multa reum illorum nomine multat. Ariopagitarum ut erat maxima in iudicando diligentia & sedulitas, ita rarius id muneris infrequentiusq; subibant. Singulis enim mensibus tribus tantum diebus iudicabant, quinto, quarto, tertio Cal. cuiuslibet: qui dies ita graece dicti sunt, τετάρτη φθίνουσα, τρίτη φθίνουσα, δευτέρα φθίνουσα, id est, quarta, tertia, secunda decrescantis et iam finientis mensis. nam Graecos Calendis carere, uel parcemia docet. Praeterea non coibant, nisi ob rerum necessitatem fieret ἢ σύγκλητος βουλή, id est indictum consilium: cuius conditio quod ad magnum numerum attinet, non est absimilis magnis Venetorum comitijs, singulis octonis diebus semel ad magistratus deligendos tantum cogi solitis. De hoc senatu, multisq; alijs cum Romanis et Gallis, tum Atticis, scripsit utriusque linguae instauratae lumen Gul. Budaeus in Annot.

Annot. primis in Pandect. l. ultima, de senat. cuius sententiam etsi ex ipsis unde illam desumpsit authoribus posse adscribere, ne quid prætermisisset uidear, paucis adferam. Ait itaque ex Luciani uerbis, iudicia noctu & silētio in Ariopago tractari solita: primū, ne dicentis rationem ullam apud se haberent, qui rem nudam sineq; procemio & personarum ratione audire uellent: alterū, ne interruptionibus inter disputandum fieri solitis, se interpellaret, atq; sentētia dimouerent. Inde nata est parcēmia, ἀγέμοιρα γίγναι σεγανώτερον, Ariopagita subcentior: dici solita, de prudentibus & taciturnis uiris. Nec uerò una tātum fuit taciturnitatis ratio. nā & reum præterea attentius respondentem audiebant, & iudiciorum secreta nunquam euulgare solebāt: tabellaresq; edebant sentētiās, ne ex maioris authoritatis ætatis aut eruditionis uiri, qui prior sententiam dixisset, præiudicio, ab opinione sua discederent, aut (quod multi solēt hodie) ad idem responderent. Cū illis in tabellari sententia cōuenit ferè omnibus Venetis magistratibus, ea de causa quam suprā attuli: cū X uiris aut capitalibus, ne prodeant in uulgū aut sententiæ, aut secreta iudiciorum; utrisq; opti-

mō iure sanè. Illorum authoritas enim nunquā potest imminui, dum a resta illorum nunquam rescindi aut calumniari contemni ue ab cæteris magistratibus, aut etiam à plebeijs possunt. quare quæ in rep. pestis oriri deterior possit, non uideo. Omnia enim pessum eunt, quum semel aut imminui aut negligi legum & magistratuū uis cœperit, sensumq; iugum infringi cœptum excutitur. Itaq; meo iudicio non deberent illi magistratus à quibus non est prouocatio, tam temere euulgare sententias, ne arbitrio uutiligatorum illic antinomiae pleræq; reperiātur. Post Græcorū sententias uidendum quid Latini de Ariopagitis scripserint. Valerius Maximus de illis ita scriptum reliquit. Eiusdem urbis (de Atheniensibus proximo capite egerat) & sacrosanctissimum consilium Ariopagus, quid quisque Atheniensiuū ageret, aut quo nam quæstu sustentaretur, diligentissimè inquirere solebat: ut homines honestatem, memores uitæ rationem reddendam esse, sequerentur. Eadem bonos ciues corona decorandi primò cōsuetudinem introduxit. nam & uirtutis uberrimum alimentum est honos, &c. Quum istud ita habere sit scriptoribus compertum, credendum est, quo tempore non

pore non iudicabant, id perquirere solitos. Vt ut
 sit, certum est insigni quadam prudentia & pe-
 nē diuina fuisse, quod Cicero acerrimi iudicij
 homo illum senatum cum mundi rectore Deo
 potius comparatum uoluerit, quā Romanum.
 Ait enim: Negare hunc mundum prouidentia
 regi, idē est ac si quis dicat Athenas sine Ario-
 pagitis regi consilio. Quod ait Plinius Natura-
 lis historiae septimo, primum capitis iudicium a-
 ctum in Ariopago, mihi non uidetur rationi cō-
 sentaneum. Ex omnibus enim Græcis autho-
 ribus liquet, Solonem hunc magistratum insti-
 tuisse (quod iam docui) quasi ad seueritatis ephē-
 tōn moderationem. Atqui Draconem, qui hos
 instituerat, longē Solonem præcessisse constat,
 tamq; seueras leges in improbos statuisse, ut pœ-
 na capitali uel quodlibet holusculi furtum ple-
 teretur. unde dici uulgò solebat, Draconem
 non atramento, sed sanguine humano leges scri-
 psisse. At quis credat fieri posse sub tali legum
 seueritate, tanto tempore tot improbis in rep.
 perpetuò agentibus, ut omnibus seculis sit uerū
 dictū poëtæ, τὰ χεῖρονα βίαια, deteriora uincūt,
 neminem improbitatis dedisse pœnas? Fieri sa-
 nē non potest. Quòd si quis contendat Plinium

intelligere in Ariopago, id est Athenis, aut suprema literarum memoria: primū quidem esse uerum uix poterit, quum ante ullum Græcorum imperium, iam florentissimæ res Persarum, Assyriorum, Indorum, Aegyptiorum, Syrorumq; ipsa uetustate collapsæ fuissent, quæ sine facinorosorum pœna regnare tandiu non potuissent. Alterum non arguit uerum fuisse, etsi scripserit nemo, cuius saltem extet scripta. Quæuis enim literæ ipsæ præclarorum facinorum iuxta hominum memoriam sint conseruatrices, tamen nõ statim est credendum, si quid aut nulla hominum memoria, aut nullis literarum monumentis est celebratum, id protinus non fuisse. nec si quid ignoras, id propterea minus in rerum est natura: nec, ut inquit Lyricus,

—sola comptos arsit adulteri

Crines Helene— & paulo post,

Vixere fortes ante Agamemnona

Multi— pauloq; mox,

Paulum sepultæ distat inertiae

Celata uirtus—

Itaq; nulla in parte uero consentanea dixisse uideatur Plinius, quod etsi illi in hoc loco inq; multis alijs contigerit, non est mirandum, quum uir senatoriæ

senatoriæ dignitatis, inq; reip. muneribus occupatus, succisuis horis uix posset quod excerpfit describere. Hanc uerò sententiam lectori excutiendam relinquens, ad alia transeo. De huius senatus dignitate sunt omnia apud authores plena: uerum una oratio Demosthenis in Aristocratem, hunc satis aperiet: quæ quia amplissimè quæ iam tradidi explicat, ad illam lectorem remitto, quum alioqui nil sit à me in illo describendo prætermisum.

De Nomothetis. Cap. v.

Nομοθετῶν nomine plura Græci dignitatū genera intelligunt: quæ mihi prius aperienda uidentur, quàm ad rem de qua sum dicturus, ueniã. Tres olim Nomothetas apud Athenienses fuisse, authore Suida reperio: Draconem, Solonem, Aeschylon, non quidem illū poësi celebrem, sed quendam alium Athenis natum, non usq; adeò apud authores celebratum. Secundo νομοθετῶν, legislatores quicunque sunt. Verum ut ad rem facit uocabulum, præcipuè intelligebant Athenienses unum ad mille selectos ciues, quibus legum antiquandarum fiebat potestas, quum non uiderentur amplius esse ex reipub. usu, ac præterea illarum exami-

nandarum quæ aut emendandæ, aut immutandæ, aut demum sancienda uiderentur. Est enim & legibus humano cõsilio natis, quemadmodũ & rebus naturalibus, etsi paulo obscurior, nostræq; mortalitati minus cognita, uetustas: quæ ubi sensere, usus consuetudine aut desuetudine aut abrogandæ aut emendandæ sunt, quod ipsum (nisi ubi iure scripto, ut uocant, id est Cæsareo siue ciuili utuntur) in iure ciuili Romanorum patet. Nam bona pars de seruitutibus, de seruis, noxa, iure personarum, hæreditatis uaria distributione, & infinitis alijs tractationibus agit, quæ in Gallia (ubi præcipuè ius ciuile, quod consuetudines uocant, atq; regia & curiarum placita locum habent) ut parum est in usu, nisi ut à simili iudicando: ita partim explodendam censerẽ, ut tempus illud quod studiosi iuris in illam insumunt, daretur iuri ciuili, postquam quæ nobis sunt in præcipuo usu, diligenter didicerint. Nobis propositi nomothetæ, ius tantum habebant referendi coram populo toto, probarẽt ne an improbarent leges plebiscitaq; nec enim poterat ulla rogatio probari, rataq; haberi, quin uniuersi magistratus nomothetis subscripsissent. Hi etiam iudicandis grauioribus causis solebant in-

lebant interesse, eorumq; sententiæ si non parerent aut actor aut reus, tribus drachmis præsentente archonte multabatur. Hæc est Pollucis sententia. Verùm Budæus ex Demosthene paulò aliter latiusq; explicat, quomodo illæ leges solerent proponi, eius ideo uerba adscribam. Solonem commemorat Demosthenes inter alia cū legibus suis hoc quoq; instituisse, quum lex aliqua ad populum ferretur, ut à legislatore primū recitaretur, deinde in loco maximè celebri totius urbis, maximeq; conspicuo proscriberetur, ad tertiam concionem usq; (non aliter atque leges Romæ trinundino die promulgari solitas, Macrobio referente nouimus) inde scribæ ut daretur palàm pro concione legenda: ut si cuiquam quid non placuisset, in medium id proferret: & si ea tum quoque populo placuisset, ita demum nomothetæ daretur postremum probanda. qui uti eam probasset improbasset ue, ita ferretur, antiquaretur ue. Ipse autem nomothetæ ex iudicum numero deligebantur, ut eam operam populo iurati ipsi nauarent. Hæc Budæus. Cuius comparatio ut planior fiat, locum Macrobij adfero. Rutilius (ait) scribit, Romanos instituisse nundinas,
 ut octo

ut octo quidem diebus rustici opus facerent, nono autem die intermisso rure, ad mercatum legesq; Romam accipiendas uenirent, ut & scita atq; consulta frequentiore populo referrentur, quæ trinundino die proposita, à singulis atque uniuersis facile noscebantur: unde etiam mos tractus, ut leges trinundino die promulgarentur. Haec tenus Macrobius.

De legum conseruatoribus, quos
Græci νομοφύλακες dicunt.

Cap. VI.

Differebant à nomothesis νομοφύλακες, quibus à legibus seruandis ut nomen, ita & officium erat. Frustra enim fuissent à nomothesis leges exploratae probataeq; nisi præscripti illarum sint usus, secundūq; eas iudicaretur: quod nomophylaces ut fieret curabāt. Cicero libro de Legibus tertio, illorum officiū diligenter explicat: Græci hoc diligentius, ait, apud quos νομοφύλακες creantur: nec ñ solū literas (nam id quidem etiam apud maiores nostros erat) sed etiam facta hominū obseruabāt, ad legesq; reuocabant. Hæc Cic. Secūdo dignitatis gradu erant Athenis νομοφύλακες, ut qui *νομοφύλακες* (quorū nomen à primis sedibus, quas illi ante

illi ante ceteros habebant, deductum est) assi-
 derent, strophio quodam lineo (quali honoris
 gratia dux Venetiarū hodie ornatur) capite re-
 dimiti. tantus erat honos priscis incolumitatis
 reipublicæ conseruatoribus, tantum legum stu-
 diū. Idem enim est, nullas habere leges: et, mul-
 tas quidem scriptas habere, nullis uerò uti. Cæ-
 terum is ordo legi solebat ex ipsis Ariopagitis:
 illorumq; præstantissimi etiam hanc curam legū
 habebant sancientiarum, tuendarūq;: quod erat
 sacrosanctum munus. Nil enim uetat, homines
 in uno constitutos ordine, dum aut ab officio
 quandoq; respirando supersedent, aut quū cau-
 sa uehementior urget, uario tempore uarijs alijs
 muneribus in Republica fungi: quod in supre-
 mis Gallia curijs maximè patet. Illarū enim par-
 tes quædam, quæ ad capitales causas ab inferio-
 ribus, aliæ quæ ad rerum actionem sunt consti-
 tuta perpendentes, adprobant uel reprobant:
 itaq; rata habetur sententia. pars indiētua con-
 cilia, alijs peculiarem quandam causarum cogni-
 tionem (commissiones uulgò, & relationes litiū
 uocant) statutis temporibus, alijs rationes re-
 rum fiscalium, & alia sexcenta officia subeunt,
 quum tamen unum sint corpus, & curia Præ-
 sides Consi-

fides Consiliarijq; dicantur. Antiqui uerò non
 usq; adeò rerum longo usu edocti, nec adeò pe-
 riti quomodo unus idemq; magistratus multis ua-
 rijsq; rebus præesse posset, uarios deligebant
 ordines ad singula, quæ ab uno hodie fiunt se-
 natu. Nō sunt his absimiles quadraginta uiri cau-
 sarum capitalium apud Venetos. Nam de crimi-
 nibus & causa integra & ex prouocatione co-
 gnoscunt, legumq; maiestati cū VI. uiris sex re-
 gionum urbis (uocant uulgò sextariam) præfe-
 ctis præsunt, præsentēq; ac arbitro sententiarū
 Duce de illis statuunt. In hoc uerò differunt,
 quòd sunt illorum in rebus capitalibus senten-
 tiæ Decē uiris ex prouocatione obnoxia. Præ-
 terea si quid in Ducem, Rempublicam, religio-
 nem, inq; naturæ perniciem (cuiusmodi est ci-
 nædica fœditas) admissum est, statim id uindi-
 cant Decem uiri. Legibus conseruandis, pariter
 & idoneis iudicibus in singulas prouincias &
 loca deligendis præsunt apud Turcas duo uiri,
 magna corona doctorum & bonorum uirorum
 septi (Cadilescher uocant) primæ authorita-
 tis, prudentiæ & scientiæ uiri, quibus iudices
 coguntur rationes reddere, inq; sententiā parē-
 re, quū quicquā malè iudicauerint. Prouocatio-
 nes enim

nes enim apud illos & fiunt, & ab ipsa suprema curia, quam diuam appellant, remittuntur. Quum uerò casus ratio postulat, tunc uterq; senatus de illo cognoscit & iudicat præside uno quatuor Bassadum, præsentibus uerò omnibus primæ authoritatis uiris. Hi ordines id officij explent, quod apud nos Cancellarius, qui reuera solus νομόφυλαξ, id est legū uindex dici potest. Cogit enim ueluti in corpore animus, omnes iudices & magistratus secundum leges æquiq; & boni præscriptum iudicare: & si quis contra fecerit, aut pœnam ipse decernit, aut cū summo Galliæ consilio re agitata, præmijs digna refert, quicumq; legū maiestatem imminuerit. Ediuerso tui in remp. animi beneficio Poyete, quotquot ipsa uirtus ad magistratus potest euehere dignitatem, non fauoribus, non sordibus, non demum secundum ambitionem, (quæ res non pauca ante tua tempora præclara ingenia deiecit) sed infracto animo euehis, promouesq;: quod etsi debebat esse illorū qui ante te in illo fuerunt officio, munus: tamen re ipsa apparet, te plura uirtuti biennio nondum exacto dedisse, quàm tota patrum memoria ullus Cancellarius fecerit. De dignitate uerò Cancellaria,

laria, & cæteris Gallia magistratibus, aliàs. Vnum uero addam, quod Cancellario & nomothetis atq; νομοφύλαξι cōuenit, ob uitæ integritatem esse in perpetua dignitate, quoad uita & æquitas comes fuerit.

De Quingentis uiris.

Cap. VII.

OI πεντακόσιοι, quingenti uiri, nomine ordinis numerum aperientes, tam dignitate, fama, quàm officio, secundū post Ariopagitas locum obtinere: quorū apud Græcos authores ita frequens est mentio, ut nulla planè causa, nulla oratio illos non celebret. Hi enim ciuilia munera, rerūq; actiones, de quibus quotidie popularibus lis oboritur, iudicare solebāt. Tempore functionis ab Ariopagitis ita differēbant, quod hi erant διαδοχοι, permutatorij, id est quotannis sorte eligi soliti: illi erant δλωκεῖς καὶ ἀδιαδοχοι, ut iā antè dixi. Erāt hi quo tempore iudicabant, quo in munere sunt prætores & suppræfecti, quos bailliuos, aut locum tenentes ciuilem dicimus. Annuo uerò spacio tantūm eam dignitatem habebant, ne (quod nimis crebro in locis non paucis experimento uidetur) sordes, atq; cæteræ quæ inter iudicandū possunt

possunt euenire corruptelæ, beneficio prorogata dignitatis tegerentur alerenturq;. Magnus uero numerus faciebat (quod ea de re seruatur in curijs quas parlamēteas uocāt) ne facile quid uitij in consortium irreperet. Verum quia tanta multitudo unà & in uno posita loco uix potuisset sua exequi munera, in decem partes diuidi solebant secundum tribuum numerum: quibus singulis quinquaginta uiri ex eo numero obtinebant, suoq; loco triginta & quinque dierum spacio ius dicere conseruerant. Is uero dierum numerus decies repetitus annum lunarem trecentis & quinquaginta diebus constantem, qualem Athenis obseruare solebant, reddit. Noster uero solaris illum diebus quindecim & quadrante superat. Propter item copiosam multitudinem ex illis quinquaginta, X eligebant, quos πρῆσβυται, id est præsides (ut dixi) nominabant: ex quibus ipsis tantum septem, per singulos scilicet dies hebdomadis, sortito eligebantur. Quo die quisq; rebus præerat, arcis conseruabat clauēs, dicebaturq; δὲ ἐπιστάτης, præsēs, & τὰς κλεῖς τῆς ἀκροπόλεως πισυθείς, cui arcis clauēs credebantur. Verum de his paulo post. Quum quinquagenarius numerus suo officio fungeretur, uocabatur

uocabatur iam mutato nomine prytania, aut
 οἱ πρυτανεῖς, tanquam à frequentiori cura τῶ
 ταμιθίου τοῦ πόρου, recondendi & seruandi
 frumenti in publicam necessitatem. Non desunt
 qui dictos ἀπὸ τῶν πρυτανείων uelint: τὰ πρυ-
 τανεία uerò pecunias publicas esse, quas actor
 & reus etiam post iusiurādum de calumnia (in
 quo fidei bonæ anchoram ut præscripto legum
 ponimus, ita omnino parum fidei esse uidebāt)
 in ærarium publicum deponere cogebantur: ut
 qui causa caderet, disceret etiam hac multa iam
 oppignerata atq; deposita, nec temere iudicis au-
 res occupare, nec litem iniuste incipere, aut al-
 terum iniuria in ius rapere. Licebat enim cui-
 libet, aduersariū, aduocato teste, qui assereret in
 ius uocatū uenire noluisse, in ius rapere atq; tra-
 here nolentem, non modò Athenis, sed & Ro-
 mæ. Athenis uerò pecunia deposita, loco testis
 erat apud Romanos uocari soliti. Proculdubio
 mea quidem sentētia, si præter iusiurandū de ca-
 lumnia, multa quædam pro litis ratione depone-
 retur, ab actore præcipuè, & ex illo ærario sa-
 tisfieret iudicibus iustis in causis uersantibus,
 ad hæc inde desumeretur nomine tenuiorū, qui
 potius perderent suum cōtra potentiores ius, q̄
 summam

summā deponere possent lite dignam, ut temeritas debilitati consuleret, tolleretur maximū momentum litium. Quis enim credat ut uel pili faciat sacramentū, qui proximi uitæ, fortunis, famæ demū moliri insidias non erubescit? Verūm parum uiderer cōsulere multis sanguisugis, litiumq; alumnis. Redeo itaq; ad meos Prytanes, quos ἀπὸ τοῦ πρυτανείου, id est à sportula dictos ostendi. Illa pecunia depositis cumulata, iudicibus persoluēdis, et illis quibus meriti in rēpublicā & uirtutis ergò uictus dabatur, alēdis seruebat. τὸ πρυτανείου crebro minabātur scēnatores debitoribus se in ærariū deposituros, ubi plus tēpore non poterant amplius petere, ut scilicet miseri debitores ære alieno obruti, cum non possent statim esse soluēdo, cogerentur augere scēnus. Huius rei fidem facit Aristophanes in Nebulis, his uerbis,

Θίσω πρυτανεῖ ἢ μὴ κέλε ζώλω' ἐγώ.

Moriar ni te in ius depositis prytanijs uoco. uerba sunt scēnatoris ad obæratum. Singularem autem uoce tantum τὸ πρυτανείου locus erat, in quo iudiciorum causa coibant prytanes, unde nomen. præterea ubi de repub. benemeriti diligenter & colebātur & alebantur, Maximū

hunc honorē in rep. fuisse, Cic. primo de Oratore testis est locupletissimus, ubi de Socrate agit his uerbis. Erat enim Athenis reo damnato, si fraus capitalis non esset, quasi pœnæ æstimatione. ea sententia quum iudicibus daretur, interrogabatur reus quam quasi æstimationem cōmeruisse se maxime confiteretur: quod quū interrogatus Socrates esset, respondit se meruisse ut amplissimis honoribus & præmijs decoraretur, & ut ei uictus quotidianus in prytaneo publice præberetur, qui honos apud Græcos maximus haberetur. Hæc Cicero. Hic ordo solebat edicta, decreta, psephismata (ut Græca uoce Cicero dicit) plebiscitaq; omnia explorare, ac de legibus perperam latis sententiam ferre. alioqui enim sine illa prouidentia facile imperitæ plebi fuisset impositum. plebs enim non raro ea rogat, et probata cupit, quæ manifestò in eius ruant perniciē, nisi consilio & prudentia coercetur. Primum itaq; populares pro rerum suarum usu edicta proponebant, quæ statim ab L. uiris perpensa Thesmothetis dabantur, ut iam docui: qui si probassent, incumbebat opus nomophylacibus ut proclamari & seruari curarent. Erat in illum grauisima actio, qui ex populari consensu

consensu solum probatam legem, ratã aſſeruiſſet, & in loco probatarum adſcripſiſſet, dicebaturq; παρὰ νόμων γραφή, id eſt perperam late legis actio. ille qui accusabatur, ὁ παρὰ νόμος ψήφισμα γραφάς, qui iniquũ et præter morem decretũ ſcripſerit, qualiter feciſſe Androtionẽ & Aristocratẽ, eloquẽtiſſimis orationibus monſtrat Demosthenes. Verũ de hac re ſcripſi iam in de Actionibus. Ab hoc ciuili & quotannis mutari ſolito magiſtratu, ſaſtidies, bellorũ tẽpora, ſœdera, legationes, rogationes, edita promulgata, & in ſumma ad priuata uſq; quæcũq; rationem temporis habebant adnexã, ſupputari & ſcribi ſolebant, ueluti apud Romanos à Conſulibus, hac forma ἡμῶν ἀρχόντος πολυκλέους, μιλῶος βοηδομοιδῶος ἔκτη ἡμῶν δέκα, φύλης πρυτανεύσης πανδονίδος, δημοδῆνης παλαιεύς ἔγραψε ψήφισμα. Principe Polycle, menſis Iulij decimaſexta, tribu Pandionide iudices reip. exhibente. Demosthenes Pæaneus decretum tulit. Qui hic nominabatur, erat ἀρχων, de quo ſuo loco: quæ tribus adfertur, illa eſt cuius L. uiri ex quingentis ſumpti Rẽp. tunc moderantur. Cæteri Græci ab Olympiædibus, Moſolami à Muhamede, nos à Chriſto,

Iudæi à mūdi exordio, & quæq; gens ferè à capite persuasionis rationes inuit temporū. Ad alia nunc transirem, nisi horum iudicum officium me admoneret quadraginta ciuiliū causarū iudicum apud Venetos: qui ut magis innotescant, paucis Reip. præstantissimæ morē iudiciorū exponere uisum est. Ter quadraginta uiri, non ita tamen magnæ authoritatis nobiles, eliguntur ita, ut XXIII mensibus tã capitalibus q̄ ciuilibus præsent, hoc modo. Primi quadraginta noui causis exterorum et peregrinorum, quorum ingens Venetijs multitudo agit, octonis illis mensibus præsent ueluti loco tyrocini: post quod tempus urbanis de rebus, substitutis in suū locū alijs, iudicant. In primo uerò loco, ordo ille consilium nouum, in secundo uetus, aut, ut uulgò, quadraginta ciuiles, dici solet. Iã exactis in duobus illis sedecim mensibus ueluti probati, committuntur capitalibus causis iudicandis, loco ciuiliū XL. uiri, criminales dicti. Eã uerò dignitatem tunc assequuntur, quamuis sint ut plurimum iuniores, ut in senatum admittantur, iusq; suffragij etiã habeant in causis grauioribus. Ad hæc trium uiri ex illis in binos menses eliguntur sortitò, qui præterquàm quòd ius suffragij habent,

bent, etiã Duci, qui magnus est honos, sua quis-
 que uicissitudinẽ assidere potest: pariq; cum ipso
 authoritate de rebus ipsis tam ad senatum quã
 ad magnum consilium potest referre. Forma ue-
 rò iudicandi & in ciuilibus & in capitalibus
 causis fermè una est. Suffragijs enim fit, quod
 olim Romanis in usu fuit. Veneti enim causa ul-
 tro citroq; agitata habet tres diuerso colore ur-
 nulas, in quarum unam condemnationis, in al-
 teram absolutionis, in tertiam dilationis amplio-
 ris discussionis gratia, globuli linei demittun-
 tur, ita ut nemo possit ex præiudicio alterius fa-
 uori dare locum, nec etiam ex suffragij deci-
 dentis in urnam sono. Extracta suffragia impo-
 nunt causis finem. Romani nõ calculis aut fabis
 globulis ue, sed duabus literis condemnabant
 aut absoluebant, duabus non liquere significa-
 bant. A, ut notauit Asconius Pedianus, saluta-
 ris erat litera, absoluiq; reum petebat. C. tri-
 stis, condemnabat. NL, non liquere notabat. In
 capitalibus causis à Græcorum usu © literam,
 qua ©ϰϰαϣ, id est mortem significant, acce-
 pisse etiam Romanos, nigrumq; theta appella-
 se, literarum monumentis reperio. Verum ad
 meam recipio.

De Arbitris. Cap. VIII.

Quia causarum ciuiliū maior numerus
 quotidie oboriebatur, quā quibus ter-
 minandis, & nouis audiēdis satis essent quin-
 quaginta iuri tribuū: ut hīc succurreretur, qua-
 dragintaquatuor *ἀειρητοὶ*, id est arbitri elige-
 bantur, partim sorte, partim electione. Nā sexa-
 gesimum annum excessisse illos oportebat, et nō
 infimæ esse notæ, sed insigni probitate uiros:
 quamobrem eligi solebant, inq; locum consti-
 tutum bona pars constituebantur, ubi à litiga-
 toribus possent statim conueniri. Sic uerò adi-
 bantur. Actor & reus ex composito quosuis
 deligebant ex eo numero, ea lege, ut si lis apud
 illos contestata inceptaq; esset, necesse esset, ut
 & apud Romanos, illic terminari: alioqui mul-
 tabatur, qui sententiæ illorū nō paruisset. Suc-
 currebatur uerò læso, duplici remedio. Nā et il-
 li iudicij causam reddebant, & ex appellatione
 poterat adiri *ἀνεστης*, iudex ciuilis, causæq; suc-
 currere. Hæc Demosthenis ex oratione *ἡ δὲ μὲν*
ἀείξ sentētia est. Budæus paulo latius explicat
 ex Polluce, quot arbitrorum essent genera. Oī
ἡ δὲ ἀγορεύ electi, erant, quos litigatores sibi
 deligere poterant, quibus controuersiaratio-
 nes ex-

nes explicatas crederent, καὶ ὡς τροπὴν ἀ-
 κρίτας, per causæ permissionem. Alij uerò ἀλη-
 γωρι, id est sortitò electi ex magistratuū decu-
 rijs, non ueniebant pro litigantium arbitrio, sed
 sortitò priuatis causis deligebantur ex iudicum
 decurijs : non secus quàm olim apud Romanos
 ex iudicum decurijs prætor ordinabat, hodieq;
 in curijs Gallia uiris consularibus fit, non qui
 dem ut iudicent, sed ut exactè perpensa lite, &
 eius appendicibus, senatui iudicaturò referant.
 Hæc sententia facillè confirmari potest ex loco
 orationis Demosthenis in Aphobum, quem ex-
 pilatæ hæreditatis accusat. Locus ita habet. Ad
 arbitrum igitur sorte datum quū uenisset Apho-
 bus, obiectaq; diluere non posset, damnatus est
 ab arbitro. Iudices porrò ad quos prouocau-
 rat, quum causam cognouissent, eadē ipsi cū ar-
 bitris compromissarijs etiam illius amicis, cūq;
 ipso sorte dato arbitro pronunciantes, litem ho-
 mini decem talentis æstimarūt. Compromissa-
 rios arbitros ius ciuile uocat, ob pecuniam ab a-
 ctore deponi ueluti communi periculo & con-
 sensu solitam, quā qui causa cadebat, soluere co-
 gebatur. Antequā à sorte digredior, quia deest
 hodie in Gallia exemplū suffragiorū & sortis
 d 5 (nisi

(nisi quòd quidã decoctores nos in sortibus exemplis in suis bianchis, ut aiunt, docent) uolo paucis præstantissimæ nostris temporibus pro sua magnitudine reip. modum sortium exponere. Ea Veneta est, aristocratia et monarchia ita temperata, ut nec magistratus summi sine Ducis præsentia sententiãq; , nec uicissim ille quicquã propria ausit potentia statuere, adeò ut ne progredi quidem tutò tempore belli in medium possit sine capitis periculo, nisi sex uiros regionum ut minimũ comites habeat. Nostræ Galliæ administrationi, quæ etsi lumine literarum diu caruit, tamen longè dignitate, scientia, prudentia demũ summa, cæterisq; rebus quæ ad magnitudinem faciunt Reipublicæ, est omnibus faciliè superior, quicquam detractum nolo: quin ipsam olim, nisi me aliquis præuertet, illustratam memoria posteritatis commẽdare decreui. Sed ad fabas, calculos, sortesq; uenio. Octauo quoque die comitia adire tota nobilitas annum ætatis uicesimum prætergressa solet, nec tamen omnes sine discrimine ante 25 annos (nisi qui sortis, quam quotannis apud senatum à XX. anno in XXV. tentant, beneficio id assequuntur) adire possunt. Qui uero debeant eligi ante 25. ætatis annum,

annū, asserta prius præsente utroq; parente aut affine proximo cū testibus idoneis sua ab utroq; parēte nobilitate, die XIII. Decembris cōueniūt, eorūq; nomina in urnā conijciuntur: demū altera urna pari numero habet tot pilulas, quot adsunt iuuenes. Sunt uerò globuli argentei omnes præter quintam partem, quæ aurea est. Dum itaq; educitur à principe nomen quodcūque, educitur & fors. si argentea, reijcitur in proximum annum: si aurea, probatur, consortioq; consilij magni aggregatur. Consilium ergo illud in patētissima aula coactū, omnia suffragijs tacitis magistratuum & dignitatum genera deligit. Vbi tota conuenit nobilitas, audita statim hora solita clauduntur fores: nec licet ulli ante comitorum finem, qui occasu solis fit, exire. Occlusis autem foribus, scriba maior è suggestu, ut omnes audire possint, significat qui illo die magistratus sint eligendi. Sedent omnes in decem sedibus longissimis, nisi qui sunt aut comitorum præsides, aut qui Duci in suggestu, si adsit, sedenti, dignitatis ergò assidere solent. Locantur demum urnæ tres ante Ducis tribunal: una in dextra parte, altera in sinistra, tertia paulo sublimius in medio duarum: quibus

quibus ipsis consiliarij tres assident, quibus ueluti censoribus extracti globuli aurei qui ex urnis educuntur, ostendi solent, ne scilicet quisquam posset per ambitionem afferre domo. Præterea singulis comitijs solet signū in ipsis mutari sortibus, ueluti militaris tessera: ne si idem semper maneret signū, posset confingi ab ambizioso ciue. In duabus primis urnis sunt tanta copia argenteæ pilulæ, ut possint numero ciuiū satis esse. in singulis triginta tantum aureæ. in illa quæ media est, sexaginta tantum sunt, quarū aureæ sunt triginta & sex tantum. Vocatis secundum sortem ad sortes subsellijs quatuor classibus distinctis, ueniunt singillatim ad urnas: in quas quemq; demissa manu inde globulum extrahere moris est. qui autem argenteum tulerit, redit in sedem frustratus: qui aureum, ostendēs assidenti urnæ consiliario, transit ad mediā: ex qua si argenteum educat, spe luditur. qui utrāq; spherulam auream habet, is ex electoribus est: qui singulis ex quatuor classibus noueni eliguntur. electi uerò conscendunt suggestum, illicq; à scriba nominantur, ac statim in cōclauē (prius tamen in Reip. uerba iurati, se sine ambitione, fraude, aut fauore electuros uiros bonos, magistratibusq;

stratibusq; idoneos) statim concedunt, electuri
 & nominaturi, suffragijs inter se etiam agitantis,
 uiros in singulos magistratus. Idem faciunt &
 alij nouem, tertij item & quarti ad triginta sex
 usq; tamen ea lege, ne sint usquã plures duobus
 ex eadem gentilitate electores. Itaq; ubi primus
 electorum numerus est selectus, omnes eiusdẽ
 gentis affines exire coguntur, & ita secũdi ter-
 tij & quarti, quoad electio electorum sit abso-
 luta. Singuli itaq; nouem singulis nominatis ma-
 gistratibus aut præfecturis singulos deligunt,
 ita ut in maioribus dignitatibus sint semper qua-
 tuor cõpetitores, in minimis duo. quibus exple-
 tis, produnt nomina, ut in suffragia eatur, et qui
 plura tulerit, eligatur. Nolo interim omittere,
 quod præclarũ illic est, electorem unumquẽq;
 eius quem nominauerit, si eligatur beneficio suf-
 fragiorum, fideiussorem esse, et si quid pecuniæ
 publicæ auerterit, præstare debere. Nominatis
 competitoribus, statim omnes parentes illius cu-
 ius nomine primo in suffragia itur, excedere au-
 la coguntur, quoad suffragia sint lata. tum reuo-
 cati illis alij uicissim exeunt sequentis affines,
 & sic ad ultimum usq;. Præterea obseruant ex
 suggestu, unde prospici in totam aulam possit,
 ne quis

ne quis qui parentem iam fortè electum intellexerit, captet ullū aut signis aut colloquio: quod qui admiserit, ambitus notatus, expellitur, honoreq; suffragandi eo die caret. nec enim licet ulli à quo lecti electores sunt, nisi exire generis causa iussus sit, se loco semel accepto mouere. Id quidem aliquando, non tamen sine magno tædio, noui, quum adhiberer illic à patricijs uiris, qui me & honoris & discendi eos mores gratia illuc crebrò ducebant, ab hora ferè prima pomeridiana, qua comitia occluduntur, ad occasum usq; solis retineri illic tandiu molestè ferens. Interea dum electores sunt in conclauibus uiatores lineorū suffragiorū cuiq; nobiliū quantum potest pugillo capere, dant, inq; magnum, moreq; illorum brachiale amplum factū demittunt. Pueri uerò statim adsunt cum urnulis bina concavitate, anteriori alba probandi, posteriore uiridi reprobādi, ita tectis, ut per foramē immissa in illas manu suffragium in utrāuis demittas, in scio etiam qui te diligenter obseruet, edito sepius illius cuius suffragia petunt nomine, quibusq; in magistratibus fuerit, si aliquos gessit: statimq; omnia suffragia à tota corona accepta, in duo uasa demittunt, quorum unum de si, pro albo

albo scilicet urnulæ uentre, alterum de nõ, uulgo dicunt, id est probandi & improbandi, ex quibus illico supputantur mira arte & facili. Habet enim scriba tabulam certo foraminum numero semiperforatam, super quam globulorum uis effusa statim spargitur, ductaq; manu in superficie, quot sunt extra numerum ablegat. Itaque ferè pari celeritate ingens numerus, atque ipsa unitas supputatur: dum numerant consiliarij candida à dextris, uiridia à sinistris. interim pueri redeunt aliorum competitorum nomine, donec quatuor expleantur: quorum qui pluratulerit, modò dimidia excedant (nam si pares sint, differuntur comitia) is in magistratu est. Pariter in cæteris fit quandiu durat dies. nam nox adueniens usq; adeò comitia soluit, ut ne lucernam quidem usquam accèdere liceat. Hæ suffragiorum leges, hi ritus. Græcis fabæ albæ & nigrae erant in usu magistratuum eligendorum, loco pilularum auri & argenti. Ne uero fraus subesset, habebant & legumina suas tesseras. Verum de sortibus satis me dixisse, ut rem illam literis elucidarem, credo. Parū admodū à diætetis nostris differebant *Ἐπιτρού* (inquisitores uocabuli officij & ratione nõ malè latinè dixeris).

quorum

64 DE MAGISTRATIB.

quorum Iulius Pollux ait fuisse officium, ut res & causas quarum natura & status nondum constaret, explorarent, adque senatum uerum ipsum referrent. quo in officio quotidie leguntur apud nos commissarii, ut uocant: suntque ordinarii in causis facinorosis apud iudices tam capitales quam rerum ciuilium. Habemus & nostros inquisitores in singulis prouincijs, qui testes audire possunt ubi ius habent, litesque prae parare iudicibus offerendas; etiamsi non prouocent partes, sententiam ut pedanei iudices de minimis dicere possunt. Verum monuit me Pollux, ne suam de arbitris sententiam praetermitterem. *Σκωτιν* τού, inquit, arbitri supra annos sexaginta nati sorte eligebantur, quibus etiam sortitio *αὶ Σκωτιν*, id est arbitria committebantur. Admissorum uero ad hanc dignitatem si quis suo munere aliquid indignum commisisset, ille aut graui pro delicti aestimatione multa plectebatur, aut summo cum dedecore de illo coetu eijci solebat, exhibitarique: ut nil sit mirum illos tanta aequitate ac constantia fuisse, quos si non uirtus cohibere, uirtus poena terrere posset. Omnia itaque iudicia de rebus sacris apud illos ueluti sanctissimos tractabantur. Primam uero de dijs rationem perpetuo
 seu in

seu in uera seu in falsa religione habitam fuisse omnibus gentibus, constat. In rebus porro ciuilibus causam eos non potuisse dicere ultra aestimationem drachmarum decem, scribit etiam Pollux alio in loco: quam uerè, ipse uiderit. Quumq; ab se causas ad alios iudices transferrent, cõietis in urnam pro sententia calculis, acta proferenda tam actoris quam rei apud illos designabant: accepta tamen in litis principio ab actore drachma, quam causa inferior soluebat. Ea drachma *δίασσις*, id est disidium dicebatur, inq; rationem aerarij publici referebatur: post quam, alteram qui causa cadebat, dare cogebatur. Hæc Pollux. Verum Latini quoque uaria significatione græcæ dictionis *diætæ* utuntur: primūq; ea rationem quãdam tenuioris uictus aut à medicis aut ipsa conditione ualeitudinis ægrotis præscriptam significat: quod Cic. ad Atticū docet. Sed ego, ait, *diæta* curari incipio: chirurgiæ tædet. *Diæta* aliàs locum significat in domo, in quo uersari solemus frequentius: aut in horto, in quo expatiari moris est, atq; æstate cœnare. Locus domesticus ille alioqui non malè latinè cœnatio appellabitur. *Diætarius* seruus inde dictus est, quòd illic mēsas ornare, & ministrare

e mensis

mensis soleret. Vlpianus Tit. de fundo instru-
cto, l. Quæsitum, uersus finem, meminit. Ostia-
rij autem, ait, topiarij, diætarij, aquarij, domi tan-
tum deseruientes continebuntur. Quàm egre-
giè explicet topiarios Accursius, uideant qui il-
li in omnibus applaudunt. Topiarij, inquit, sunt
qui uepribus & spinis agrū purgant, & faciunt
fossas. Pro ijs qui locorum uarietatem exprimē-
do (νά ἀπὸ τῶ τόπων, id est à loco dicti sunt) ima-
gines rerum omnium ex arbutis fruticibus &
herbis effingebant, statim somniavit nouum of-
ficij genus. Nolo omittere diætarium furem, qui
ex diætis aliquid surripuisset: cuius idem iuris-
consultus Tit. de effractorib. l. munerū, memi-
nit his uerbis: Simili modo sacularij & diæta-
rij erant puniendi, item & effractores. Vetera
exempla habebant detrectarios, dignum in quo
somniaret uocabulo Accursius. Adeò fuit olim
crebrum illud furum genus, ut tenuioris fortu-
næ homines cogerentur apud plerosque diui-
tes indumenta pro foribus relinquere, si uel-
lent admitti: quod in Atheniensibus taxat Ari-
stophanes in Pluto ἀλλ' ἔχι φωρεῶσιν ἔγωγος
εἰς ἔρχομαι. Non ne furaturus huc uenio? Nūc
autem à diætarijs ad naucleros eo,

De Trierarthis. Cap. IX.

Non pro celebriori dignitate, sed pro maiori numero nunc *ἑνὸς ἑξαχμοῦ*, id est triremium præfecti mihi sunt tractandi, eo potissimum nomine, quòd spem salutis non rarò in re nauali Athenienses posuerint. Numerum aucthores non præfiniunt, quoniam pro rei necessitate augebatur aut minuebatur. Vnum id tradunt, còmuniter duodenos id muneris unà obire solitos: quibus pacis tempore sartum tectum nauale præstare incùbebat: belli uerò etiam parère ducibus, & alijs præfectis, qua in re Veneti etià imperatorem creant absolutæ & ueluti Tribunitiæ potestatis, quibus in locis classis còducta fuerit. In ciuitate enim eo iure non utitur. Trierarchorù seu nauarchorù aut nauclerorù (nam pro eodè usurpare has tres uoces græci solent, quãuis prima ab imperio triremium, altera nauium, tertia à sorte nauium dicatur) erat prætereà munus, ut proprijs opibus & impensis in Rēp. collatis, naues triemesq; curarent & refici & còstrui. ad hæc præmonebāt principes senatores urbis, si quid in re nautica esset unde Resp. in discrimen posset adduci, si per illorù curam suppleri non poterat. Reuera is ordo non

magistratus (quãuis quidam Græci id tradant) sed coactus ad contributiones ciuium numerus uidetur: qui etiam hodie à Venetis legi ex mercatorum & sellulariorum atq; uiliorum numero ingruente necessitate solet, non ut ministrèt aliquid, sed una ars aut duæ unius triremis impensas persoluant: unde maxima auri uis cogitur. Aerarium uerò populare non modicum est in multis locis, quas scholas uocant, ubi sub Iohanne & Paulo, Antonio, diua Virgine, religiosi ciuium & plebeiorum cætus fiunt. Hoc officij genus sensim labefactatum, emendauit Demosthenes, lege in illos lata qui eligerentur ad hoc munus, quod cum alibi, tum potissimum patet in oratione contra Aeschinem. Videte, inquit, uiri Athenienses, in Rep. administranda quot uobis commoda attulerim. quum uiderem nauale uestrum labefactatum, atq; diuites collato modico ære à tributis immunes, eos uerò qui mediocres aut ferè nullas haberèt possessiones, rem familiarem in eo absumere, indeq; uestram Remp. longè deteriori conditione fieri: legem tuli, per quam diuites quidẽ pro census æstimatione conferre coëgi quæ iure debeant, pauperes uerò ab iniuria uindicari. & paulo post clari
 rius mul

rius multo aperit: Prima legum constitutione se-
 decim una triremis unius impensis satisfacere
 solebant, ipsis quidem diuitibus nil aut parum
 insumentibus, egenos uero ciues opprimentibus:
 lege uero mea statutum est, unumquemque
 pro ratione facultatum numerare: tumque uisus
 est, qui primum decimam partem impensarum
 triremis unius suppeditabat, posse duabus in so-
 lidum satisfacere. Vnde antea non trierarchos
 se uocari uolebant, sed contributores. Oratio
 eiusdem authoris in Androthionem ferè tota est
 in hoc negotio declarando. Verum præter illa
 quæ iam scripsi, nil est diuersi, nisi quòd solerè
 Prytanes corona aurea donari bene administra-
 ta re nauali: qua negligentius curata, etiam si di-
 ligentissimè cæteras officij partes absoluisent,
 priuabantur. Latini etiam Græca uoce appellat
 Trierarchos. Cic. Act. 3. in Verrè, ubi de testi-
 monijs contra illū agit: Qua de re, ait, Charide-
 mum Chium testimonium priore actione dice-
 re audiistis, sese quū esset trierarchus, & Ver-
 rem ex Asia decedentem, &c. Item ad senatus-
 cons. Trebellianum. leg. Seius. Seius Saturni-
 nus archigubernius ex classe Britannica, testa-
 mento reliquit fiduciarium heredem Valerium

Maximū trierarchū, à quo petijt ut filius, &c. Facile uincuntur Athenienses à Venetis. Verū præter nouemuiros, qui armis, funibus, & nauali præsunt, nil mihi scribendum reliquit Gaspar Contarenus Cardinalis patricius Venetus. ita amplè & eleganter illius partes descripsit, ut uinci arte nequeat. De Turcarum autem apparatu maritimo copiosè egi in nostra Turcica historia. quare ad cætera ueniendum.

De Vndecimuiris. Cap. X.

Vndecimuiros Græco uocabulo τὸς ἐν δέκα dici solitos, quos etiam νομοφύλακας, atq; ἐπίτροπους, id est præsides nuncupabant, ex Polluce constat. Decemuiri, inquit, singuli à singulis tribubus eligi solebant, quorum numerū augebat γράμματῶν, hoc est scriba. Horum erat officium fures conuincere, atq; carcere iam detētos iudicare: præterea plagiarios, quos ἀνδροποδιστὰς dicunt, & item grassatores, indumentorumq; suppilatores, qui Græcè ἀποδύτου dicuntur, criminis conuictos pœna afficere. Quòd si apud illos deprehensi crimen diffiterentur, eos ad aliorum iudicum subsellia sistebant: apud quos si tormentis aut testibus faterentur uicti, de pœna statuebāt. Erant itaq;

itaque ueluti pœnæ aestimatores, quales sunt hodie in Gallia ij qui præpositi Mareschalorum uulgo dici solent: quibus non absimiles mihi uisi sunt quos Turcæ Vaiuod, et Vaiuodlar numero multitudinis appellât. Possunt enim omne nebulonũ genus cõprehendere, & iudicibus proximis reddere: de pœna uero statuere non possunt. Tales sunt uigilum præfecti in tota Gallia, & ditione Venetorũ, & ut facile mihi persuadeo, ubiuis gentiũ. Locus ubi hi undecim nomophylaces iudicabant, νομοφυλάκιον dicebatur: in cuius posteriori parte ostiũ nomine χαρώνιον erat, quo ad extremum supplicium educi solebant fontes, nõ secus atque in castris decumana porta à tergo erat, qua desertores & facinorosi milites ad pœnã educebãtur. Demosth. Ἡ ἀεισογείωνος illorum meminit. ὅτι ὕψι, ἐφί, ἡ δεισμοτικῆιον διορύξας ἀπέδρος, τότε πρὸς γυναικὰ τινα ἔρχεται ὀνόματι ζωβίαν, ἢ ἐτύγχανεν, ὡς εἰκε, λεχημδύθη ποτε, καὶ κερύπτε καὶ δασώζει τὰς πρώτας αὐτῶν ἡμέρας, ἀς ἐξήρω καὶ ἐκέρυττον οἱ ἐνδεια. Quũ enim effraetis carceribus aufugit, ad mulierẽ quandã Zobiã nomine diuertit. qua aliquando usus fuerat: ea uero abscondit & seruat primis diebus, quibus

undecimviri perquirebant hominem (Aristogitonē) atq; per præcones sibi reddi satagebāt. Ex quo loco patet, statim admissō crimine illos perquirere & comprehendere solitos. quare meritò notavit Sudas hos νομοφύλακας a primis differre, quòd illi iudices, hi populares cogent secundum legū præscriptum uiuere, facinorososq; coërcerēt. Adferam item aliū locū ex oratione eiusdem Demosth. in Timocratem.

εἰ μὲν δὲ τις ἀπαχθῆ τῶν γονέων κακώσεως ἢ λώπῳς, ἢ ἀστρατείας, ἢ πρῶσειρημένων αὐτῶ τῶν νόμων εἰργεῖσθαι, εἰσιῶν ὅπῃ μὴ χρῆ, δημοσίων αὐτῶν οἱ ἐνδεκά, ἢ εἰσαγόντων αὐτῶν εἰς τὴν ἡλιαίαν, καταγορεύω ἡ ὁ βεβλόμενος οἷς ἔξει.

Si quis uerò denūciatur conuictus iniuriæ patibis illatæ, aut non obitæ militiæ, aut qui in ea loca in quæ legibus non licet, se receperit, illū comprehensum ligent undecimviri, sustantq; in heliæa (nomen est comitiū, de quo suo loco) ubi ex his quibus lege licet, qui uolet accusato. No lo hic omittere, qua arte Veneti, quum illorum Capitales magistratus non sufficerent, magna proscriptorum nebulonum furumq; turbaregionem sibi subiectam liberarint. Sub finē belli quo ad Ticinum pugnatum est, multa improborum

borum manus tam ob libertatem, quàm ob impunitatem scelerum undiq; exercituũ colluuiẽ contrahendo Venetias ibant. Admissis itaq; illic multis sceleribus, quũ aliquis ad pœnã perquireretur, sciens se criminis reum ab aduocato ribus ut uocant, ad quadraginta uiros criminales delatum, fugiensq; lite peracta proscribatur, ut undiq; Venetiã illis pestibus ueluti obsiderentur. Propositum est itaq; præmiũ proscrip to, qui præsentibus testibus ademptum caput alterius proscripti offerret reip. si tamen ille iugulasset. quo fiebat, ut quum illorum bona pars sibi mutuo esset nota, seipsam conficeret: pauci ius ciuitatis repeterent, hiq; munere eo donati, probos in posterum ciues agerent. Si illa lege in illos nebulones, qui post bella insurgunt, et fur tis, stupris, cædibusq; Remp. totam labefactant, animaduerneretur, aut rusticis sua tuendo, illos cædendi fieret potestas, quoties improborũ audacia uim legũ superat, ex usu esset Reipublicæ.

De decemuiris præsidibus, qui

Græce *πρόεδροι* uocantur.

Cap. XI.

Quamuis hi præsides in quingentis uiris à quibus lecti erãt, debebãt tradi ueluti

una tractatione, tamen quia primum sum maior
 rem numerum in magistratibus secutus, quodq;
 hi sunt longè celeberrimi, illis particularem tra-
 ctationem seruare uisum est. Ex quingentis er-
 go uiris singulis 10. tribuum quinquaginta sor-
 te eligebantur, & item ex illis sortito nostri de-
 cem uiri, penes quos singillatim erat Reip. sum-
 ma committenda. Verùm rogaret aliquis, quo-
 modo sorte possit pro dignitate eligi, quem ipsa
 commendat uirtus? Facile, ut uisum est in Vene-
 tiis, constitutis primum sorte electoribus qui no-
 minarent, demum nomina in urnas coniecta
 cum suffragijs extraherent pro sorte tribuum,
 ut in iuuenibus ὃ τῶν ληξιαρχικῶν, id est in dia-
 rioreip. ob nobilitatem adscribendis. Iam dixi,
 electis L. ex ipsis, item deligi decem suffragijs
 tacitis, & fabis. quæ res quum uideatur maxi-
 mè sortem habere, nullum uirtuti aufert præ-
 miū, inò maximè secundum eam iudicat. Ex ip-
 sis item decem selectis, septem tantum officium
 præsidis assequi poterant. Itaq; inter illos decem
 uiros omniū suffragijs electos sors ducebatur,
 ne ulli fieret iniuria, dū tres relinquerentur. At
 quia is qui erat in magistratu, dicebatur ὡς σὺ-
 τας atq; πρῶτος, præfectus et præses, omnes
 eo hono-

eo honoris uocabulo gaudebāt. Id uero summo
 pere caebatur, ne secundò ulli liceret in anno
 eodem ad hanc adspirare dignitatem. Quē esset
 in imperio, arcis ærarij publici clauēs, & Reip.
 sigillum seruabat: itaq; iūgebat duo officia quæ
 diuersa sunt in Gallia, Cancellarij & Maio-
 ris uiri, ut uocāt, in quibus urbibus est libertas:
 aut si desit Maior, Prætoris. Quoties autē Pry-
 tanes senatum conuocabant, ille nouem πρυ-
 τάνες à nouem tribubus deligebat. ab illa enim
 quæ prytaneuusa dicebatur, cuius erat caput,
 nullus assumi alius solebat. Præterea ex illis no-
 uem sortitò deligebat successorem, cui Reip. ha-
 benas permitteret. In ipso porrò confesſu cura-
 bat, ne quid in causis omitteretur quod ad iu-
 dicum instructionem faceret, ubi causas prius
 illis commisisset: quale facit aut Cancellarius,
 aut præses, quum remittit causas ordinario, aut
 delegato tradit. Harpocraton de epistatis hæc
 tradit, sententiam Isæi aduersus Elpagorã adfe-
 rēs. Duo, inqt, sunt constituti Athenis epistatæ:
 unus qdē ex prytanibus sorte delectus, alter ue-
 rò ex proedris. quorum quod sit officiū, declarat
 Aristoteles in Atheniensijū politia. Vulgari uerò
 uocis usu ἐπιστάτης dicitur, cuiusq; negotio
 præfectus,

præfectus, ut notat Hyperides. Librorum Aristotelis quos de hac Rep. scripserat, iactura, me incitauit, ut dixi in principio, ad hoc instaurandum argumentum. Verum ab epistatis ad proedros redeo. *πρωτοσπος* unitatis uocabulo tanquam totius politicae dux & princeps erat: multitudinis autem, is ordo qui cæteris præsideret magistratibus, præscribendo. quorum dignitas *πρωτοσπια* dicebatur. Demosthenes in oratione *ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως*, maximam lucem adfert huic ordini: unde sententiam eius adferre uisum est. Verba legis quam adfert, ita incipiunt. *ὡς δὲ καὶ πρῶτος πρυτανίας, καὶ τὰ λοιπὰ*. quæ uerba appendenda curabo. Undecima primi mensis die, postquam apud populum nota præco fecerit, in suffragium ad leges comprobandas eatur, primum scilicet illas quæ ad senatum pertinent, secundò quæ ad plebem, postremo loco ad perpendendas quæ à nouè uiris latæ sunt. Prima aut in suffragia coitio, sit eorum quibus uidentur probandæ quæ ad consilium senatum ue faciunt. Altera, illorum quibus improbandæ uidebuntur. Hoc uerò suffragium secundum legum præscriptum esto. Quòd si cõtinget quasdam ex his quæ antea latæ sunt, abrogari, prytanes qui tunc sunt in

sunt in officio, senatum de ea re postrema comitiorum die habent. Proedri uero eius prytaniæ de illis etiam sententiam dicunt. Primo quidē de his quæ ad religionem, postea de nomothetis, quo ordine pro dignitate sedeant: demū unde nam possit ipsis nomothetis pecunia ad reip. munia suppeditari, sanciunt. Hos autem nomothetas ex eorum ordine qui in heliæa iurauerint, sunt. (de heliæa postea dicam) Quod si prytanes secundum legum præscriptum senatū non habuerint, pariter si proedri nō retulerint secundum ius & æquum, singuli prytanes mille drachmis multantur, quæ in ærarium Palladis consecrantur: si proedron aliquis, idē quadraginta drachmas deæ dato. Illorum autem accusatio apud Thesmothetas fiat, pariter, si æri publico obnoxius in magistratu sit, cognoscunt. Hi uero Thesmothetæ sibi eo nomine delatos, criminisq; conuictos, in carcerem concludunt. Quod si id facere neglexerint, infamiæ notam subeunt, consortioq; Ariopagitico arcentur, ueluti legum gubernationem negligent. Antequam uero de suffragijs ferendis senatus habeatur, quicumque legem rogaturus est, illam pro eponymorum statuis proscribit, adscri-

adscriptis omnibus quas latas cupit, ut pro legū
 propositarum numero, populus ipsis nomothe-
 tis tempus decernat ad leges examinādas. Qui
 uerò nouam legem rogat, is non tantum semel,
 sed quotidie pro eponymorum statuis eam ex-
 ponat, donec habeatur senatus. Populus uerò
 quinque uiros ex omni Atheniensium numero
 eligat, qui legum patrociniū suscipiunt. Ha-
 ctenus de lege. Nunc ex eodem authore atque
 eadem oratione iusiurandū *Ἰὺ ἡλιασῶν* est ad-
 scribendum, in quo etiam Græca ob tædium re-
 petendi omittenda censui. Sententiā feram se-
 cundum legum ac populi Atheniensis plebisci-
 torum atque senatus Quingentorum uirorū præ-
 scriptum. Meo fauore aut suffragio nec tyran-
 nis nec oligarchia in Remp. recipietur. Nec si
 quis corrupto Atheniensium populo aut sta-
 tuat aut uelit contrarium, usquam in illius sen-
 tentiam pedibus ibo. Tabulas nouas, alieni-
 ue æris recisionem, agri Attici domorum ue di-
 uisionem nunquam fieri permittam. Nullos ex-
 les reuocabo, uti nec proscriptos: ut ediuerso
 neminem qui ciuitatis iure utatur, contra leges
 & Atheniensis populi decreta, senatusque quin-
 gentorum auctoritatē, usquam urbe eijci pa-
 tiat.

iar, nec quemuis alium iniuria id facere per-
 mittam. Magistratum nullum constituam, ut pos-
 sit ille qui rationes ante acti magistratus nõ red-
 diderit, fungi alio magistratu, siue ex no-
 uemuiris, siue qui sacris publicis functus sit,
 uel ex illis qui cum nouem principibus proe-
 dris fabis eliguntur, legatis uel aut assessoribus
 fuerit. (erant primariæ dignitatis hi omnes.)
 Nec permittam bis in anno quenquam eundem
 magistratum gerere, nec duos in eodem anno.
 Nulla munera recipiam, sordes uel iudicij causa
 sectabor, nec ipse, nec alius me conscio. Sum
 natus annos non minus triginta. Audiam accu-
 satores & defensores ex æquo, sine affectibus,
 & personarum ratione: illumq; condemnabo,
 quem merito causa cadere cognouero. Adiu-
 ro Iouem ipsum, Neptunum, Cererem, ut per-
 niciem in me ipsum meamq; familiam immit-
 tant, si quid horum transgrediar. Hæc Demosthe-
 nes: in quibus, maximum fuisse etiam ethnicis
 æquitatis studium monstrat. Postquam satis di-
 gnitas decemuirorum, pariter & officij ratio
 est etiam ab eodem tradita, de comitijs

ἡλιας δὲ νῦν sum
 dicturus,

De Subdialibus comitijs quæ Græci
ἡλιαίασιν dicunt. Cap. XII.

Hλιαία καὶ ἡλιασις, maximum Athenis tribunal erat (inquit Harpocratio) in quo publica iudicia ultro citroq; causis agitatiss tractabantur à mille aut mille quingētis primæ notæ ciuibus. quingenti uero solebant uno in loco esse, mille duobus in iudicijs, mille & quingenti in tribus. ἡλιαζεδουα autem erat, ius in eo loco dicere. ἡλιασις uero, ipsa in iudicijs diuersatio. Lysias ἡλιαία καὶ ἡλιαζεδουα pro eodem est usus. Hactenus Harp. Interpres uero orationis καὶ πμοκράτους, ita de hac re tradit. ἡλιαίασιν inquit, locus magni senatus, & iudicium multitudo ibidem ius dicentium dicitur. ἡλιαία autē uocatus est locus, παρὰ τὸ ἕκαστε ἀλίζεδουα καὶ σωμαθροίζεδουα τὸ πλῆθος τῶν δικαστῶν, quod illic iudicium multitudo congregari sit solita. & in u mutato, ut crebro fit. Alij uolunt (quæ melior esse sententia uidetur) inde dictum locum, quod sit sub dio. ἡλιου enim, id est solem, in eum radios immittere. Pollux ita tradit. ἡλιαία erat quidem uno cōfessu quingentorum iudicium: duobus, si mille: tribus, si mille quingenti. Calculos uero quibus in suffragijs utebantur, habebant duorum generum.

generū condēnandi et absoluendi probandi ue,
 aut improbandi: solidum unū, perforatū alterū.
 Vas porrò habebāt quod *καδλοϋ* Græci uocāt,
 infundibulo simile, per quod demittebantur suf-
 fragia in duas urnas, quarū altera lignea, ænea
 altera erat, probandi & improbandi: de quibus
 cætera dicam ubi de iudiciorum aut fori locis a-
 gam. Interpres uerò orationis *νῆλ λυονγεδτρος*
 diuersum habet, loco calculorū fabis uti nigris
 & albis solitos, ut differrent: quemadmodū cal-
 culorum unus erat solidus, alter perforatus. un-
 de quod *κῶαμοι* fabæ dicantur, *κῶαμοὶ βεδοα* fa-
 bis sortiri, & magistratum deligere significat.
 inde etiam Pythagoram aiunt per fabarum ab-
 stinentiam, non leguminis (ut uolunt) flatuosi,
 & cuius hilum pudenda effingat, usum probi-
 buisse, sed ei qui uelit in pace degere, atq; fortu-
 næ ictibus non subijci, ambitiose magistratus et
 dignitates non esse appetendas significauisse.

De Quæstoribus graia uoce *ἀπο-
 δέκτρος* uocari solitis.

Cap. XIII.

Singuli à singulis tribubus, decem uidelicet
 numero, erant *ἀποδέκτρος*, coactores
 quæstores ue, quos nostrum uulgus collectores

f taleæ

taleæ in indictionibus, receptores dominiæ & auxiliorum in canonibus & oblationibus uocare solet. Alioqui peculiari uocabulo Græci & Latini ἐγχειρῆς, & indictionales coactores uocant: quos patrio uocabulo collectores taleæ dicimus, sed Græcæ linguæ copia præterea συλλογῆς & ἀγρετῆς, idem significatibus uocabus appellat. ἀπολεντων munus erat acceptis à repub. libellis (ut solent apud nos Electi, quibus provincialibus & locorum singulorum quæstoribus summā à rege ob ingruentia negocia significat expetendam) cogere eos qui aliquid Reip. deberent, id ut soluerent, ac pro facultatum ratione in Reip. discrimine numerarent. Præsens aderat dū reciperet, antigrapharius, quæ uulgò Contrarotulatorem dicunt: quumq; quicquam numeraretur, in diario accepti & impensarationes omnes transcribebat: de quo postea latius. Apud logistas uerò rationes rerum omnium reddebantur, nedū pecuniæ. Verū paucis absolues meos quæstores, statim illos logistas subnectū. Si quid ergo reddita et exposita ratione reliquatum esset, statim, quandiu pro re sua possent, id persoluebant, atque deleta summa diario publico inscripta, absoluebantur. Quod si (ut non

ratio

rarò contingit) aliquid maioris momenti obori-
retur unde lis posset nasci, ipsam ad Nouemui-
ros contestandam deferebant, atq; iudicatũ sol-
ui satagebant. ἀποδεκτῆρες in hoc tantũ ab il-
lis differebant, quòd hi tantũ recipere, nõ item
cogere poterant. mitius itaq; hoc uocabulũ est:
quod patet in eo libro qui Aristoteli sub titulo
de Mundo adscribitur: χωρὶς δὲ τῶν ἄλλων
καθεστῆκεσαν πρὸς ὁδῶν ταμίαι, καὶ στρατηγὸν
πολέμων καὶ κωνυγεσίων, δώρων δὲ ἀποδεκτῆ-
ρες, τῶν τε λοιπῶν ἔργων ἐκείνοι καὶ τὰς χρείας
ἐπιμελυταί. Præter eos uerò constituti erant
quæstores ærarij, bellorum duces ac uenationi
præfecti, præterea donorum susceptores, alio-
rumq; operum pro necessitate curatores. La-
tini illos uoce paulo moderatiore susceptores
dixere. Cod. de defen. ciuita. l. iubemus: Iube-
mus cura ac solertia defensorum minimè pos-
sessorum maioribus mensuris & ponderibus à
susceptoribus prægrauari, sed eos deprehen-
sos, &c. Hæc Budæus. Puto sanè iurisconsul-
tum intelligere per susceptores, illos quos re-
ceptores auxiliorum dicimus, qui aliquando co-
gunt res fisci maiori mensura aut pondere no-
mine regio persolui, non quidẽ ut regi rei ue pu-
blicæ pro-

blicæ profint, sed ut sub regij nominis terrore rem maximè augeant.

De Logistis, quos rationum magistros dicimus.

Cap. XIII.

Λoyisæ, inquit Harpocraton, sunt etiã decē uiri, singuli à singulis tribubus electi, quibus omnes magistratu functos intra triginta dies quàm magistratu decessissent, oportebat rerum omnium administrationis rationem reddere, quod Γραῖ λογίσεων & λογισέδωξε dicunt. Aristoteles in Atheniensium politia scripserat, ut idē author scribit, illos ἀπὸ τῶν εὐθύων ab euthynis, qui aliud genus rationis audiunt, differre. Assidebant εὐθύωνι nouē principibus, repetundarumq; agebāt iam magistratu functos qui æris aliquid publici auertisset. Duo, inquit Pollux, erant Athenis logistæ, unus in senatu, alter in rebus extra senatum administrandis: qui ambo à senatu eligebantur, ut rerum omnium in Rep. administratarum rationes audirent. Duos credo Pollucem scripsisse, pro duobus generibus, quum & cæteri authores plures scribant, & fieri non potuerit ut duo soli tot rationibus audiendis satis essent. Verum duos ueluti præfides pos-

fides possumus in eo intelligere. Id muneris in
 Gallia habemus præstantissimum, quod ad fi-
 sci res attinet, in eo loco Parisijs quem Came-
 ram Computorum uulgò dicunt; ubi qui sunt
 summa dignitate, præsides: qui secunda, audito-
 res: qui tertio loco, clerici computorum dici so-
 lent. Oblatos à quæstoribus libellos hi reci-
 piunt, recitantq; audientibus & supputantibus
 auditoribus, hi recitant primis iudicantibus. Nec
 tantum rem pecuniariam in rationem deducunt,
 sed & quicquid olim regio censui accessit aut
 decessit, notant, inq; locos communes secun-
 dum annorum multitudinem collocant, ut quum
 opus est aut litis causa aut aliter de publicis æris
 rebus agere, statim diarium promant, quod fidem
 faciat. Triumviri calculatores Venetijs sunt à
 publicis rationibus. Nec Turcæ eo carent ma-
 gistratu, habent enim suum Barat emin, impen-
 sis præfectum, qui cum quatuor uiris rationes
 fisci audit. Verum non ociosum fuerit, ex ora-
 tione Aeschinis contra Demosthenem & Cte-
 siphontem officium logistarum amplius aperire.
 Primum quidem, ait, lex iubet sanctissimum Ariopa-
 gitarum senatum apud logistas inscribi, ratio-
 nibusq; reddendis esse obnoxium, illicq; uult,

ô Athenienses, secundū uestræ sanctionis præscriptum, uenerandi illius senatus dominum fieri Logistam. Præterea quingentos uiros uult rationes magistratus sui reddere. ita uehementer diffidit Resp. his qui rerum rationē non reddere, ut sub ipsum statim legum exordiū dicat magistratum rationi reddendæ obnoxium (nā *ἡ δὲ βύβλος* quod ait, & actiue & passiue capitur, nempe tam pro illo qui rationem exigit, quam pro eo qui illam reddit) non debere peregrè proficisci, non habere suarum rerum potestatem, non posse diuis quicquam consecrare, non manumittere, non posse in summa de suis rebus quicquam statuere: sed omnes illorum facultates qui Reip. rationes non reddiderint, oppigneratas reip. uult legislator. At dicet aliquis: Quidam fuit in aliquo ordine, qui nil usquā nomine publico accepit, aut expendit. Etiam hunc uult rationem reddere oportere. Verūm quī poterit, qui nil habuit? Iubet lex isthuc ipsum inscribere: Nil usquam publico nomine accepit aut expendit. Immune quidē certē rationis reddē & in ciuitate nil debet esse. Subiungit paulo post: Nū oportebat te ô Demosthenes, secundū patriam consuetudinem permittere ut logistarū præco

præco proclamaret, τίς βόλετ; κατηγορεῖν; quæ
 uult accusare? Hæc Aeschines. Cætera iam an-
 tē tradideram. Proculdubio si hæc lex tantam
 apud nos uim haberet, reprimerentur coacto-
 rū furta, electorum technæ, quæstorū fraudes,
 iudicum sordes, fauores, oppressiones, si semel
 testes omnes admitterentur, proposita tamen fal-
 sis testibus et accusatoribus capitis pœna. Quot
 enim putas miserē laceratos, enecatos, spolia-
 tos, de suo iure deturbatos, ea una de re muti-
 re non audere, sed altum corde dolorem ægrē
 premere, quòd non est liberē sine forma accu-
 sandi locus? unde innumeræ iniuriæ. At quis cu-
 stodiet ipsos custodes? Ad te æquissime Cancel-
 larie tanquam iuris asylum nisi recurrant mise-
 ri, actum de re illorum est. Logistas & uocabu-
 lo suo nouerant Latini, reiꝫ publicæ curatores
 appellabāt. l. curator. C. de modo multar. Cu-
 rator reiꝫ. (inquit imperator) qui Græco uoca-
 bulo logista nūcupatur, multādi ius non habet.
 De Custodibus, quos Græci ἀντιγρα-
 φῆς uocant. Cap. xv.

Q Vos Graij ἀντιγραφεῖς dixere, Latini
 custodes, aut græca uoce antigraphari-
 os appellarunt. Aderant hi obseruatores his de
 f 4 quibus

quibus proximo Capite egi, rationesq; omnes in
diario scribebant: quod nostri facere solent in
omni administratione publica, pecuniarum præ
cipuè. Aeschines *ἢ κτησιφώντος. πρώτου ἢ
τοῦ λωῶ ἀθλωαῖοι, &c.* Primum quidē ō Athe
nienses, suffragijs eligebatur antigrapharius ur
bi, qui in singulis Prytanijs prouentuum ratio
nes populo recitaret. Vlpianus Tit. de admit.
tut. l. Si plures. Dati sunt, inquit, quasi obserua
tores actus eius et custodes. Suidas ait *τὸν γραμ
μαρτέα καὶ ἀντιγραφέα* eadem significatione
esse, fortasse iam degenerem linguam suo secu
lo secutus. uocant enim uulgari uoce *τοῦ γραμ
ματῆρος*, scribam et antigraphēū græci omnes.
Subiungit autem, primum acta senatus recitare
solitum, alterum transcribere. Statim uerò sui
immemor, palinodiam cātat: sed in melius, meo
iudicio, mutata sententia. Alterum enim ait fuis
se in senatu, alterum in publica administratione
obseruanda: quod & rationi & hodierno rerū
usui apud nos est consentaneum. In curijs enim
omnibus est scriba, qui calamo celerrimè à iudi
cibus prolata excipit, quem *γραμμαρτέα* nomi
nare possumus. Alter est, qui in singulis accepti
& impensi publici rationibus adest custos, aut
antigra

antigraphæus. Verùm & de scribis dicere ex occasione operæ precium uidetur. γραμματεῖς erant scribæ tres numero, ait Sudas, quos Romani à secretis dicunt, qui acta senatus sanctiora transcribebant, seruabantq;. Cæteri tamen græci uolunt, à singulis tribubus singulos fuisse: quod uero similis est. Nam qui fieri potuisset ut tam ingens Reipublicæ moles, populusq; seditioni natus, tantum tres scribas haberet, quæ tot essent iudicia, iudicũq; ordines, quibus ipsis necessariò aderant singuli? Aeschines ἡ κτησιφ. etiam addit, scribas solitos illorum nomina excipere & seruare, qui administratæ Reip. essent rationem reddituri: & quoad reddidissent, in publicis diarijs conseruare. qua in referè illis conuenit cum nostris. Nulla Resp. mihi uideatur illis carere potuisse: itaq; nullam comparationem addere uisum est.

De Quæstoribus illis quos græci demarchos uocant. Cap. XVI.

Q Vos Græci Δημάρχους nominat, an re-
 Etè quæstores uocare debeam, an ex uerbi tribunos pleb. quæ apud nos tale exactorũ genus inusitatum sit, nescio. Videbitur ex officio uis nominis, & propria appellatio. Scribunt
 f 5 multi

multi fuisse decē numero ueluti tribunos pleb. aut singularum tribuum duces: de qua significatione hic non ago. Iulius Pollux ait illos in locum *ναυκράτωρ*, *ναυκλάτωρ*, *ναυκάτωρ* uel (nam hoc nomen ita diuersum pro re eadē apud uarios auctores est) successisse: fuisse uerò in singulis tribubus XII. partes, quæ singulæ *ναυκρατία* dicebantur, quibus ipsis singuli præerant demarchi. *ναυκρατία* autem singulæ tempore belli duos equites & nauem unā suis sumptibus dare & ornare, illisq; ad finem belli sumptum facere nomine Reipub. debebant. Erant ergo *ναυκρατία* CXX. demarchi totidem, naues totidem, equites CCXL. quum belli ingrueret necessitas, sine illis quæ ab ærario publico petebantur. Curabant primò quæ ad ius naucratiæ pertinerēt conseruari, sarta tecta q; omnia haberi: unde quum crebrò exigerent, erant pauperibus molestissimi, quum pro ratione soli, ædium, mercium, aut artis soluere cogerētur. nisi enim soluerent, *ἐνέχυρα λαμβάνειν*, id est pignora capere, auctioneq; distrahere ad summæ usq; rationem poterant. Ad illas molestias popularium aludit Aristophanes in Nebulis, his uerbis.

Δάκνει μὲ ἀνήμεχρός τις ἐκ τῶν στρατοῦ.

Aliquis

Aliquis, inquit, demarchus me mordet ex le-
cto. Indicat autem illa allusio *νόσεν*, id est cimi-
cem, ut ait interpres, quod tenuioris fortunæ
homines soleant continuis affici molestiis à coa-
ctoribus, non secus atq; cimicibus noctu somnū
excitantibus. Locus ille alioqui non caret ar-
dua difficultate, quomodo Demarchus unus pos-
sit ex culcitra ad mordendum prodire. Ut autē
Demarchi minori popularium iniuria corrade-
rent, describebant in singulis regionibus (nec
enim Athenæ tantum Athenæ fuere) atq; agri
Attici provincijs quantum agri fertilis sterilis-
ue esset, demum quantum quisque possideret:
(ut in illis indictionibus quas regales taleas vo-
cant, in Gallia Narbonensi fieri solet) demum
pro possessionis ratione, merciumq; usu exige-
bant: quod an sit olim factum in tota Gallia,
nescio, id unum scio, si fieret, electorum ars elu-
di posset, qui à publicanis aut ditioribus acce-
pta pecunia traducunt summas in alios pagos
aut impotentiores, aut æquè afflictos. coërce-
rentur præterea (nisi iam excogitasset contra il-
lorum fraudes sanctionem Poyetus Cancellarius) illi nobiles, qui tenuiorū terras obnoxias
regio censui, suis adiungūt, immunesq; reddūt.
Præterea

Præterea non pauci aut proprii compendij aut fauoris gratia uillas & censuum omnia genera conducunt: illaq; nundinatione, pecuniæ publicæ non parum auertunt. Etiam negligentia illa transcribendi soli contingit, ut qui inter ipsos paræcos sunt tenuissimi, ferè omnia persoluât: diuites, quia alternis annis publicani solent eligi, ut summam nondum perceptam repræsentent, sibi mutuò parcunt, atq; secundum prouerbum, manu manum fricant: quapropter aut res fisci ad certam pecuniam æstimari, aut coactores omnium iudicio æquissimi delecti deberent perpetuò in officio esse, ne locus talionis in eos esset: aut communi popularium suffragio summa constitui illis deberet. tum enim non facile fierent solitæ iniuriæ. Verùm longè amplius in secundo Reip. Turcicæ uolumine ista iam tradidi, quò remitto lectorem. Post curatam illam pecuniam quæ erat imperata, secundo officio Demarchi eos iuuenes quibus per ætate liceret τῆ ἀρχῆς ἀρχεῖν, successionem hæreditatem uel administrare, ἢ τῶ ἀρχιαιερχικῶν, in diario uidelicet hæreditario, adscribebant: quæ res magnâ adferebat utilitatem. Nam iunioribus, & rerû imperitis, non licebat rem domesticam, dum fin-

gunt

gunt se uelle seorsum agere, decoquere, & paternas atq; adeò fraternas & auitas opes absumere. unde innumeræ lites apud nos scaturiunt, non rarò & cædes: summaq; inopia multos per scelerum licentiam, quam in re paterna dissipanda didicere, ad laqueum adigi certum est. Deinde quoties super ætate oriebatur cõtentio (quod quum alibi frequenter, tum maximè in magistratibus dandis & accipiendis erat solitum contingere) diarium ubi statim nati scribi solebant, fidem faciebat ueri. In qua etiam re maximè Poyeti prudentiam admirari licet, qui regijs sanctionibus curauit, ut paræci curiones seu uicarij singulos ad sacram intinctionem oblatos infantes in paræciæ diario adscriberent. Tertia utilitas inde manans, erat tyronum ad rem militarem opportuna electio: ex qua obseruatione hodie Turcæ, gens alioqui non usq; adeò rerum perita, perpetuo milite abundant, ultraq; CCC hominum milia delecta semper ex iuuentute Græciæ habent, qua præclarissimæ orbis parti imperando, nostro capiti imminet. Sed de his alibi commodius. Conuocare præterea uouægiæ suas singuli demarchi in urbem ad leges accipiendas solebant, Crediderim sanè eam appellatio-

pellationē esse deprauatissimā, quū uix, ut iam dixi, inter duos auctores in eo nomine cōueniat: quamobrem uariorum auctoꝝ sententiā adferendam de ea duxi, eamq; lectori excutiēdam relinquere. Demosthenes ἤλιμοκράτης uocat ναυκρατία. μὴ ποτε, inquit, τὰ ναυκρατικά βέλτορ φέρεται ἢ τὰ τοῖς ἀττικαίοις. Ne forte naucratica, id est res tribuum, melius in Atticanos procederēt. Aristophanis interpres ναυκράτης demarchos appellat. Demarchi, inquit, scribebant in diarijs eorū nomina qui Reip. debebāt quippiam. Ad hæc libellos lexiarchicos apud se seruare solebant, congregabantq; populum ad leges quū opus esset accipiendas, quibus ipsis popularibus easdem offerre solebant. Aristoteles autem de Clisthene ait (scribit idem interpres cum Harpocrate) quod quum esset in summa reip. auctoritate, fecerit eodem esse instituto Demarchos cum naucraris, seu nauclaris, qui à Solone creduntur primū instituti. Hi pompam in Panathenaicis ornare solebant. Paulò mox subdit idem interpres: Est autem Demarchus idem qui ἐπὶ πῶνυμ, diuersum à cæteris auctoribus scribendo. uerūm ex uocis ratione parum errant. Item Asclepiades
 Alexan

Alexādrinus cōs ἡγὼ τοῦ δήμου ἀρχοντας ἀνα-
 μάχης uocat. ut uerò scribit Demetrius Phale-
 reus, Solon maxima diligentia curauit consti-
 tui Demarchos, qui inter populares principes
 essent, simulq; quod æquū & iustum reip. erat,
 exigerent darent ue. Hæc interpretes, omnia in-
 dubium relinquens: ex quo loco illius ingenij
 curiosam ostentationem magis quàm acutum iu-
 dicium licet deprehendere. Harpocratio ait.
 Erat ναυκράτης Aegypti emporium. Si uerò le-
 gamus ναυκράται, sunt res principum. Nam
 olim cōs ἀρχοντας, id est principes, ναυκράται
 appellare soliti erant, teste Herodoto in XV
 historiarū. Verba sunt Harpocratiois, quæ in-
 dicant, etsi Musas habemus Herodoti, tamē ali-
 eum scripsisse, quæ temporum iniuria periire.

De Quæstoribus repetundarum.

quos Græci ἐπιβάται dicunt.

Cap. XVII.

Decem erant ἐπιβάται, aliās γένεσαι, de-
 bitorum exactores: λυβόρνηται, recto-
 res: διορθῶται, emendatores: ἐπιδωμηγες, dire-
 ctiores: δικασμοί, iudiciales: aut λογισαί, ratio-
 nū magistri uocari soliti: quos quia rationes red-
 dere cogebāt, atq; repetūdarū reos agebāt, non
 possunt

possum alio uocabulo quàm coactorum aut quaestorum repetundarum nominare. Hi à nouem principibus uiris in maximis maximeq; urgentibus reip. calamitatibus delecti, tributa populis augebāt, debitaq; omnia exigebant. unde *ἕρωσαι* dicti, non quòd deberent, ut uox communiter notat, sed quòd exigent. Vox enim *ἕρωσις* & *ἕρωσις* licet frequenter passiuè capiatur, hic tamē actiua est, ut et in græco uulgari sermone utraq; uoce utūtur. Illis erat numerandum reip. pro ratione accepti, reddita apud logistas ratione. Magistratuū alioqui pedaneorum rationes audiebant, repetundarūq; agebāt, si quis à popularibus præter æquitatem salarii quicq; accepisset. Causa perperam obitæ legationis, quam Græci *παράπρωβείας* dicunt, solebat apud eos dici: unde *ἀποβρωτῶν* sunt uocati. *ἄδύνατοι* porrò dicebantur illi, à quibus rationes ab his exposcerentur: præterea *ἐὐδύνας* *ἀδύνας*, dare rationem, uel pœnam suscipere. inde illorū magistratus dici solitus *ἐὐδύνης*, quū alioqui rationem & pœnam significet ea uox. Adesse illis solebat *ἐπιγραφεύς*, scriba, de quo egi: qui uiritim omnium popularium nomina ederet, censusq; omniū rationem promeret. Quū autem

autem lis de re fisci apud illos oriretur, tunc sistebant reos ad maiorum iudicium subsellia, pariter & eos qui non essent soluendo: cuius rei Isocrates contra passionem in Trapezitico dat argumentum uersus finem, ἡ δὲ πᾶς ὠμὲν χρυσῶν κσαῶν εἰκείνου τὸν χρόνον πλείους ἢ χιλιάς σατήρας, καὶ τὰ λοιπά. Insuper eos (subaudi, in testimonium uocabo) à quibus ultra mille stateres precario accepi. ad hæc indictmente nobis imperata, inscriptionibus uarijs factis, plus ego & mei numerauimus, quam peregrini: mihiq; maximam collationem persoluendam duxi. Pro passione uero erat mihi opus inscriptoribus, quod dicerem illum etiam meis uti pecunijs. Hæc tenus Isocrates. Describebat uero is scriba cum magistratu in σιτοδοσίῳ, id est frumenti contributionibus, suum cuique modum, ut in publicum horreum inferretur. quam annonam qui dispensabant, σιτομέτραι dicebantur: qui seruabant, σιτοφυλάκες, annonæ seu frumenti custodes. locus ubi seruabatur, γαστροφυλάκιον. Qui undique conuehendū in urbem curarent, σιτώναι, frumentatores, aut annonæ præfecti, ἐκ τῶν σιτοῦ ὠνεῖσθαι, ab emendo frumento, dici consueuerant. Magistratus hi nobis passim reip. con-

temptu neglecti, admodum sunt necessarij. Eos habent summa in cura Venetiæ. Curam enim conuehendi undiq; frumenti habent illi quos à prouidendo uulgò prouidadorios uocant: recondendi, seruandi & distribuendi Duumuirij, quos farinarios ea de re appellant, quòd populatibus semper uiliori precio iuxta eum urbis locum qui Riuus altus dicitur, distrahant, quam mercatores soleant: ut nebulonum rēp. labefactantiū, fameq; enecantiū auaritia coërceatur: quæ non rarò apud nos medijs in urbibus, pro pudor, usque adeò inualuit, ut nonnunquã frumentum (quo in cumulū putrefacto, quæ pestis possit esse tetrior, non facile dixerim) ob auri sitim diutius conseruatum, & tandem putrefactum, aut defodi aut in medium flumen conijci uideas, quod centies centena hominum milia alere possit: & non tantum eximi ab usu, quod per prouidentiam erat à natura donatum, sed & elementa inde labefactata uidemus. Habent ijdem & duumuiratum annonæ præfectū, qui curet obsonia cōuehenda. At ne quis causetur Venetijs tantum esse hos magistratus propter circumfusum mare, sunt nobis exēplo apud Turcas, quos barbariores, rerumq; imperitos falso credimus, ædiles

ædiles, urbi ue præfecti, quos patria lingua Sfar
 Emin, id est urbis præfectos nominat, qui ut po-
 pularibus sit copia oryzae & frumenti, perpe-
 tuò curant, utq; uiliori precio distrabatur, nè ue-
 ullum sit illarum rerù monopolium. Idẽ in exer-
 citu curat Arpac Emin, hordeo quo illic equi a-
 luntur, præfectus, ut abunde pabulum militibus
 adsit ad equos alendos. Tanto olim studio Ro-
 mani coluere rem frumentariã, ut sine qua nul-
 la resp. incolumis est, ut alueos à singulis regio-
 nibus Aegypti ære publico in Nilum ducendos
 curauerint, quibus frumenti ingens uis Alexan-
 driam, ac demum Romam conueheretur: in-
 credibiliq; sumptu eos alueos seruari curau-
 rint, ea lege, ut si quis aggeres Nili qui erant al-
 ueorum ripæ, rupisset, capite plecteretur. Ager
 Bizacenus in Africa, Cãpania, Sicilia, & quæ
 cunq; olim regio fuit frumenti ferax, tantæ fuit
 illis curæ, ut prouinciæ nomen inde habuerint.
 Sed ad *συνὸν* redeo, quo uocabulo usus est iu-
 risconsultus Dig. de mune. & honor. l. Mune-
 rum. Nam harum, inquit, specierum curatores,
 quos sitonas & elæmporos græci appellant,
 creati moris est. Antequã Budæus nostræ Gal-
 liæ suo seculo primum ornamentum, græca il-

lic reposuisset, alba ibi papyrus erat: & interim
 satis habent nostri Accursiani, si bonas contem-
 nant literas, si non esse de pane lucrando (ut
 aiunt) adserant. quid illic potuissent pro σιτωνί-
 ας & ἐλαίμποροι comminisci? At dicent, &
 si græcè scriptum esset, non legeretur. Institut.
 enim de publ. iudicijs, ubi de sicarijs agitur, Ac-
 cursius, aut alius dignū patella operculum Ac-
 cursianus, scripsit pro commento: Hoc totum
 quod sequitur, omittas. & alibi: Græcum est, le-
 gi nō potest. Verūm quomodo sciret græcè, qui
 uix latina intelligat? qui ait bina esse quatuor:
 balucam, quæ uox aurum χρυσάμιον signifi-
 cat, baiulans lucem: bastagarios laniones, aut ut
 uocat becharios: topiarios esse fossores, & alia
 sexcenta. At eius patet latè impudentia in Di-
 gest. de Orig. iuris. Vlp. uoce σιτωνίας græcè
 usus est, tit. de uacation. et excusation. munerū,
 lege secunda: Sextumdecimum annum ætatis
 agentē ad sitoniæ munus admitti nō licet. quod
 uocabulum statim in quandam urbem uertit au-
 daculus Accursianus. Non ita admodum differ-
 rebant ab illis scribis, quorum in sitonijs men-
 tionem feci, qui uocabantur λογόγραφοι, qua-
 sirationum scriptores. nā & loco ἐπιγραφέων
 ponebantur,

ponebantur, quum alioqui uox illa oratorē uer-
sutum, & (quod græce magis exprimitur) λογο-
δαιδαιλον significet, quo conuitio se mutuo
impetūt Aeschines & Demosthenes. Verūm ad
alia ueniendum est.

De Lexiarchicis, periopolis, &
ephebis. Cap. XVIII.

Quoniam iam antè in Demarchorum mu-
neribus mentionem de iuuenibus feci,
qui in diario quod λούκωμα, id est albū, & λη-
ξιαρχικόν uocant, inscribi solebant: de illis nūc
sermo est absoluendus. Antequam τῶν ληξίων ἡγε-
χου, id est rei hæreditariæ potestatem haberent,
biennium solebant circumire regiones limita-
neas, ueluti tyrocinia armorū meditādo: tunc q̄
à decimo octauo ætatis anno, quo ex ephebis
excedere mos erat, ad uigesimum uocabantur
περίπολοι, id est circumitores, & ἔφηβοι ob
ætatem, ἔφοδοι ob uiam et peregrinationem in
qua uersabantur: etiam δὲ χώρας ἐπίσκοποι,
regionis inspectores, non ueluti magistratus,
sed ut quum ingrueret necessitas, essent regionū
uiarum & locorum periti. Exacto demum bien-
nio, ueluti in præmiū laborū dicebantur ληξιαγ-
χοὶ, qua iam dixi ratione. λῆξις enim Græci

ἐκ τῶ λήγειν, id est à desinendo, hæreditatē dixerere, quòd scilicet statim ab uno in alterum desinat. Alioqui (ut ex Isæo notauit Harpocratiō) λήγεις unitatis numero τῶ γκλιμα, id est accusationem significat. Facta illis facultatum potestate, iusurandum istud, quum inscriberentur, in Agraulo loco subdiali præstare solebant. Iuramentum Lexiarchicorum: Armorum nunquam me pudebit. Ducem, cui semel addictus fuero, nunquam relinquam. Pro aris et focus solus, aut cum pluribus decertabo. Patriam deteriore non reddam. Aduersus quancunq; regionē decernar, nauigabo. Assentiar æternis iudicijs æquitatis, sacrisq; iam receptis parebo. assentiar his etiam summa pace, quæ plebs sanctè sanxerit. Quòd si quis legibus nō paruerit, easq; euertere uolet, nō permittam. uindex uerò seu solus, seu cū multis ero. Sacra patria semper colā. Hos hodie Demarchos, seu ὡ τῶ ἀδυναμάτα τὸς ἑγὼ γυγῶφον τας, duplici in officio Turcæ habent, nomine uidelicet principis, & militū. Nomine quidem principis tertio quarto aut quinto quoq; anno, pro bellorum usu singulis in uicis & urbibus colliguntur ab eis iuuenes ex toto loci unius grege unā composito, ut facilius sit in
turba

turba electio, pro uirium corporis & formæ ratione: qui delecti ea lege, ne una domus duos fratres exhibeat ad id munus, conductiq; Constantinopolim, ubi nunc regia est, in tres classes rediguntur. Quos forma naturæq; in dolis præstantior ornat (quod in primis physiognomoniam periti in eam rem delecti curant etiam in primo delectu) hos princeps seorsum adhibitis doctis præceptoribus formãdos in re literaria ad persuasionis usq; notionem, & re militari curat, donec nati sint ut minimum XX annos. (nam quum eliguntur primò, ex ephebis excessisse non licet, si in hunc numerum sint adscribendi) tũ satis exercitati nobilitate donantur, equitesq; trium generum fiunt, Spachi, Seliçtari. V-luphegi. Secundi ordinis, principis hortos, quorum non tantum ipse, sed & tota Turcia est studiosissima, colunt, biremesq; quibus princeps uel etari in mari solet, agere Constantinopoli quũ princeps adest, solent. Tertius ordo, in feliciũ planè, datur diuitibus principibusq; uiris, qui illos non rarò totos octo annos durissimis exercent laboribus, interim ægrè naturæ illorum tenuissimeq; satisfacientes, donec quadam uirtute principibus ducibusq; belli innotescant, mili-

tumq; numero adscribi soleant. qua arte effectū
 est, ut perpetuo milite abundet Turca. Nec ue-
 rò tantum ad hæc munia deliguntur quos pa-
 rit Græcia, sed & bello capti, emptitij, quacūq;
 arte comparati, modò non sit inepta ætas, solent
 eum augere numerum: sensumq; crescendo, qui
 non statim munus equestre consequuntur, fiunt
 Inghitæri, inde Solachi, custodiæ principis
 inuigilantes: postremò aut equites, aut maioris
 muneris, donec rude donentur. Delectus prin-
 cipis ita habet. Ut uerò tam ingenti perpetui mi-
 litis numero parata sit pecunia, habent & suum
 delectum, quos iam bene gestæ rei fama euexit.
 Nam ut præsens est apud Turcas pœna socor-
 dibus, alas ad uirtutem facere solita, ita præclar-
 rum aliquod facinus aggresso statim præmium
 adest: quæ ipsa sunt duo maxima uirtutis exci-
 tandæ fundamēta. Præter decimas, quibus olim
 ecclesia Græca dotari potissimum solebat, etiã
 militibus, hisq; quos princeps euectos cupit, mi-
 litiaq; paratos, masculæ ætatis in uniuersis pro-
 uincijs, quenq; tamen suo iure ius inquirendi
 est permissum, ut quotquot ex ephēbis excedūt,
 & ut propriè magis græcè efferam, ἀποδραστή-
 ζοσι, quotannis XXV aspra persoluant: qui

uxorem

uxorem duxere, XXX. quæ industria facile
trecenta hominū millia quotannis alit. Indictio
sola uenit ad principis ærarium. Cætera, quo-
modo scilicet possit dignosci qui ad nubilem ac-
cessit ætatem, acceptiq; & impensi rationes om-
nes, tractaui in secundo rerum Turcicarum li-
bro. Sed nimis sum digressus ab incæpto *Ἰνδικ-
τικῶν*. Hoc nomen fuit sexuiratus, cui po-
testas erat, quoties magna comitia cogerentur eli-
gendi XXX uiros subadiuuas, qui omnes fu-
niculo cinnabari tincto populares in audiendis
legibus senatūq; adeundo socordes impeterent,
notarentq; : qua nota per negligentiam accepta
multabantur. unde parcemia de illis efferrī soli-
ta, qui pœnæ timore, non amore uirtutis in offi-
cio essent, *σχοινίου φεύγουσι μεμιλωμένου*,
id est, Funiculum fugiunt minio rubricâ ue tin-
ctum. aut ut Erasmus uertit,

Vitant sinopi collitam restim rubra.
Tale genus hominum frequens in urbibus est,
quos nisi uis legū magistratusq; diligentia coër-
ceat, in officio nunquam contineas. Aristophanes
Ἰνδικτικῶν,
οἷσι δ' ἂν ἀγορᾷ λαλῶσι, ἑάνω καὶ κάτω
τὸ σχοινίου φεύγουσι τὸ μεμιλωμένου. id est,
Ullius

Illi in foro nugantur, ac modo huc modò illuc
 funiculum fugiunt cinnabari tinctum. Ab hac
 dictione σχοινίου, quoniam multa uerba scitu
 non indigna, à nemine (quod equidem uide-
 rim) explicata, ueniunt, uisum est ea addere ex-
 plicareq; σχοινίσει itaq; est circumscribere, fu-
 nire, diuidere, solum dimetiri, ueluti in loco-
 rum, finium, hæreditatis ue designatione agri-
 mensores solent: qui etiam loquendi modus He-
 bræis atque Chaldæis (à quibus ut disciplina-
 rum linguarumq; primis authoribus, Græci
 multa acceperunt) est familiaris, ut כבלים נפלים
 לי בנעמיים Chabelim naphlu li banehi-
 mim, id est Funiculi acciderunt mihi pro uotis,
 aut ut uulgata habet editio: Funes ceciderunt mi-
 hi in præclaris. quæ uox prophetæ regij est, ad-
 ferentis nil sibi non futurum gratissimum, quod
 Deus præscripserit. Verùm de illis locutioni-
 bus amplè scripseram antequam nostræ tracta-
 tiones de linguarũ uarietate, ac noster de Origi-
 nibus liber ederetur: quæ, quum extorquerentur
 ista magis quàm prodirent, uisum est seruare in
 alium locum. ποδισχοινίσει item circũscribere si-
 gnificat, inq; unum ducere. Pollux, τὸ δὲ δὴνα
 σίνεου (τὸ γὰρ ἡλικία) ποδισχοινίσει τὸ μὲν
 βασιλίου

Βασιλέως περιχαίρειαντ', τ' δὲ δεσμοθετοῦ
 πληθέντων, ἢ τὰ λοιπά. Tribunal uerò He-
 licū circūscribebatur rege quidē id iubēte, thes-
 mothetis aut̄ implentibus. Quinquagintaq; pe-
 des illa circūscriptio distabat à iudicū loco, ut
 ministri subsistētes obseruarent, ne quis adesset
 qui iusurandū nō praestitisset. Valua porrò iu-
 dici uocabātur λειγκίδες, non absimiles illis
 quas κενγκελιδας dicunt. Demosth. ἢ ἀεὶ
 σοφ. ὡρ' ἐν ἡ δ' ἴδ' ἐξω παραδείγματ' ἐνεκα τὰ
 γνωριμώτατα, τ' τ' βελ' αὐτ' πεισιπαισίδος
 ἀπ' τ' ἀδίδους ταυτησι λειγκίδ' τ' ἀπορρή-
 των λυγί' εἶν, ὅ μ' ἄ τ' ἰδιώτας ἐπεισιέναι.
 τ' πλὴν δ' ἀρεῖς πάγυ βελω, ὅ τ' αὐτ' ἐν τῇ βα-
 σιλείῳ σοφ' κρεθρομλίν' πόριχοινί' ζηται, ἢ
 πολλῶν ἡσυχίαν ἐφ' ἑαυτῆς εἶν, καὶ ἀπαντας
 ἐκ ποδῶν ὑποχωρεῖν. Quorū (inquit de ordi-
 num maiestate agens) unum atq; alterum dicam
 exempli causa, eaq; notissima. Primū, quòd quū
 quingentorū uirorum senatus ab istarum tenuiū
 ualuarum limite tantum secretiora tractādi ius
 habet, nec priuato cuiquā licet tum illuc intro-
 ire. Alterū, quòd Ariopagiticus senatus quū in
 regia porticu confederit (locus erat Athenis)
 congregatusq; omnino fuerit, alto silentio illic
 esse,

esse, atq; omnes secedere necesse est. ἀρχοῖν ἴσθι
 contrariæ est significationis. nã expellere, pro-
 scribereq; significat: quod idem orator in eadem
 aduersus Aristogitonem oratione aperit, uocãs
 ἀεισογείτονα πᾶσι τοῖς ὠνὶ τῆ πόλει ἀνεμί-
 οῖς ἀπεχομισμῶν, cui omni ciuitatis iure est
 interdictũ. Verũ quia Budæus de eius signifi-
 cationis uarietate in Commentarijs linguæ gra-
 cæ egit, de illo dicere amplius supersedeo. ποδὲ
 ἄγκυρα, id est de aruspibus de caelo seruati-
 tibus, deq; magistratibus res sacras, ludos, my-
 steriaq; administrantibus hic egeram, sed quia
 erant parum apta illa hoc in loco, uisum est et
 in opus aliud differre.

De Nouemuiris unã, quos ἀρχοντας
 Græci, id est principes di-
 cunt. Cap. XIX.

Celeberrimi Athenis erant οἱ ἑννεα ἀρχ-
 οντες, nouem principes, qui eligi in eã
 functionem non poterant, nisi præstito hoc iu-
 reiurando: Esse tam à patre quàm à matre gene-
 re Athenienses, talesq; iam ab auis abauisq; atq;
 atauis agnosci. Rogabantur præterea, an αὐτο-
 χθονες essent, id est indigenæ, an à quibusdam
 alijs populis olim traxissent originem: quod et
 Veneti

Veneti in agnoscendis nobilitatis liberis facti-
 tāt. De religione, si esset ipsis $\zeta\epsilon\upsilon\varsigma\ \epsilon\gamma\kappa\epsilon\iota\theta$, Iup-
 piter penetralis, tutelaris ue, $\alpha\pi\omicron\lambda\lambda\omega\upsilon\ \pi\alpha\tau\epsilon\rho\varsigma\theta$, Apollo auitus author ue. De uita ante-
 acta, si in parentes beneficia contulissent, si pro
 patria, aris, focis, arma fuissent ab illis sumpta:
 si publicis honoribus meriti in remp. collati er-
 gō donati aliquando fuissent. quas notas conse-
 quuti, admitti poterant, non aliter. Hæc illos in-
 terrogabant Ariopagitæ in regia porticu, quæ
 paulo antè tradita est. Exhibito primo iureiurã-
 do, hoc secundum addebant, Se perpetuò serua-
 turos leges, auream statuam nunquam pro quã-
 tumuis in remp. magno beneficio postulatu-
 ros. $\sigma\omega\gamma\omicron\sigma\lambda\omicron\chi\iota\sigma\tau\epsilon\upsilon$, id est sordes & quæstum
 iudicij causa sectatu-ros. qua data fide, in Acro-
 polin Atheniensium arcem à senatu, ubi idem
 iurandum repeti moris erat, deducebantur.
 Non absimile à senatu Veneto solitum est ei fie-
 ri qui classis electus est imperator, quem Pro-
 uidadorium uulgò dici, expositum à me est
 prius, diuerso tamen longè sacramento. Is enim
 prospecturus rebus bellicis, annonæ ac classi
 est: illi legum uim administrare solebant. Vbi in
 arcem excepti erant, quamuis omnes $\alpha\pi\chi\omicron\upsilon\tau\epsilon\varsigma$
 dice-

dicerentur, tamē sex θεσμοδέται, unus αρχων
 επωνυμος, de quo dixi, alter βασιλεύς, id est
 rex, tertius πολέμαρχος, magister militū dici sole-
 bat: de quibus ipsis singillatim sum modò dicturus.

De Eponymo. Cap. xx.

A Eponymo τὰ διονύσια, id est Bac-
 chania, & θάργυλια, id est Apollin
 & Dianæ sacra, unde θάργυλιων mensis Apri-
 lis dictus est, administrari consueuerāt. Lites
 λακώσεως (qua uoce primò lites quæ inter uirū
 et uxorē acciderent, secūdò mutuas inter parē-
 tes actiones, aut liberorū ingratorum erga pro-
 genitores, & item plura quæ in tractatu de Ac-
 tionum uocabulis tradere decreui, significan-
 tur) audit atq; iudicat: πέναι & παροινίας, id est
 iniuriæ per temulentiam illatæ statuebat. Illius
 curæ cōmittebantur orphani, ad quos defendē-
 dos tuendosq; ὑπὸ πρόπυς tutores, uiros singu-
 lari integritate deligere solebat, qui ius etiā in-
 ter legitimū & institutū heredem dicere ex of-
 ficij ratione solebāt. Hos Græcia τῶν ὀρφανῶν
 επὶ πρόπυς, id est orphanorū tutores, ut ab his
 apposita dictione differrent, qui χηρῶν επὶ πρό-
 ποι uiduorū defensores dici consueuerant, uo-
 care solebat. Postremi uiduas, quæ post mariti
 mortem

mortem gravidæ remanserant, diligētius conser-
 uabāt, atq; posthumis prospicere soliti, curabāt
 uiduas pupillosq; diario indictionū eximi, publi-
 cisq; contributionibus liberari. Quæ in re q̄ si-
 mus negligentes, id satis monstrat, quòd nullus
 ad id munus magistratus peculiaris deligi solet:
 & præclaris interim uerbis pietatē intonamus,
 in qua exercenda facile non tantū à Muhamedi-
 cis, sed et ab ethnicis uincimur. ἐπιτροπῶν ἀ-
 λιοῦ σὶ σὶ sine adiecta alia uoce acceperis, cuius
 negotio præfectū notabit. Iā supra docui fasto-
 rū seriem, rerūq; gestarū memoriā ab hoc epony-
 mo magistratu notari scriptis publicis priuatisq;
 solitam: quod uerū semper erat, nisi quòd in ἀρ-
 χαιεργασίας, id est magistratuum electione sub
 anni principio fieri ad aliquot dies solita ita sup-
 putabāt, ἢ πρῶτος πρυτανείας ἢ δεκάτη
 ἢ ἐνδεκάτη. primæ prytaniæ decima aut unde-
 cima. Cic. morē Græcorū exprimere lib. de Fæ-
 to uoluit. Morietur, inquit Epicurus, quū duos et
 sexaginta annos natus uixerit Archonte Pytho-
 rato. Voluit et genitiuū græcorū in ablatiuū lati-
 norū trāsferre græco uocabulo. Propriè itaq; di-
 cebatur ἀρχῶν ὁ ἐπὶ ὄντων, id est princeps uir-
 de res gestæ rationē tēporis nomēq; acciperent.

De eponymis statuis iam antè scripsi. ἀρχὴ ἐπὶ
 νυμῶ nomen erat magistratus illius. Vnum no-
 lo omittere, quod hi ius ciuibus tantum dicerēt,
 in iisdem uerò causis πολέμαρχος inquilinis.

De Rege. Cap. XXI.

Bασιλεὺς regem sacrificulum interpreta-
 tur Liius: unde possumus confirmare
 (quod sæpius exposui) Romanos non tantum le-
 gum exemplum à Græcis expetiuisse, sed &
 reip. imaginem hinc sumpsisse. Quemadmodum
 enim hi rege sacrificulo sacra ferè omnia admi-
 nistrare solebāt, ita nomine sacrorū prima erat
 Athenis autoritate rex. Prima enim muneris
 dignitas illi erat, quòd τὰ ἐλευσίνια ἢ λωαῖα
 Cereri & Baccho sacra, cum ludorum curator
 ribus fieri pro moris usu curaret. In singulis
 enim ludis Athenienses suos χορηγὸς, id est cho-
 ragos seu adiutores habere solebant, qui nō tan-
 tum (ut iam à me est notatum) præerant ludis,
 sed & liberalitate pro opum ratione in reip. im-
 pensas utētes, de suo non parum insumebant, eo
 solum nomine quòd illorum essent præfecti,
 quemadmodum in certaminibus ἀθλοδὲ του μι-
 nerarij athletic partim ex suo, partim ex publi-
 co aere præmia proponebant. In choragorū mu-
 nere

nere & priuilegijs aperiendis tota Demosthe-
 nis in Mediã oratio uersatur. si quis itaq; copio-
 sius de illis legere cupiat, illam legere poterit.
 Horum exemplum in mysterijs (ita tragœdias
 comediasq; uulgares, quæ uitas heroum pro
 Christo passorum personatis hominibus ple-
 beijs exponunt, uulgò dicūt) frequens usq; adeò
 est, ut multi inde rem familiarem, dum lucello
 inbiant, decoquant amplissimam. Athlothetarũ
 exempla crebra sunt in singulis urbibus, quæ
 aut iactu balistæ, ignei tormenti, arcus, aut etiã
 palæstræ exercitatione militẽ exercēt. Curabat
 præterea noster sacrificulus sacra τὰ ὑπὸ λαμ-
 πᾶδου, quæ uidelicet ad lampadem fierēt. Quæ
 uerò ea essent, quæ ue ratione obiri solita, ita scri-
 ptũ reperio. Triã, ubi semper lâpadis usus erat, fe-
 sta Athenienses habuere, ἁ δὲ ἑωαῖα, ἡ φαισιᾶα,
 προμυθῆα, Mineruæ, Vulcano, Prometheo. Sui-
 das ait, Istrum scriptum reliquisse, quòd quũ A-
 thenienses sacra Vulcano facerent, lampadem
 excogitassent: ob cuius rei memoriam perpe-
 tuos illi ludos consecrarint, in quibus usus sem-
 per esset lampadis. Ut uerò gratiam referrent e-
 tiam prudentissimæ artium inuentrici Palladi,
 itemq; Prometheo, primo suprema literarũ me-
 h moria

moria artium uariarum inter homines propaga-
 tori, sanxere ut pariter in illorum sacris eadem
 lampade posteri uterentur. Quæ quum altius
 contemplor, ut non possum satis admirari quàm
 nullam ferè ob rem, aut uilioris, & quam facile
 rideas, artis excogitationem leuiter temereq; ne
 dicam impiè, credula nimis antiquitas multa ho-
 minum monstra in deorum numerum reposuit,
 ut ostenderet religiones illas opinione, non ue-
 ritate nixas: ita uehemens mihi subit illorū è di-
 uerso admiratio, qui semper persuasum habue-
 re, nil boni in hac uita sine lumine atq; admini-
 culo cœlesti se posse consequi, quod uehemen-
 ter illorum refellit amentiam, qui sine providen-
 tiæ munere res istas bene geri posse credūt. Per
 actis sacris, etiam controuersias, quæ illorum
 caussa inter gennetas oboriebantur, dirimebat.
 Qui essent γυνητοὶ, ex Harpocrate sub-
 do. γυνητοὶ, inquit, sunt eiusdem generis fami-
 liæ ue participes. Quū enim Atheniensium po-
 pulus esset in certas partes diuisus, maximæ, ut
 diximus, φύλαι, id est tribus uocabantur: quarum
 singulæ trifariam partitæ τριτῶς creabāt:
 quæ etiam φρετρίαι dici solebant, ἀπὸ τῆς φρετ-
 τῆς, à puteo uidelicet, cuius erat in eadem mi-
 ciniis

cinia communis usus. (Dixi iam in demarchis e-
 tiam, quamlibet tribū propter nautica munia in
 duodecim partes seu *ὑωυαείας* partiri) queli-
 bet uerò *φρατρία* (persequitur Harp.) sacrorū
 gratia in triginta partes diuisa creabat γέν^ο, nō-
 gentesimā populi Atheniensis partē: cuius sin-
 guli patres familiās *γεννητοί* uocari solebāt: in-
 ter quos ius de sacrorū administratione dicebat.
 Subdit idē author, Isæū in oratione pro Apollo-
 dori hæreditate *συγγενῆς* & *γεννητῆς*, uocabu-
 lo abutendo, eosdē dixisse: Philochorū præte-
 rea *γεννητῆς* interpretatū *ὁμογαλάντας*, qua-
 si collactaneos dicas. De cæde causas, quas ex
 præcognitione aut ex occasione rei obuij præoc-
 cupare poterat, in senatū Ariopagiticum intro-
 ducere solebat: ubi uerò reos ante tribunal sti-
 tisset, deposita corona ipsis Ariopagitis asside-
 bat, sententiā pro ratione criminis primus dictu-
 rus. Ad hæc rerum inanimatarū causas, uerbi
 gratia, de damno ab obice in uia publica dato, de
 ruina ex tigno communi, macerijs, ædibus rui-
 nam minantibus, & huiusmodi audire solebat,
 quisq; teneretur earum nomine, iudicio declara-
 re. Quia ille erat sacrorum princeps, de uocabu-
 lo quo illum honoris ergo Athenæ donarent,

deq; cæteris sacrarū rerū curatoribus, pariter de ludis, festis, & huiusmodi, plura hoc in loco scripseram, quæ etiam ipsa commodius in suum ordinem opere peculiari seruare uisum est.

De Polemarcho, tribuno militum.

Cap. XXII.

Tὸν δὲ ἀρχόντων τρίτος ὦν ὁ πολέμαρχος, Principum tertius erat polemarchus: qui quo uocabulo melius latinè dici possit, etiam officij explicatio planum faciet. Præerat primùm Dianæ et Martis Enyalij sacris, ob eam rem quòd hi potissimùm rebus bellicis præire crederentur: quod Homerus epithetis appositis expositum reliquit, dum illam ἰοχέαιρα, hoc est telis gaudentem, hunc ἀλλοπρόσῃλον, μαιφόνου, τεχέσι πλὴν ἤλω, id est inconstantem, homicidam, murorum urbiumq; euersorem uocat. Certamina etiam ἐπιταφιαῖα ornari & disponi curabat polemarchus. Erat olim præclarus Athenië sibus mos, ut quotquot in bello patria fortiter occubuisent, eos in diario adscriptos, nominū & rerum ab illis præclarè gestarū crebra recitatione, celebratione & gloria, præsentente uniuersorum ciuium corona post tam felicem mortem ludis & celebritate publica celebrarent.

brarent, certaminaq; à iuuentute fierent, quæ
 dicerentur *ἐπιταφιαί*, id est sepulchralia, in
 quibus ipsi iuuenes gloriæ cupiditate ad rem bel-
 licam, mortis contemptum, amorem reipubl. us-
 que adeò beneficorum in se memoris inflamma-
 rentur. Quamuis enim uirtutis præmium uir bo-
 nus in conscientia, minus perfectus in gloria po-
 nit, tamen uerum est & illud Siliij,

Nec reperire licet multis è millibus unum,
 Virtutem precium qui putet esse suum.

Qui itaq; gloriam è rebus humanis tollit, is uir-
 tuti alas præcipuas adimere uidetur. Tribus
 enim illa rebus potissimum alitur: unica gloria
 in magnis uiris, cui præmium accedit: in tenuio-
 ribus, & quos non usq; adeò incitat, formido, et
 præsens pœna illam in improbis inserit: qui nõ
 raro inde habitum facultatemq; ad duo prima
 sibi comparant, ut iam scilicet non inepti, præ-
 mio digni sint: quò euecti, in gloriæ cupiditatẽ,
 quæ illos in uirtute retinet, transeunt. Præscri-
 bi præterea à Polemarcho solebant cantilenæ
 & uersus quidam in laudem defunctorum, &
 uirtutis: qui ipsis iuuenibus decantandi in ludis
 publicis dabantur. Qui ordinẽ in bello reliquis-
 sent, qui imminente periculo fugissent (quæ cri-
 mina

mina λειποταξίς et ἀρσασίς uocāt) eos ad senatum Aropagiticum deferebat condemnādos. Singulis tribubus manubiarum partes dare: inquilinos, qui sine census persolutione aut uade Athenis agerent, multare: ius inquilinis & ἰσοπέλεσι, id est populis fundis, ciuitateq; donare: dicere, legatis prospicere: in summa rei militaris et inquilinorū omnia tractare terminareq; cōsueuerat. Scribūt non pauci authores, & urbis clauēs ad eū deferri noctu solitas, portarūq; custodiam tradi: quod munus in liberis Galliae ciuitatibus illorum est, quos uulgò Maiores uocāt. Verū quia is rei militaris summā habuit, uolo hoc in loco ceteros belli duces attingere.

De Militaribus officijs.

Cap. XXIII.

S Vberant πολεμάρχω duo ἵππαρχοι, equitum magistri, ut refert Harpocratio, Aristotelem in Atheniensium politia scriptum reliquisse: quibus non tātum equestris ordo, sed uniuersus quo in loco erant parēret exercitus, necesse erat: alioquin animaduertere in facinorosos, imperiumq; detrectantes, statim licebat. Curabant præterea, ne quis ab ordine aut à duce semel delecto recedere indicta causa uirgeret, sine

te, sine illorum permissu pœna capitis auderet: ut modum in uictu & cultu seruaret: ne se sarcinis grauiorem uictumq; redderet, ne iniuriã popularibus inferret, & cœtera huiusmodi militibus præscribi solita. quibus in obseruandis mirum quàm simus socordes. Sobrietate, continentia, obedientia olim Galli non tantum Europam totam subegere, sed & Asiam totam incurrendo terruere: nunc uenus, ingluuius, ebrietas, peruicacia, ordinis & ducis contemptus, furta, cædes, rapinæ priorum ciuium & popularium nos delicijs inuoluentes, in contemptum uertunt. si interim à Duce uiro probato expetatur pœna de eius milite, audet turbas & factionem excitare, se abducturum ad alium plures comminari. & hæc patimur: unde inulta scelera illos furcis quotidie reseruant. Verùm frustra queror, capita non infrequenter sunt membris deteriora. Hoc tam difficile tamq; laboriosum munus per ταξιάρχους, id est ordinum præfectos obire solebant. Hi enim ordinũ duces, centuriones, decuriones, leuiorisq; armaturæ milites in ordinẽ cogere solebãt, quod greci ταξάρχης εἶναι dicũt. Erãt Athenis & decẽ φύλαρχοι, id est Tribuni, tribuũ ue præfecti, quos

Quidam scribunt (quibus non facile assentior) Hipparchis praeuisse. Diuersum uero me sentire Demosthenes facit Philippica prima, ἔκ' ἐχει ἑορῶν δὲ δὲ ὑμῶν αὐτῶν δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγούς καὶ φυλάρχους, καὶ ὑπάρχους δύο; τί οὐκ ἔστι ποιῆσαι; Non ne eligistis ex uobis decem ordinum praefectos ac duces, tribuūq; praefectos, & magistrōs equitum duos? hi igitur quid faciunt? Voces diuersae, muneris diuersitatem significant, et ex ordine dicendi functionis seriem monstrant. ὑπ᾿ αἰς porro, id est equites illi, quibus ὑπ᾿ αἰχοι praerant, quotannis ὑπ᾿ αἰλα, id est sacra equestria persolvere soliti erant. Voce φυλάρχος graeca usus est Cicero in Epistolis familiaribus. Verum ab hac tractatione mihi parū cognita de experientia, recedo, ne idem mihi contingat quod olim sapientiae professori in Graecia Phormioni apud Hannibalem contigit. Quum praecclare enim, ut literae humaniores nullius rei quantumuis abstrusae expertes illum docuerant, de re militari ex arte disceptasset, Pcenus subiunxit, Multos se quidem deliros senes saepe uidisse, sed illo uno qui magis deliraret, uidisse neminem.

De sex Thesmothetis.

Cap. XXIII.

Veluti summa capita in iudicijs sex Thesmothetæ cum tribus iam scriptis, tribuū duces, equites, equitumq; magistrōs eligere solebant, alioqui horum præcipuum munus erat in iudices legum præscripto non utentes in iudicijs, ueluti custodum totius reip. obseruatorum, seuerissimè animaduertere: ita loco illorum sanè nos regios procuratores et aduocatos habemus, sed apud quos non rarò ἡ χεῖρ τῶν χεῖραὶ ὑπάρχει. Seorsum porro Senatum extra præscriptum iure aut consuetudine tempus cogere poterant: quod quanti esset muneris, quantæq; authoritatis, ut hodie satis patet, ita Romani magno docere argumento. Licebat enim apud eos tantum dictatori, consuli, prætori, & in summa rerum difficultate Tribunis tam militaribus q̄ plebeijs id efficere. Habito senatu, illius acta significari popularibus curabant. Litem intendere præterea solebant in eos magistratus, qui nondum omnium suffragio examinatam legem promulgassent, quam actionem *παρὰ νόμων γράφω* uocari iam supra, in nomophylacibus notauī. Erāt enim singulares legum uindices. Populis fundis

h s præte.

præterea qui Atheniensium iure uterentur, ius præscribere, in falsos testes pœnam statuere, talionis pœna falsum accusatorem plectere, iudicibus singulis cum proedris sedes honoris loco designare, illorum fuit muneris. Hoc munus in constituendis iudicibus propè obseruari à Quatuoruiris præsidibus apud Parisios uidemus, aut si alij desint, ab uno qui curiæ præsideat. Sunt enim apud nos, præcipuè Parisijs (quum alioqui in Gallia sit conuentus Rhotomagensis, Burdegalensis, Tolosanus, Gratianopolitanus, et Diuionensis) plures ut uocant cameræ, quæ subsellia non malè uocari credo, quibus uarios iudices quotannis dari certum est. Alibi enim causæ ciuiles, capitalia alibi crimina, alibi quæstio rerum fiscalium tractatur. Iura principum alij, multas alij exigunt, quæ prosequi esset aliud opus, si pro materia dicatur. Verùm hæc me admonent, ut subselliorum Atheniensium loca nunc attingam.

De Tribunalibus subsellijs' ue, in quibus Athenis ius dicebatur.

Cap. XXV.

VT clarius singula appareant, Demosthenis omnium doctrinarum principis ex oratio

oratione *ἔπειτα ἀεὶ σοκωδῆτος* sententia mihi primum in medium adferenda uidetur. Illa enim lucem sequentibus maximam adferet. Vbi ergo in memoriam ipsis Atheniensibus illa publica commoda retulit, quibus illi fruerentur quotidie qui ciuitatis iure utebantur, quorumq; Charidemus (in quem partim ea oratio scripta est) si secundum Aristocratis decretum, ipsum Athenienses recepisset, particeps esse poterat, ait: *Varia quidem certè sunt apud uos ô Athenienses commoda, qualia non temere alibi reperias: inter quæ unum illud præcipuum est, non minus celebre quàm uenerandum, Ariopagiticum tribunal: de cuius dignitate si quisquam orationis copia dicere conabitur (tam uaria magnaq; de illo tum ab antiquis tradita, tum nostra memoria cognita sunt) tanta se dicendorum moles offerat, ut de nulla alia re maior. quorum tamen ipsorum exempli gratia unum aque alterum adferam in medium: utq; primò ab antiquis est traditum, referam. Dij ipsi senserunt illic potissimum cædis iudicia peragi debere (ita fama est) ibiq; potissimum iudices fuere. Neptunus pro Halirrhothio filio aduersus Martem id testatur. Duodecim dij iudices inter Orestem & Furias*

et Furias illic sentētiās dixere. At ista antiquiora uidentur. Veniamus ergo ad recentiora. Tanta huic Senatui reuerentia, tanta est semper habitafides, ut nec tyrannis, nec oligarchia (quæ paucorum potentiorum imperium est) nec etiam quæ uniuersarum administrationis specierū uim superat Democratia, ausa usquam fuerit cædis iudicia ab eo loco transferre. Ita omnes in uniuersum semper sua consilia debiliora putauerunt, quàm quæ possent tam exactè uerum ipsum atq; æquitatē in causis tam fœliciter assequi. Ad hæc etiam (quod ipsum maximū est) nemo unquam aut reus conuictus, aut accusator non conuincens repertus est, qui meritò ab eorum sententia posset prouocare. Nunquã enim quicquam quod reprehendi meritò posset, in eo collegio decretū est. Hæc Demosthenes: cuius uerba appendere ob dignitatem paulo prolixius uisum est. Pausanias in Atticis ita tradit. Prima quidē, ait, in dextra τῆς βασιλικῆς parte est σοὰ βασιλεῖς, regia porticus, in qua annuo magistratu solet rex sedere, cuius magistratus ἡ βασιλεῖς ἀρχὴ dici solet. Harpocratio ex prima Demost. in Ariostogitonem oratione, tres esse σοὰς βασιλεῖς, porticus regias inuicem ἐρε
gione

gione collocatas ait. Primam *Διὸς ἑλευθερίας*,
 Iouis liberatoris: alteram, regiam uulgarem uisi-
 tatamq;: tertiam, uarijs figuris ornatam, quam
 ideo *ποικιλῶ* dixere Græci. sed uerba Pausa-
 niæ prosequor. Ἄγες & πᾶς, inquit, id est Mar-
 tius uicus, dictus inde est, quod ἄγος, id est Mars,
 condemnatus illic est, eo quod ἄλιπρόδιον occi-
 disse. ubi & Orestes ob matrem interfectā iu-
 dicatus est: qui ut sententiæ pœnam effugeret,
 aram Palladi instituit, quam ἀγείας ἀδλωῆς θεῶ
 μου, id est Martiæ Palladis aram uocauit. et pau-
 lō mox: Sunt etiam Athenis alia tribunalia non
 usque adeo ut primū celebria, ut est *τρίγωνον*, à
 figura triangulari ita dictum: et *παράβουρον*, ita
 nuncupatū quod in obscuriori urbis loco (erant
 Athenæ in decliui loco sitæ, Libanotoq; obie-
 ctæ) esset, atq; à paucis frequētaretur. Maximū
 uerò omnium, & in quo plures conuenirent,
 erat ἡλιαία, de quo iam dictum est. In quo autē
 homicidæ, uenefici, sicarij, & maximè causæ ca-
 pitales iudicarentur, illud uocabāt *παλλᾶδιον*.
 ἐν δὲ ἀδλωῆς ius illis dici solebat, qui cædē qui-
 dem commississent, iure uerò naturæ tuendæ se
 fecisse assererēt. In prytanio de rebus civilibus,
 ut supra à me est notatum, transigebatur. τοῦ
 πρυτανίου

τειγαῶν (qui locus ad portum non longe ab ar-
 ce erat) iudicia φρεααθηῶν erant, ubi uideli-
 cet illorum audiebantur accusationes qui iam iu-
 dicium extra Arium pagū effugissent: qui uelut
 profugi causam ex nauibus dicere consueue-
 rant. Hæc Pausanias paucis explicat: à quo ad
 lucernam Demosthenis rediens, uolo maiorem
 lucem adferre. Postquam de Ariopagitis supra
 egit, in eadem oratione statim subiungit. Alter
 autem iudiciorum locus γυ' πάλαιδιος erat, ubi
 de cæde præter uoluntatem, uiniq; repellendo
 illata, quærebatur. Illic enim quamuis manifesti
 criminis reum defuncti necessarij agerent, non
 tamen pœnæ arbitrium habere poterant, sed ab
 ipso senatu cognita causa aliò ille concedere iu-
 bebatur, quoad parentum animi desinerent in
 eum esse infensi. Solebant uerò pœnam æstimare
 apud antiquos læsi aut interēpti affines, præ-
 terea in ius præsentibus rapere testibus quem-
 libet aduersarium. qua de re pauca quædam ad-
 dere uisum est. Demosthenes in Mediam, πῶς
 οὐκ ἔστι τὸ το, καὶ πολλὰς ὁδὸς δὴ ἴσθαι τῶν
 μωρῶν καὶ τὰ λοιπὰ. Quomodo, inquit, habebit
 istud, si plures modos lege permissos dederò, qui-
 bus aduersus iniuriam inferentes utamur? uerbi

gratia, furti uin' aliquē accusare? uales uiribus?
 factum tibi certò constat? Rape in ius ad unde-
 cumuiros. est uerò mille drachmarum periculū
 in multa, si factum non probes. Es tu debilior,
 ut qui in ius non possis facile rapere? Agito illū
 furti apud nouem ἀρχοντας. Quòd si apud illos
 deferre times, accusa apud sex Thesmothetas.
 De tua fortuna conquereris, quodq; sis pau-
 per, non potes esse mille drachmis soluendis, si
 non probas? Furti apud arbitrū accusare potes,
 nil tibi erit inde periculi. Sexcenta sunt huius-
 modi adminicula ad ius cōsequendum. Satis ex
 uerbis Demosthenis apparet quod dicebā, cuiq;
 in ius sine uiatore aut apparitore (quos seruien-
 tes uulgò in Gallia uocant) aduersarium rapiē-
 di potestatem fuisse. Quòd uerò idem exemplū
 Romam sit tralatum, quum ex multis alijs locis,
 tum maximè ex titulo digestorum, Si quis illum
 qui in ius uocatus est ui eximat, satis patet: &
 Lyricus satyra nona libri primi aperit,

— Casu uenit obuius illi

Aduersarius. & Quò tu turpissime? magna

Exclamat uoce. & licet attestari? ego uerò

oppono auriculam, rapit in ius. & c.

Quo ex loco notandum uenit præterea, si quis
 uel-

uellet attestari rogatus, eum, ut meminisset, ab
 auctore defricari memoriae gratia circa auriculam
 solitum: quod & nostra aetate uideo seruari ea-
 dem ratione, prouerbijq; loco esse apud multos.
 Post auriculas te ea de re defricabo, scalpani-
 ue. quod à uetustissima Romanorum consuetudi-
 ne ad nos transfuisse certum est. Verum redeo ad
 subsellia. Παλαδίου, ait Pollux, euersa Troia
 à Græcis Athenas fuisse delatum: habitato-
 res uerò Phaleri, qui portus iuxta Piræum Athe-
 nis coniunctus est, illos esse hostes arbitrati, in
 mare præcipites dedere. Acamas etiam dixit
 Græcos fuisse homines qui Palladis simulacrum
 attulerint: occisos itaq; oraculum uocauit ἀγνοή-
 τες, quòd quum essent amici conterranei, ut
 ignoti periere, quo in loco ob rei memoriã Pal-
 ladium sacrum et tribunal constructum est, ubi
 de cæde inuoluntaria ius diceretur, quoniam
 illos Phalerei, non nocendi, sed opitulandi pa-
 triæ desiderio imprudenter ueluti hostes occu-
 dissent. Subdit Demosthenes: Tertium porro
 tribunal fuit ἡ δὲ Δελφικόν, ubi ius illis dici sole-
 bat, qui cædem quidem commisisse se non nega-
 rent, iure uerò eam fecisse contenderent. Esse
 enim aliquam iustè illatam cædem non negabit,
 quicumq;

quicumq; deos ipsos, qui æquissimi putantur, il-
 lic Orestem, qui matrem tamen, sed iustè occi-
 derat, post dictam causam nouerit absoluisse. Ab
 Aegeo id constructū narrat Pollux, unde Apol-
 lo Delphinus, Bellona Delphinia dicta est: pri-
 mumq; ibi iudicium recepisse Thesea, quū præ-
 donum spolia dicaret deo, non quidem negando
 Pallantidiorū cædem se commississe, sed sanctè
 id fecisse cõtendendo, ne illi aut ei aut reip. no-
 cere pergerent. Quartū (ait Demosthenes) erat
 ἡ ἐν τῷ περὶ τῶν ἐπιπέδων, ubi solebant huiusmodi cau-
 sæ tractari: si quis in uia transiens, ab obice illa-
 to, lapide scilicet, ferro, ruina, aut alia quauis re
 inanimata, aut etiam ab ignoto percussore fuis-
 set læsus, coniecturis argumentabantur, si qua
 arte possent in illius qui damnum dedisset, aut
 dati causa fuisset, cognitionem uenire: qui inde
 probationibus uictus condemnabatur pro rei
 ratione. In illius tribunalis iudicijs, quibus rex
 de quo egi præerat, assidebant ἑταίροι, regis
 assessores amatores ue, qui rē post perqui-
 sitas coniecturas, si non constaret de authore,
 corrumpi, & in flumen mare ue proijci in pœ-
 næ signū curarent. Πέντῳ Βήμα τὸ ἐν φερέα-
 τῳ, quintum tribunal in loco quem φερέα, id est
 puteum

puteum uocabant: alioqui ὅ γ' ἐπειραεῖ dici solebat. ubi si quis post eadem contra uoluntatem admissam, aliam uoluntariam commisisset, cogebatur dare facti rationem, idq; ex nauī (uelut solo proscriptus) quæ nec anchora nec rudentibus ocularibus retineretur. Ibi primum ἐφ' ἑταῖος ius dixisse fama est. Persequeret ex Demosthene τῶν ἡλιαίων, nisi iam sapius esset à me scriptus ille confessus. Ἐν λυκῶ, in Lyco conueniebant arbitri, & illi iudices qui causis terminandis adiungerentur. μέγιστον addit Pollux, nomine tantum: uerum quid illic tractaretur, non docet, nec apud aliū legi. Nolo hic immorari in iudiciorū uerbis aut formis explicādis, quæ multa huc congesseram, ne operi ad res ipsas declarandas nato, uidear & grammatica inserere: quod alibi fiet commodius. sed tamen absolueretur curiarum & iudiciorum uocabula, ut sunt mihi promiscuè obseruata, nunc commodius iudiciorῶν ἡλιαίων καὶ λεγιτών, idem significant, iudicem ordinariū, ut aiūt. Ἐκκρίτης καὶ ἀπόλεκτος, à Cicerone lectus iudex dici solet. Γεγροσία, omnium senatuum et iudiciorū generale nomen est, à senili ætate (qua par est, aut certè moribus, esse iudices) dictum: peculiari tamen uocabulo

ita uoca-

ita uocari quinquaginta ἐφῶρον consilium apud
 Lacones, scriptū reliquit Aristoteles. Hoc enim
 ἐφῶρον nomen, quamuis generale est præfectu-
 ræ cuiusuis nomen, tamen & magistratum eum
 significat, ut & ista, ἐπιστάτης, πλοσάτης, ἐπι-
 τροπῶ, ἀρχῶν, ταμίας, ἐπισκοπῶ. Omnia
 enim præterquàm quòd sunt dignitatum uoca-
 bula, communia etiam sunt. Nomine γεροσίας
 præterea decem νόμους apud Cretenses etiam
 notauit Aristoteles. Illam uocem ex Græco in
 Cicerone Senatum uertit Γαζα. Ἡγεμονίαν e-
 tiam τὸ Δικαστικὸν uocari, ex oratione Aeschi-
 nis in Ctesiphōtem notauit, iudicium quodlibet,
 quoties in eo iudices ius dicerēt. Confessū præ-
 terea iudicū σωεσπίαν, ipsosq; iudices σωε-
 σπῶς, quòd communi sede uterentur, reperio di-
 ci, id est assessores: qua uoce et Hebrei, ut LXX
 sapientum confessum exprimerent, sunt usi
 שׁוֹפְטֵי סוֹבְבִים synedrin uocando.

De Assessoribus, quos Græci παρῆ-
 σπῶς uocant. Cap. XXVI.

Iudicijs solennioribus sex παρῆσπῶι, à sin-
 gulis trium ἀρχόντων bini delecti, solebāt
 adesse: quos ex Aristotelis Atheniensium poli-
 tia recitat Sudas tantum fuisse quatuor: de quo

numero non contendo, quum ad rem parum faci-
 ciat. Hos oportebat esse uitæ inculpatissimæ, de
 qua antequam iudicibus possent ad sidere, apud
 quingentos uiros prytanes primum, secundo
 inter Ariopagitas, quouis uolente per præconem
 (ut iam à me est notatum) ad accusandum ad-
 misso, rationem reddidisse oportebat. Causa tam
 seueræ perquisitionis erat, quod res periculi ple-
 nas, & in quibus maxima fide opus est, tracta-
 rent, nempe iudicum sententias, quas unum uer-
 bum omissum, mutatum, aliò translatum, aut à
 scriba celerrimè excipiente additum, poterat ex-
 uertere, in quibus contrarium trahere, aut saltem par-
 tim à iudicis mente multum abducere. Erant ita-
 que ueluti scribæ obseruatores, dispunctoresque
 eorum quæ transcripsisset dictante iudice. Non
 possum hic non admirari patientiam nostram
 qui alamus quotidie in curijs sexcentos nebulo-
 nes, fescuncialibus literis libellos ita augentes
 lucri gratia, ut quod decem aut duodecim uer-
 sus uix impleat, in integrum quaternionem tran-
 seat & extendatur: tamen quum uideam leges
 contra illos latis à nemine magistratum haberi
 te curari ut obseruentur, uereor ut stipendium
 quod alioqui consularium uirorum aduocato-
 rum &

rum & procuratorum seruis daretur, inde sarciri facile omnes uelint patianturq; itaque aliò progredior.

De Apparitoribus, & illis quos græci ἐκκλησιῶν dicunt. Cap. XXVII.

Nisi maior dignitas & magistratuum numerus me ordinem institutum seruare coëgisset, & quòd non litium ordine, sed locorū et obseruationis ratione scribere ab initio uisum est, erant hi magistratus, aut munera potius in ipso operis exordio adscribenda: ut quorum alterum in ius uocante aduersario uenire recusantem compelleret, ἐκκλησιῶν uerò singulis mensibus libellos & nomina litigantiū in diario adscripta senatui offerret, nomenq; ederet. qua in re mihi uidetur nō esse absimile munus illorum quos ostiarios & audientarios uulgò dicimus. Primi officij homines, seruietes uulgò dictos, plures quàm par sit habemus, tamen sine illorū significatione in Gallia neminem in ius uocare licet, nisi citatione sacris initiatū. unde κλητεύειν Græci, in ius uocare dicunt, ducta ἀπὸ τῶν κλητήρων, id est ab apparitoribus uoce, ut item ἡ ἐκ τῶν κλησίων, à uocando scilicet dicti sunt. Verbum κλητεύειν præterea significat, testes

aduersum me audio: quod Aristophanes in *Nebulis* significat.

Τῶν ἐμαυτῶ γ' ὄνεκα νυνὶ χρημάτων
ἔλκω σε κλητέυοντα.

Mearum certè pecuniarum gratia traham te in
ius, testes aduersum te auditurum.

Ἐεὶ κλητέων, quos colonijs deducen-
dis præfectos dicere possumus.

Cap. XXVIII.

Ratio (ut sum proximè præfatus) dignita-
tis magistratuū, aut, si illa deesset, maior
numerus, me coëgit eum seruare ordinem qui in
operis discursu uisus est: uerùm promiscuè ut
plura dicere sum eam ob rem coactus, ita nunc
ad finem usq;, ut se offerent, sum singula pro-
sequuturus. Solebant itaq; κλητέοι colonos in
urbes aut prisca Athenien sum possessionis, aut
nuper conquistatas, non satis habitatas, inscribe-
re destinareq; delectos, atq; agrum regionum et
iuris ipsarum urbium diuidere, ueluti pro sorte
cuiusq;, unde uox κλητέων, id est sortes habent-
ium ducta est. qui mos ut latius pateat, Libanijs
sophistæ sententiam ex argumento orationis
Demosthenis ποδὶ τῆς γῆς χερσονήσω, adduce-
re uisum est. Erat, inquit, ea peninsula quæ
Thra

Thraciæ adhæret, Atheniensium antiqua possessio, in quam Philippi regis tempore ad continentendam possessionem suos *ἄλλοτρίως* miserant. Mos enim ipsis erat, ut qui domi facultatibus essent destituti (quod per Ariopagitarum diligentiam à Valerio scriptam, atque superius adductam, statim resciri poterat) accepto illi cum armis uatico à repub. in exteras aut nudas cultoribusq; uacantes, aut recens conquisitas urbes mitterentur. Hæc ille. Quibus ipsis exemplis docemur, quo nam hodie sit utendum remedio, ut tantæ populi multitudini aut per uim calumniam ue, aut per agnatorum multitudinem, aut quodam progenitorum scelere facultatibus omnibus destitutæ, egregie prospiciatur. Eã enim frequentiam populi, etiam illorum quorum maiores uirtutis ergo erant laudem nobilitatis consequuti, uidemus eò usq; creuisse, ut una hæreditas (sicut Calentium Aquitanorumq; morem, quorum primigenij male fratribus consulunt, excipias) iam ad unciolas redacta, uix possit singulis fratribus uel hæredis nomen relinquere, & ante paucos annos, nisi ingens uetuerit clades, sit nudos relictura nepotes, atq; in desperationem adductura. Præterea rerum omnium uenalium conductia-

rumq; precia in immensum aucta, extremaq; omnia quæ æquitatis lancem superauere, nos admonent, multitudinis & cōtentionis ergò in deteriore partem abire omnia. Quapropter quæ æmulationis & contentionis uitium nunquam possit, & nescio si debeat, è medio hominum tolli, non imprudēter principes, & penes quos est legū authoritas, meo iudicio fecerint, si dato ad iter & aliquot inde annos stipendio & uatico, totam rebus destitutam & pergere uolentem multitudinem in terras nouas cultoribus destitutas mittant. Inde enim diuiso inter illos agro nouo aut ex æquo, aut pro dignitate, fiscus facile ad principem ex uectigalibus redibit, miseris uerò amplissimè prospicietur, malis & proscriptis hominibus, quibus ex rerum defectu peccandi consuetudo est in habitum uersa, purgabitur culta regio: nec erit ubi, etiam si maxime uelint, furandi in tenues exerceant consuetudinem. Hac arte olim Athenienses, Lacedæmonios, Græcos, Romanos, Gallos usos legimus. De his aliquando locū mihi dicendi apud principem cupiebam uehementius, antequam tua prudentia Poyete apud eundem impetratum intellixi, quod summopere suadere conabar. O felicem

licem Franciscum Regem tali Cancellario, o fœ-
 liciolem Cancellarium tali rege. uerum utrum,
 præter dignitatem, magis beatum existimem, æ-
 grè sanè iudico. Ille literatos literasq; excitat
 præmijs, beneuolentia: hic illos perquirat, eue-
 hit ad præmium. Ille iustissimè imperando, omniũ
 demeretur animos: is æquitatem summam obser-
 uando, nulli non satisfacit. Tutatur omnes Frã-
 ciscus, per eum Poyetus omnibus prospectũ cu-
 rat. Ille uirtutis & literarum omnium absolutã
 quandam possessionem haberi curauit: is etiam
 ipsi possessioni suam adsignari locum summo pe-
 re contendit. Et ut semel finiam, Augustum ille,
 is ab inferis Mœcenatem reuocauit. Verum quũ
 hac eloquendi tenuitate utriusque laudes im-
 minuam potius q̄ augeã, ad cætera progredior.

De Aerarij custodibus, quos ταμίαι
 græci dicunt. Cap.

XXIX.

Decem numero erant aerarij publici dis-
 pensatores, qui præsentibus senatori-
 bus uiris ex ipso aerario in Palladio, de quo egi,
 adseruari solito, quantum ipsæ publici usus ne-
 cessitates exigent, desumere solebant, præci-
 pueq; in rem nauticam sartam tectamq; conser-
 uandam,

uandam, ex qua frequenter non tantū Athenarū, sed totius Græciæ salus pendere uisa. Duas uerò potissimum naues insigni magnitudine nomine publico curabant, quarū una παραλίω, altera ἀμμων dicebatur: quāuis non desunt auctores qui cum παραλίω στελαμινίω iungāt. Præter ærarij dispensationē, Palladis aureā imaginem, uictoriarum monumenta à ducibus data, reliquorumq; sacrorū ornatū in publicis supplicationibus obuiā senatui euntes deferebāt: quòd factitari solitum lego ab his quos Græci λιωακίεργας, ἐφόργας, φύλακας, ταμίχας, διοικητάς uocāt. Adserit uerò Harpocratio esse eiusdē dignitatis uocabula inde dicta, quòd conderent, seruarēt, promerēt, dispenserēt. Interpretationis Demosthenis ἐν τῷ πικροκράτους, ait locū fuisse in postica arcis parte, quā ἀκρωπολιονomināt, hincq; dictū ὀπισθόδομον, ἢ ταμείον, quòd omnes omnium fanorū pecuniæ eò cōgererentur: ubi ait cōtigisse aliquādo, ut à scenatoribus auersæ per tamias pecuniæ desiderarentur, factūq; inde ut qui tūc ταμίαι essent, ærariū incenderent, ne illorū apparerent furta et negligentia. Demost. Philip. 3. hos ταμίαις διοικητάς, publicos adseruatores, quos uulgus nos-

strum thesaurarios parsimoniae, aut simpliciter
uocat. quod uero & pecunias suppeditent, prima
Philippica προγισὰς ταμίαις dixit.

Γεὶ ἐλλωοταμίω, quos latinè Græ-
ciæ quæstores dicere possis.

Cap. XXX.

TΑμίαι me admonuere ἐλλωοταμίω, quo-
rum munus erat eas pecunias excipere et
administrare, quæ ex parte Græciæ Athenien-
sibus parente colligebantur, ut idem illi in sacris,
quod isti in indictionalibus agerent. Pollux ait et
insularū prouentū exigere & excipere solitos.
Hæc uero tradunt Græci authores nominis ra-
tionem. Post nauali pugna superatū Persarū re-
gem ab Atheniensibus, illi in retinendo imperio
diligentissimi, quia caput post calamitatē cladēq;
acceptam statim ante omnes Græcos erexisset,
cæteris tributa imperauere, ad persoluendas bel-
li naualis impensas, quo communis patriæ hostis
esset profugatus, quia maior impensæ pars fuis-
set antè ab illis exposita: itaq; illos quæstores uo-
carūt ἐλλωοταμίαις, id est Græciæ quæstores.
Latius explicat originē uocis huius Herodotus
in Vrania, adfertq; de Themistocle historiā: ad
quem lectorem remitto, ne sum tædiosior.

De Hellanodicis. Cap. XXXI.

Quod eadē in sacris totius regionis Atheniensibus subiectæ isti curarēt, ac præcedentes proximē in ærario conseruādo, uolui illos subiunctos. Pecunias ergo rerum sacrarū nomine debitas exigebant, ipsisq; choragis, de quibus egi, in impendium sacrorū dabant, quod ipsum à ciuibus, Athenarumq; habitatoribus *τρίτην ἀρχοί, qui & φρονογες*, exigentes, in urbanis sacris & ludis facere consueuerāt. Sed de his, & conuentu *ἀμφικτυόνων* amplius dicam in alio opere. Labet uerò nunc quæ desideramus subnectere.

De Gynæconomis, qui matronarum cultui, ne modum excederet, præerant. Cap. XXXII.

Γυναικόνομοι, aut γυναικόκοσμοι, de matronarum primū, postea de omniū mulierum ornatu statuebant, ne ulla ipsarū quicquam se indignū ferret, utq; singulæ pro ratione census & facultatum induerentur, indicta multa et quæ secus fecisset, qua statim plecti solebat quæ edicto aut legibus de ea relatis non paruisset. Erat etiam de incessu lex à Philippide quodam lata, ut quæ inhonestè incederet, statim mille

drachmis multaretur. Hos fuisse viginti numero, scribit Pollux. Veneti quum proximè actis annis uiderent eum in mundo muliebri sumptū intolerabilem, indeq; rei familiaris in immensum dispendium crescere, sanxere, ne ulla patricij sanguinis mulier aut puella in publicum ueste serica induta prodiret, nisi nuptiarum die, & quibus nuptijs conuiujs ue solennibus adesse moris est: quum alioqui multæ etiam humili loco natæ cum reginis pompa certare possent. Statuere præterea, ne aureum gemmis ue ornatum torquem, monile ue aut cingulum, unā ferret, gemmas ue in annulis gestaret. alterum enim horum tantum eligere necesse est, alijs carere. Creati ad hanc rem magistratus, eas cogunt multando legis obseruare præscriptum. Non dico quàm ista lex sit nobis necessaria, quū illis qui prædia tam sua quàm aliena, domos, dignitates, & quicquid undiq; per fas aut nefas corradere possunt, in humeros & ornamentum uxorū & adolescentularum exponere uano more coguntur, sit satis persuasum. Vnum id adseuerare constanter non dubito, frustra leges condi & instaurari, nisi funditus euulsa peccandi origine: quæ quanta in his præcipue sit, qui in

qui in foro sunt atq; uersantur, tantum non ad ossa medullasq; exesi miseri litigatores docēt: uiri boni, qui hęc ex usu perferre coguntur, deflēt. nec enim uidere possunt, quid tantopere pro sit uxori gratissimæ marito ille ornatus, nisi ut amatoribus placeat magis. pudicis enim & probis nil præter molestias adferre potest. Athenæus sexto Dipnosophistarum libro γυναικῶν νόμων officium latius patuisse scribit, ubi de parasito ait. Narrabat χαῖρε φῶν aliquando parasitum non uocatum uenisse ad conuiuium, quumq; recumberet in ultimo mensæ loco, ipsis gynæconomis (quos symposiarchas alio uerbo græco latinis magis usitato dicere hic possum) numerantibus, ut moris erat, conuiuas inuitatos, illum parasitum, ut qui numerum excederet tricenarium præfinitum, discedere iubentibus, Numerate, inquit, secundo, à me incipientes. Quod uero mos esset gynæconomos conuiuia inspicere, inuocatorumq; numerum disquirere, si legis seruaretur præscripto, Timocles in *Πλοδύκῃ* ita scriptum reliquit. Reserate, ait, portas, ut in luce simus conspicui magis: ut pertransiens, si uolet, gynæconomus, numerum capiat conuiuarum, secundum scilicet legem nouam, quod fieri

fieri est solitum. statimq; subdit: Philochorus in septimo Attidos ait, Gynæconomi cum Ariopagitis congressus hominum in singulis domibus obseruabant, atque in nuptijs & sacrificijs: quoniam illic solebant dapibus affatim uti, atque adeò tantum non obrui. Hæc Athenæus. Non conuenit in conuiuiarum numero cum Platone. Is enim in nuptijs ultra decem conuiuas esse non uult, quinque uiros scilicet, & totidem fœminas. Verùm ille rem gestam, hic imaginariã, qualis est tota illius respublica, scribit. quapropter & magistratus illos quos in Politia exponit, nolui attingere, ne quis ignorantia aut negligentia id à me factum credat.

Περὶ οἰνόπρω, quos bibendi arbitros dicere possumus. Cap. XXXIII.

Q Vos ceteri authores οἰνόπρωες dixere, id est uini obseruatores, illos Plato in effictæ suæ Reipub. libris *μυρομωαες* uocauit, quòd legis credo admonerent. nã sicut gynæconomi, ut paulò antè scripsi, modum in mûdo muliebri, conuiuariû numero, epularû modo, obseruare cogebant: ita hi itidẽ in uini usu præscribent, ut si quis bibendi modû esset supergressus, multa præsentē cogeret, ut parcius alias uino uti.

Quis

Quis uerò antiquis esset poculorum numerus
 non refert, quum naturæ, non numeri sit haberi
 da ratio. Morem in ea re apud uarias gentes ob-
 seruari solitum, si quis scire desiderat, decimum
 atque undecimum *ἑκατόν τε καὶ εἰκοσι* Athenæi li-
 bros legat, in quibus ferè nil aliud tractatur. Ma-
 gistratus, inquit ille libro X. οἰνόπιας erāt apud
 Athenienses, teste Eupoli poëta *ὅτι πόλεσι*;
 quos nunquam adhuc uidimus inter milites ad-
 scribi, ne ipsos οἰνόπιας quidem. O ciuitas ciui-
 tas, quàm tu es delicatior, quàm melior ac prou-
 dentior? Hæc ad uerbum Athenæus. Ex illa Eu-
 polis sententia apparet, antiquitatem, militem
 usq; adeò sobrium deligere solitam, atq; uini usu
 carentem, ut ne ipsos quidem uini obseruato-
 res uoluerit eum augere numerum. Quantum
 uerò iuuet uini usu in exercitu carere, satis re-
 ipsa ostendit Turca, qui magna quidem illa mul-
 titudine, sobria tamen, uiniq; usu pœna capitis
 in exercitu destituta, Græcos tam egregios po-
 tores, ut prouerbiū pergræcandi hinc sit na-
 tum, Macedonas, Thraces, Dacos, Mysios, Par-
 nones, Iugros, Dalmatas, Gepidas, atq; adeò ip-
 sos Germanos etiam uino armorum peritiã iun-
 gentes, nostrosq; Gallos docet rem bellicã in-
 feliciter

felicius inter pocula scēminasq; tractari atque
 delicias, quā in tenui mediocritate, uitāq; ab-
 stemia. Nostri Thrasones inter pocula, uenerē,
 rusticos, singuli decem illius uiros unico con-
 gressu, ne dicam niētu, conficiunt uerbis, & in-
 terim ille seriō req; ipsa de nobis, aris, focis, libe-
 ris, coniugibusq; triumphat. Sed ad Athenæum
 redeo. Hi uerò οὐ νότισται, ait, obseruabant quæ in
 conuiujs solerent fieri, si æqualiter biberent cō-
 uiuæ. Erat uerò uulgaris magistratus & tenuis,
 ut ait Philinus rhetor in Crocanidarum disci-
 plina, triumq; uirorum numero, qui inde οφθαλ-
 μοι sunt uocati, oculi, quod non rarò quos ocu-
 los mentis ipsi conuiuæ uino uicti perderent,
 hi restituerent monitionibus. Symposiarchæ ab
 his mihi tantum nomine differre uidentur. Huic
 οἶνοφλύγωμ, uini belluonū pesti, sanctione pro-
 spexerat ante duodecim annos Carolus Impe-
 rator quintus, statueratq; in temulentos pec-
 nam: uerū ex eius lege euenit, quod ex diuina
 ait Paulus, ut per legem, quæ semper est peccati
 filia, peccati fieret augmentum, (ut natura in ue-
 titum nitimur, cupimusq; negata) atq; à quo esset
 genita, idem redderet genitum. Nisi enim sint a-
 cerrimi legum latarū uindices, illæ ad ostensio-
 nem

nem peccatiq; reuelationem uidentur latae, non ad coërcitionem. Leges enim si semel hominum mentibus, uel opinione sola sint imbibitæ, plus poterūt quàm ipsissima ueritas. Suasit lex Chaldaeorum contemnere mortē, homines in toto fere orbe sacrificare: quod & hodie apud Barbaros nuper nostro orbi reuelatos uiget, loco ipsorum animalia diuis occisa sacrificare. atq; adeo plus ualuit falsus cultus, falsa persuasio, Pharisaeorum & scribarum leges etiam diuinæ refragantes sub aduentum Christi & suorum, quàm ipsa ab ipsissima ueritate enūciata ueritas. Quare si lex aliqua est ferenda, est & alenda, consuetudineq; aut ui in usum trahenda: alioqui frustra fertur. Flandri itaq; & quotquot sunt illic Germani, uidentur non tantum neglexisse, sed legis Caroli uim auxisse. Veneti uero, quia adolescentes patricos uidebant rem familiarem cui essent successuri, absumere, mercaturam (cui tota Italiae nobilitas studere meritò mauult, quàm aliena diripiendo, uanū nudumq; nobilitatis nomen prætexere) neglectam relinquere, & prætere rei familiaris dispendium decoctionibus, in spem & rei familiaris, et amplissimæ dotis, ingens facere, indeq; scelera ex consortio nebulosum

num (qui facillime in liberrimam totiusq; orbis
 foelicissimè sitam ciuitatem irrepunt) contrahere,
 non infrequenter inde ad laqueum trahi: san-
 xere unà & dotis & epularum in conuiujs pri-
 uatis modum, ne priuatis epulis pœna multæ ul-
 tra unum aut alterum capum non impetrata ue-
 nia apponeret, cum bubula & ueruecina. ne ue-
 quantumuis diues patricius ultra sex millia du-
 catorum aureorum dotis nomine filia ausit da-
 re: quum antea à tenuioribus ad sexaginta, qua-
 draginta quinquagintaq; M. darentur. adhæc
 ne ullus patricius ausit filio ante ætatem iustam
 dare, qua in leges peccare sumptu liceat: unde
 factū est, quū sint exacti apud illos nomophyla-
 ces, ut luxus coërceretur, res, si non fieret am-
 plior, nullum acciperet detrimentum. Prudens
 hic silentio sepultam uolo, quam gloriam multæ
 nationes ex uini ingluuie ambiunt: quum uideã
 laudi dari, quòd homo cum homine & ipsius e-
 quo certando certamen ineat bibendi, uincatq;
 atq; una die horaq; absumat, quod denis iustè fa-
 ciat satis. Video enim hæc monstra fre-
 quenter esse in delicijs, tantum abest
 ut pœna sit flagitijs illis con-
 stituta.

De fori curatorib. quos *ὑπομελίτας* *Ἰμ*
πορίου dicunt. Cap. XXXIII.

Foricuratores decem Athenis fuere, qui
pro tempestatis annonæq; ratione de rerū
precio statuebant, ut non uendentium arbitrio;
sed iusto tātum precio distraherētur: ad hęc ne
uitiosas loco legitimarum merces exponerent;
præterea ne quis ciuiū plus frumēti uiniq; quaer
stus causa apud se reponeret, quam rerum illius
usus exposcere uideretur (usq; adeo priuatus il
lis census erit breuis, commune magnum) que
uero in urbem quotidie supra usum inferrētur,
in horrea publica nomine publico reponi cura
bant, unde iusto precio etiam iniquissima tempo
rū ratione egentibus ciuibus depromerent. Nos
interim non pudet, Christum, ipsiusq; dogmata,
uerbisq; amplissimis pietatem, charitatem, que
mater & fons est omnium rerum bene gestarū,
profidentes, nullis horreis publicis, pauperibus,
quos ex suo cælo frequenter eiecimus, prospice
re: uerbis ipsum profiteri euangelium, negligenti
a autem uirtutē eius abnegare. Quomodo pro
spiciant suis Veneti, dixi supra. Quamuis omni
no destitutis (à foro enim in quo nil possunt, di
gredior) cceptum sit in non paucis Gallia ciui
tatis

tibus prospici, tamen in dies emergenti pauperum
 turbæ in singulis facile prospici posset, si, quæ
 inutiliter multi hominum conuentus ditissimorum
 absument, in eam rem conferrentur: si quæ mul-
 ti monachi occupauere, redderentur: si ex ære
 publico quæstus re frumentaria & uinaria fie-
 ret, proculdubio satis esset unde languenti &
 semimortuæ pauperum uitæ pararetur, quod
 supplementum laborum ipsorum absolueret. nec
 enim censerem omnibus dandum, sed ualidos oc-
 cupandos in publicis priuatis ue operibus, sum-
 ptum ubi facerent suum, morbo uerò laborantes,
 atq; aliqua præcipua adq; opus utili parte affe-
 ctos, è publico ærario alendos iudicarem. Mune-
 rapiorum, donationes ex testamentis, multæ, et
 uaria alia possent in usum illum comparari. Ve-
 rum ista ex affectu cogor dicere.

De episcopis. Cap. xxxv.

E piscopi erant, ad quos delectus prouincia-
 rumq; negocia, ut Ciceronis uerbis utar,
 referebantur. in singulis enim prouincijs hi ue-
 lut rerum arbitri constituti, perquirebant de his quæ
 ad iurisdictionem, publicas iniurias, litesq; spe-
 ctabant, si quis illos adire uellet: ac sententiam
 ferebant, cui non secus ac si à principe magistra-
 k 3 tulata

150 DE MAGISTRATIB.
tu lata fuisset, parebatur. Vocabantur uerò etiã
ἀγμοσαῖ aptatores, & φύλακες id est custodes,
atq; ἐφοροὶ præfecti. ἐφορᾶν enim & ἐπισκο-
πῆν est speculari, disponere. Nomine ephori
usus est Cic. Quæst. Tusc. prima: Quum Lace-
dæmonius quidam, ait, cuius ne nomen quidem
proditum est, mortem tantopere contempserit,
ut quum ad eam duceretur damnatus ab epho-
ris, & esset uultu hilari atq; læto, dixissetq; ei
quidam inimicus, contemnis ne leges? &c. Voce
autem episcopi in Pandectis usus est iuriconsul-
tit. de mun. & hono. l. munerum: Episcopi, in-
quit, qui præsumt panis & cæteris uenalibus re-
bus, &c. Cicero etiam epistolarum ad Atticum
septimo, Ego, ait, præsum negotio non turbulen-
to. uult enim me Pompeius esse, quem tota Cam-
pania & maritima ora habeat episcopum, ad quẽ
delectus et negocij summa referatur. A diligenti-
rer rerum speculatione nostris Christianis episco-
pis nomen est inditum, qui ipsi ut sint præclaro
nomine donati, uideo: ut rem ipsam uerbis confe-
rant, certe in paucis patet. Sed quis custodiet ip-
sos custodes? Hos puerilis ætas, hos infantia,
hos ambitio, illos cupiditas, quosdam fastus auli-
cus, non paucos ueri odium, consuetudinis uici-
tiosæ

tiosæ obseruatio prohibet uerum audire. Improbos nomineq; indignos perstrictos uolo. Quæ itaq; iusto & acerbissimo dolore motus in eos scripseram, quum præclarissimos uiros uideam iam totos mille annos illos commonefaciēdo ærem uerberasse, uisum est omitere, atq; perituræ parcere chartæ. Si Esaiam, Ieremiam, Ezechielem, doctoresq; omnes non audiunt, quid aliud quam crabrones scribendo iritare possum, quū arguere melius non possim?

Habes æquissime Cancellarie, meas de magistratibus Atheniensium obseruationes; quas se abs te probari sensero, me præterquam quod magnum precium operæ fecisse uidebor, magnâq; consequutus fœlicitatem, ad maiora incitabis. Fiet enim tui iudicij censura, ne ullus possit tam facile carpere ac calumniari, quod semel probaueris. Si uerò quisquam rem ipsam ut minus absolutam culpæ uolet, erit laborum & sudoris mei admodum iniquus æstimator. Verùm sat erit, si nostra carpēdo, norit nil esse ab omni parte beatum.

Sed hæctenus.

F I N I S.

k 4

IN.

I N D E X.

A absoluenti nota .55	annibalis in Phormionem scomma. 129
à secretis. 89	annonæ caritate laborantibus quomodo succurrendum. 149
acamanthis tribus. 27	annonæ præfecti quàm sint necessarii. 98
accursius notatus. 66	antigonias tribus. 27
100.	antigrapharius. 82. 87
ἀλερόπολις. 138	ἀντιγραφεὺς. 87
actæa tribus. 26	antiochis tribus. 27
actus quadratus et longus. 22	antiquitatis observatio. 9.
ἀδ' ἰάδολοι. 48	ἀποδευταί. 81. 84
aduocati regij. 121	ἀποδεικτικῆς. 83
æantis tribus. 27	ἀπόλιχοι. 130
ægeis tribus. 27	apollo delphinus. 129
ærary custodes. 41.	ἀποστασία crimen. 118
æschylos nomothetes	apparitor. 127. apparitores. 133
æffectus mouere Athenis prohibitum. 33	apreatores. 150
ἀγνώτης. 128	αρα duodecim deorum. 28.
agraulos. 102	arbitri. 56. eorumque genera. ead. 57. 95
ἀγυρταί. 82	ἀρχαί. 53. 131. ἀρχοντες. 81. 101
album. 101	
ἐλλοπερόσαλλες. 116	
ἄμμου. 138	
ἄμφικλύοντες. 140	
ἀνδραποδισταί. 70	
annibal	

I N D E X.

ἄποδο πᾶσι.	125	assessores.	131 148
ἀρείας ἀδλωᾶς βῶμος.	125	astutia ab asty.	10
ἄρη.	125	athenæi locus.	142.
ariopagita subtrienti	145.		
or. prouerb.	37	athenarū situs.	26. 125
ariopagitarum magi	ἀδλωᾶς	tribus.	26
stratus perennis.	32	atheniensis populi in-	
ariopagitarum sena-		genium.	17
tus. 30. eiusq; munus		atheniensium politicæ	
31.		præstantia.	12
ariopagitarum seueri		atheniensium triplex	
tas. 33. fides & inte-		nomen.	15
gritas.	34	atthis tribus.	26
ariopagitici iudicij for		audientiarij.	133
ma.	35	auriculæ fricadæ mos	
ariopagitici tribuna-		attestari uolētibus.	
lis dignitas. 123. 124		128.	
aristophanis locus.	51	αὐτόχθων tribus.	26
66. 90. 94. 134		αὐτόχθων.	15
aristotelis librorum de		B	
repub. Athen. interi		Baillui.	48
tus.	13. 76	baluca.	100
aristotelis locus.	33	barat emin, qui apud	
arpæc emin qui apud		Turcas.	85
Turcas.	99	βασιλεὺς ἀρχὴ	124
asprum cuiusmodi nu-		Bellona delphinia.	129
mus.	35	bibendi arbitri.	149
	assessores	h 5 Gul.	

I N D E X.

Gul. Budæus. 36. eius	tio.	148
dem locus.	43	χαρμόνιον. 71
C		χρηστονία. 82
C damnandi nota.	55	χορηγοί. choragi. 29
cadbi.	35	χρηνοπίδα. 20
cadilescher, qui apud		χρηνοπί. cad. 95, 96
Turcas.	46	χρησαί. 95, 96
had'se.	81	Ciceronis locus. 39, 52.
calcolorum mos.	81	τὰς λέξας τῆς ἀνρωπείας
calendis carere Græc.		πισυθίς. 49
cos.	36	κλύρθ. 28
cameræ.	122	καλυροτύριον. 29
cancellarius nomophy		καληροχοί. 134
lax.	47. 48	καλητεύση. 133
cancellarij munus.	75	coactores. 81, 96
caroleus numus.	35	coenatio. 65
Caroli V. Impera		καλακίγται. 138
toris in uini potores		collactanei. 16
lex.	145	collectores talea. 81, 82
κατακλήσια.	32	coloniæ deducenda
causidicorum uersutia.		rum usus. 135, 136
34.		colonijs deducēdis præ
cecropis tribus. 26. 27		fecti. 134
census ratio à Solone		commissarij. 64
instituta. 21	22	commissionses. 45
chaldæorum leges. 146		compromissarij arbitri
charitatis commenda	57.	tio. 57.
		computo

I N D E X.

computorū camera Pa	129.	Delphinia Bello	
rifijs.	85	na.	ead.
constantinopoli Tur		demarchus, qui	ἡ πόλις
cæ regia.	103	υμῶν.	94
contrarotulator.	82	δημάρχου.	89
contributores.	69	demetrius tribus.	27
conuiuiarum numerus.		δημῖοι.	15
143.		δημοκρίτοι.	16
conuiuia inspiciēdi mos		demogerontes.	15
per symposiarchos.		demosthenes	chora-
κίβητις. 91	(142	gus.	29
λίανμοι		demosthenis locus.	56
tenfes.	131	57.68.71.72.76.78	
cranais tribus.	26	85.123.126.	
λίπυτις.	130	διὰ λόγου.	16
curator reipub.	87	diacris tribus.	26
curia diua quæ apud		διὰ δόξου.	48
Turcas.	47	diata.	65
custodes.	87	diacarius seruus.	65.
λίανμοι ἡρώδου.	81	fur.	66
λίανμοι	81	διὰ τριτάτου. 36	64
λίανμοι ἡρώδου.	95	diana bellis præire cre	
		dita.	116
D		diās tribus.	26
Decemviri. 70. præsi		διὰ τριτάτου drachma.	65
des.	73	διὰ τριτάτου.	95
Δελφίνου. 125.	128	διὰ τριτάτου.	48
delphinus Apollo.		διὰ τριτάτου.	129
			dij

INDEX.

<i>dij pro regibus.</i>	28	ἑφοροⓄ 131. ἑφοροι 138. 150
<i>διαικται.</i>	138	ἐπιγραφῶν. 96. 101
<i>διερθεταί. 95</i>	96	ἐπιμελήται τοῦ ἑμπορίου.
<i>διὸδ' ἐνα δ' ἑῶν βῶμⓄ.</i>	28	ἐπισκοπῆν. 150 (148)
<i>dotis modus apud Ve-</i>		ἐπίσκοπⓄ. 131
<i>netos.</i>	147	episcopi. 149 150
<i>draco Athen. primus</i>		ἐπίσκοποι τῆς χώρας. 101
<i>legislator.</i>	16	in Episcopos Christia-
<i>draconē sanguine hu-</i>		ni nominis. 150
<i>mano leges scripsit</i>		ἐπιστάτης. 49. 74. 75
<i>se, quomodo dictū. 39</i>		ἐπιταφικά certamina.

E

		116.	117
<i>εἰσαγωγῆς.</i>	133	ἐπίτροπⓄ.	131
<i>ἐκκρίτης.</i>	130	ἐπώνυμοι. 25. 27. 94	
<i>elæmpori.</i>	99	equitum magistri.	118
<i>ἑμπορίου ἐπιμελήται.</i>	148	ἐρανισταί.	82
<i>ἐγγυητὰ βλάται.</i>	90	Erechttheis tribus.	27
<i>ἑπαρχοί.</i>	70	Erichthonius.	26
<i>ἑφθοί.</i>	101	ἐπατριδαί.	15
<i>epheta.</i>	31	ἐθνώνας δ' ἰδόναι	96
<i>ἑφετῶν magistratus à</i>		ἐθνώναται.	96
<i>Dracone institutus</i>		ἐθνώνα.	96
16.		ἑθλωοί. 84. 95.	96
<i>ἑφετῶν seueritas à So-</i>		ἐθνωτῆρις.	95
<i>lone antiquata.</i>	31	exemplorum usus.	15
<i>ἑφολοί.</i>	101	F	
<i>ἑφορῶν.</i>	150	Fabarū in suffragijs 11	
		ἑφοροⓄ	11

INDEX.

<p>sus, apud Græcos. 63 fabis abstinere cur à Pythagora præce ptum. 81 factionum pestis. 16 farinarij duūviri apud Venetos. 98 fori curatores. 148 frumētaria rei quanta Romanis cura fue rit. 99 fundi populi. 15.16</p>	<p>γυμῳγοί. 35 γυμνάσια. 130 gloria uirtutis alic. 117 græci potiores. 144 græciæ quaestores. 139 γραμματέως. 70.88 γραμματεῖος 88 Gulielmi Poyeti laus 34.47. 137 γυμνασίου νομοί. 140 γυμνασίου νομοί. 140 γυμνασίου νόμων officium. 142.</p>
G	
<p>Gallia conuentus præ cipui qui. 122 in Gallia præcipue ua lere ius ciuile. 42 gallorum olim sobrie tas, & disciplina mili taris. 119 in Gallorum uicia. 119 Gasparis Cōtarenis hi storia de Venetorum republica. 70 γασπαριανῶν. γυνήται. γυνή.</p>	<p>αἰρεσις. 29 halirrhoriij cades. 125 ἀρμύται. 150 harpocratonis locus. 75 ἱεραγυμῳγοί. 16 ἡγεμονία δικαστηρίων. 134 ἡλιαία, ἡλιασις. 71.80.125 ἡλιασις. 130 ἡλιασῶν comitia 80 ἡλιασῶν iusiurādum. 78 ἡλιασίδασι. 80 bellanodis</p>
H	

INDEX.

hellanodica.	140	infantium in paroccia	
ἑλληνοταμίαι.	139	diarium inscribendorum	
οἰκονομικά.	70	mos et ratio.	93
ἰφαισίας tribus	26	inquisitores.	63
Herodoti historiarum		ἰσχίαιρα.	116
bri, præter Musis		Iouis uocabulū ab Hebraeis	
inscriptos.	95	deductum.	25
Herodoti locus.	27	Isocratis locus.	97
heroes.	25	ἰσοτιλῆς	118
ἰππᾶς.	22, 120	itali mercaturæ studio	
ἰππαρχοί.	118	si.	146
ἰππᾶς, 22	120	iudex ordinarius.	130
hippothoontis tribus.	27	iudicum criminaliū	
Homeri locus.	116	gligentia.	33
homo dimidius qui.	35	iugerum.	22
hominem solidū aut dimidium		ius scriptum.	42
quanti æstimate		in ius rapere aduersarium	
mare soleant Turcæ		absque uiaione	
in causis capitalibus		cuiq; Athenis licitum.	127
ἰμωγαλακτοί. 16.	115	ius ciuile.	42
Horatij locus	127	iuris ciuilibus studiū	quæ
ἰπποδωμῶν.	86	le esse debeat.	42
I		L	
Indictionales coactores.		Lectus iudex.	139
res.	82	legis promulganda	Atheniensis.
indigenæ.	15	& Romæ	
infans			105

I N D E X.

mos.	43	λογισμ, λογισματ.	84
leges Romæ trinundi		λογος αιδωλθ.	100
no die promulgari so		λογόγραφοι.	100
litæ.	43.44	λωποδύται.	70
legibus carere, & scri		lucerens.tribus.	27
pris non uti, idem.	45	lycus.	130
legum emendandarum			
summm remediū.	12	M	
legum uetustas quomo		Magistratum Arche	
do aut emendāda aut		nis eligendorum mo	
abroganda.	42	du.	28
καποταξιου crimen.	118	maioris uiri dignitas in	
leontis tribus.	27	Gallia.	75
λίοναμα.	101.102	mareschalorum præpo	
lex peccati filia.	145	siti.	71
λεξιάρχων.	74.92.101	mars enyalius.	116
lexiarchici.	101	mars in Martio uico	
lexiarchicorū iuramen		de Halirrhotio occi	
tum.	102	so condemnatus.	125
λεξις. 101	102	martius uicus.	125
τῆ λέξι ἀρχαυ.	92	medimna.22. (li.146	
literæ præclarorum fā		mercaturæ dediti Ita	
cinorum cōseruatri		mesogæa tribus.	26
ces. 40	(95	μειοχου	130
logistæ.30. 82. 84. 87.		μιαφόνθ.	116
logistarum officium. 85		militum ueterum sobrie	
86.		tas.144	(de.
		militaria officia.118.in	
	λογιστ	mina	

INDEX.

zina pro modio.	22	Oeneistribus	27
μνάμονε.	143	οινοφλύγες	143
modium.	22	οινόπται.	144
emuliebris mundi luxus		ολιγάρχια.	124
140.	141	142	ὄφθαλμοι.
			ὀπιδόδομος.
N			
N. L. ampliacionis		ostiarij.	133
causa nota.	55	ordinum præfecti.	119
ναυαρχί.	67.	orestes in Ariopάγῳ	125
ναυκλάροι	94	iudicatus.	125
ναυκληρί.	67	P	
ναυαρχίας.	90	παίδοποιήται.	35
ναυλαρίας.	ead.	παλλάδιον.	125, 126, 128
ναυλαρχικά.	95	palladis martia	αἰτά.
ναυαρχοί, ναυκλαροί, ναυ-		125	
κλαροί.	90.	95	pandionistribus.
ναυκλαρχία.	94	παράβουτος.	135
ναυκράτις.	95	παρὰλιέτριβος	26
nautica rei cura		παρὰλιος.	138
nis	138	πάραλοι.	16
nili alvei Romæ.	99	παρὰ νόμου γραφή, παρὰ	
νομοφυλάκτις.	44, 70, 121	μὲν ψήφισμα γραφῶν.	
νομοφυλάκτιον.	71	53	
nomothetân magistra-		παρὰ νόμου γραφή.	121
tus. 41. officium. 42		παρὰβουσία.	96
νομιστήρι.	83	παρὰτίσις.	119
		παρὰδοχοί.	135
O			
		Oeneis	patricij

I N D E X.

patricij.	15	plutarchi locus.	19
pausania locus.	28.124.	pœnæ homicidij æsti-	
125.		mandæ mos.	126
pecunia deposita loco		ποικίλων porticus.	125
testis.	50	polemarchus.	116
πιδίαισι.	16	pollucis locus.	65.84
πρωτανοσίου.	48	polybij locus.	17
πρωτανοσίου βουλή.	29	ποριστὰ ταμίαι.	139
πρωτανοσίου δέμιοι.	22	populi census cuiusmo-	
pergræcari.	144	di à Solone institue-	
περίπολοι.	101	tus.	22
phalerus.	128	populi fundi.	118
φιλοβασιλέας.	129	porticus ἐκαστοῦ θεοῦ.	
phormionis sophistæ a-		125. ποικίλων. ead. re-	
pud Annibalem de		gia	124
re militari disputatio		ποσειδωνίας tribus.	26
derisa.	120	præfectus, ἰωιστάτης.	
φθίνοντες τετάρτη, τρίτη,		74.	
δουτάρια.	36	præsides.	49
φράτορες.	140	præsides decemviri.	73
φραγίας.	114.115	procuratores regij.	121
φράγ.	129	πρόεδρα.	76
φρατρίων ἰudicia.	126	πρόεδροι.	44.49.73.
φύλαξις.	138.150	76.	
φύλακτες.	119.120	proscriptorum turba	
piræum.	126	regionem liberandi	
pliniij locus.	39.40	ratio cuiusmodi qe	
		plu	l pud

INDEX.

<p>apud Venetos. 72 πρὸς ἄλλους. 131 prouidadorij qui apud Venetos. 98 prytaneuusa tribus. 75. prytania. 50. οἱ πρυτᾶνες. 51. πρυτανίον. ead. 129. prytanij causa. 125 prytanes corona aurea donari soliti. 69 publicani. 15</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">Q</p> <p>Quatuor uirorum praesidium Parisijs munus. 122 quaestores. 81. δὲ μαρτυροί. 89. quaestores Graeciae. 139. quaestores repetundarum. 95. 96 quingenti uiri. 48 Quintiliani locus. 33</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">R</p> <p>Rationum magistri. qui</p>	<p>qui. 84 reges diuocari soliti. 28. reipublicae curatores. 87. repetundarum quaestores. 95. 96 rhamnensibus. 27 rhetorum uersutia. 34 riuus altus Venetijs. 98. romanorum in iudicijs mos. 55 romanorum tribus. 27</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">S</p> <p>σαλαμινία. 138 scriba, γραμματικὸς. 88 scribarum turba in uiculis in Curijs. 132 scribarum diuersitas. 89. σοφιστεία. 19. 20. σοφιστῶν. 21 senatus. 134 senatores. 55 sententiae magistratum non temere euulganda</p>
--	--

INDEX.

ganda.	38	sumptuaria leges Venetij.	147
sententiarum tabellarium usus.	37	susceptores.	83
sepulchrales ludi.	117	συλλογῆς.	82
seruientes.	127. 133	symposiarcha.	142
sextaria Venetijs quae 46.		145.	
σιτοδοσίαι.	97	σύγκλητος & βουλῆ. 32. 36	
σιτομέτραι.	97	σωριδεία. 131. σώνιδροι,	
σιτώναι.	97. 99	synedris.	ead.
σιτωνία.	100	συγγενεία.	155
σιτοφύλακται.	97	T	
Solonis modestia.	19.	Talea collectores.	82
eiusdem σεισάχθια. 20.		talionis poena tantum	
21.		accusare apud A-	
sortium apud Venetos		riopagitas licitum.	
rum rempublic. mo-		33.	
rus.	58	ταμίον.	138
Star emin, q apud Tur-		ταμίας.	131
cas.	99	ταμίαι.	137
τρία βασίλειος.	124	ταμίαι δημόσιοι.	138
subdialia comitia.	80.	ταμιῶχοι.	138
subsellia.	122. 123	tatiensis tribus.	27
suffragiorum apud Venetos		ταξιαρχοι.	119
mos ac ritus.		τεχνοσιπλήτης.	116
61.		tempora supputandi di-	
Suidae locus.	83	uersa ratio.	53
sumptua		⊙ damnandi nota.	55
		l. 2 thesaw	

INDEX.

thesaurarij parsimo nica.	139.	τριήραρχοι.	67.	trierari chi.	69
thesmotheta.	77	τριτῆς ἀρχοι.			140
thesmothetarum munus 121.		τριτῆς.			26.114
θύσιν pro ποιύσιν.	23		85.		
θύται.	22.23	turca	quomodo perpetuo		
θύται δὲ π.	23	tuo milite	abundent.		
topiarij.	66		93.		104.
τριαικοσίων δὲ μισθοι.	22	turcarum	aediles.	98.99	
tribunalia Athenis diuersa.	125	turcarum	Cadilescher qui.		46
tribunalium Atheniensis. ratio.	122	turcarum	demarchi.	103	
123.		turcarum	equites.	103	
tribunus militum.	116	turcorum	iudicia capi talia cuiusmodi.	35	
tribuni, φύλαρχοι.	119	turcica	historia à Por stello descripta.	13.	
tribus Atheniensium quot. 26. earūq; nomi na.	ead. 27	turcici	exercitus sobrie tas.	144	
tribus unde dicta	26	tyronum	ad rem militari rem electio.	93	
tribuum Atheniensium partitio.	114. 115	tyronum	institutio a pud Turcas qualis.		
tribuum Atheniensium uaria nomina un de.	25		103		
τριζωνον.	125				
τριήραρχοι					

V

Vaiuod.

I N D E X.

<i>Vaiuod</i> , <i>Vaiuodlar</i> , uenetorum reip. sortes.		
qui apud Turcas.	71	58.
uenetiarum ducis stropium.	45	uenetorum sumptuarie leges. 147
uenetorum decemuiui.	37	uicator. 127
33.		uigilum praefecti. 71
uenetorum iudiciorum in uini potores.	54.55	145
mos.		uini usu carere in exercitu, quantum conducatur, 144.
uenetorum magna comitia.	36	144.
uenetorum mos in liberanda à proscriptis regione sua.	72	uirtutis praemium aliud alijs. 117
uenetorum xluiri caesarum capitalium.	46	uirtutem tribus rebus potissimum alijs. 117.
et ciuiliu.	54	undecimuiui. 70.
uenetorum respublica à Gasparo Contareno descripta.	70	

Z

F I N I S.

INDEX

Faint, illegible text, likely an index or table of contents, covering the majority of the page. The text is too light to transcribe accurately.

B A S I L E A E E X
officina Ioannis Oporini, Anno Salutis
M D X L I I I . M e n s e
Martio.

REV. JOHN...
M.D. XII. 1872
Alma